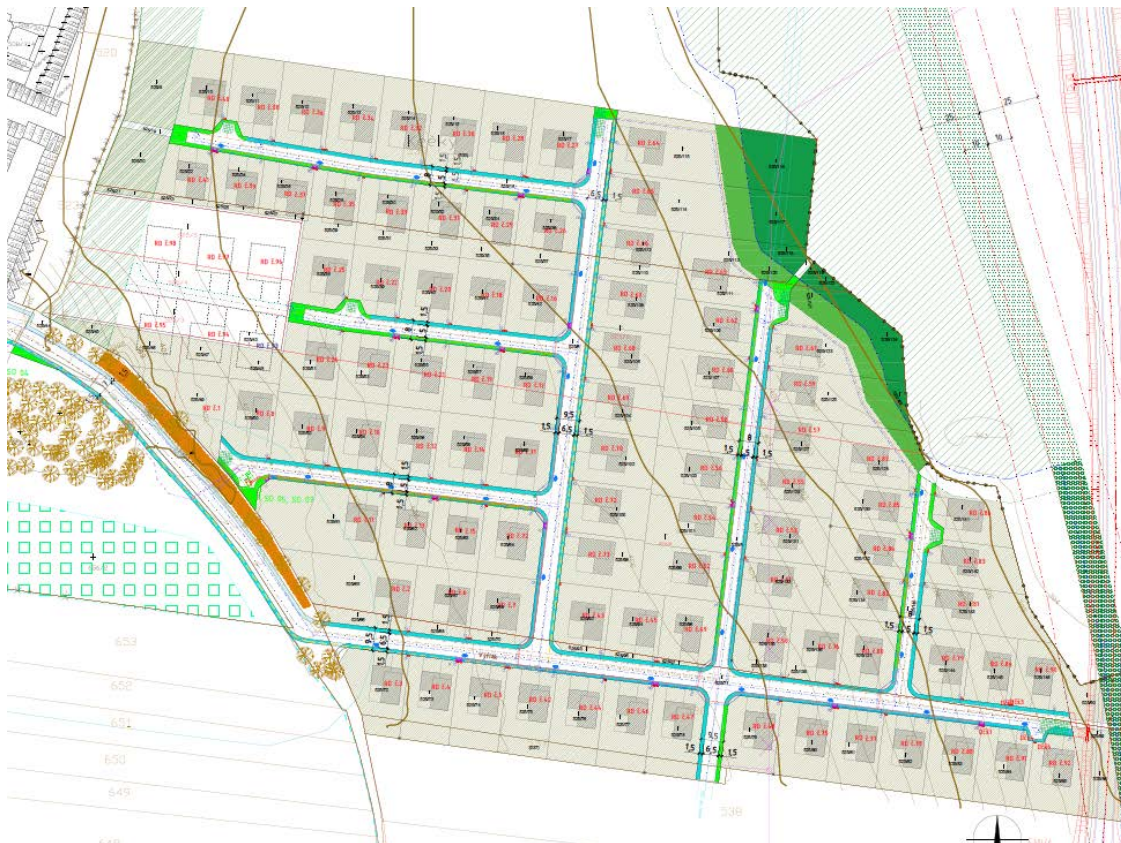

MARTINSKÉ TERASY, s.r.o.
Zvolenská 11024/30
036 01 Martin

MARTINSKÉ TERASY

**Zámer činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

November 2021

Zhotoviteľ:

ENVI-EKO, s. r. o.
Platanová 3225/2
010 07 Žilina

Navrhovateľ:

MARTINSKÉ TERASY, s.r.o.
Zvolenská 11024/30
036 01 Martin

Riešiteľská organizácia:

ENVI-EKO

ENVI-EKO, s. r. o.
Platanová 3225/2
010 07 Žilina
Tel.: 0908 904243
E-mail: envi.eko@gmail.com

Názov:

MARTINSKÉ TERASY

Stupeň projektovej dokumentácie:

Zámer činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Dátum vyhotovenia:

November 2021

I.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	6
1	NÁZOV	6
2	IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO	6
3	SÍDLO	6
4	OPRÁVNENÝ ZÁSTUPCA OBSTARÁVATEĽA	6
5	KONTAKTNÁ OSOBA NAVRHOVATEĽA	6
II.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	7
1	NÁZOV	7
2	ÚČEL	7
3	UŽÍVATEĽ	7
4	CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	7
5	UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	8
6	PREHĽADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI..	8
7	TERMÍN ZAČATIA A SKONČENIA VÝSTAVBY A PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	8
8	STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO RIEŠENIA	8
9	ZDÔVODNENIE POTREBY ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE....	22
10	CELKOVÉ NÁKLADY	23
11	DOTKNUTÁ OBEC	23
12	DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	23
13	DOTKNUTÉ ORGÁNY	23
14	POVOĽUJÚCI ORGÁN	23
15	REZORTNÝ ORGÁN	24
16	DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV	24
17	VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE	24
III.	ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	20
1	CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	25
1.1	GEOMORFOLOGICKÉ POMERY	25
1.2	GEOLOGICKÉ POMERY	25
1.2.1	Geologická charakteristika územia	25
1.2.2	Inžinierskogeologická charakteristika	26
1.2.3	Geodynamické javy	26
1.2.4	Radónové riziko	27
1.2.5	Ložiská nerastných surovín	27
1.3	KLIMATICKÉ POMERY	27
1.3.1	Zrážky	27
1.3.2	Teploty	28
1.3.3	Vlhkosť vzduchu, oblačnosť a slnečný svit	28
1.3.4	Veternosť	29

1.4	VODA	29
1.4.1	Povrchové vody	29
1.4.2	Podzemné vody	31
1.4.3	Minerálne a geotermálne vody	31
1.4.4	Vodohospodársky chránené územia	32
1.5	PÔDA	32
1.6	BIOTA	34
1.6.1	Flóra a vegetácia	34
1.6.2	Fauna	44
1.6.3	Chránené vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov a biotopy	46
1.7	CHRÁNENÉ ÚZEMIA	47
1.8	PRVKY ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY	48
2	KRAJINA A JEJ OCHRANA	49
2.1	ŠTRUKTÚRA A SCENÉRIA	49
2.1.1	Štruktúra krajiny	49
2.1.2	Krajinný obraz, scenéria, stabilita a ochrana	50
3	OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA A KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA	51
3.1	OBYVATEĽSTVO	51
3.2	SÍDLA	52
3.3	PRIEMYSEL	53
3.4	POL'NOHOSPODÁRSTVO	53
3.5	LESNÉ HOSPODÁRSTVO	53
3.6	DOPRAVA A DOPRAVNÉ PLOCHY	54
3.7	PRODUKTOVODY	55
3.8	SLUŽBY	56
3.9	REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	57
3.10	KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIATKY A POZORUHODNOSTI	57
3.11	ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ	57
3.12	PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY	58
4	SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA	58
4.1	OVZDUŠIE	58
4.2	POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY	59
4.3	KONTAMINÁCIA PÔD A PÔDY OHROZENÉ ERÓZIOU	60
4.4	HORNINOVÉ PROSTREDIE	60
4.5	SKLÁDKY	61
4.6	ENVIRONMENTÁLNA REGIONALIZÁCIA	61
4.7	ENVIRONMENTÁLNE ZÁŤAŽE	61
4.8	RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO	61
4.9	ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA A CELKOVÁ KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA PRE ČLOVEKA	62

IV.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE	63
1	POŽIADAVKY NA VSTUPY	63
1.1	ZÁBER PÔDY	63
1.2	SPOTREBA VODY	63
1.3	SUROVINOVÉ A ENERGETICKÉ ZDROJE	64
1.3.1	Suroviny	64
1.3.2	Energetické zdroje	65
1.3.3	Dopravná infraštruktúra	65
1.3.4	Technická infraštruktúra	66
1.4	NÁROKY NA PRACOVNÉ SILY	67
1.5	INÉ NÁROKY	67
2	ÚDAJE O VÝSTUPOCH	68
2.1	ZDROJE ZNEČISTENIA OVZDUŠIA	68
2.2	ODPADOVÉ VODY	68
2.3	ODPADY	69
2.4	HLUK, VIBRÁCIE, ŽIARENIE, TEPLA, ZÁPACH	71
3	ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	74
3.1	POSÚDENIE VPLYVU NA OBYVATEĽSTVO	74
3.2	VPLYVY NA NA HORNINOVÉ PROSTREDIE, NERASTNÉ SUROVINY, GEODYNAMICKÉ JAVY A GEOMORFOLOGICKÉ POMERY	76
3.3	VPLYV NA OVZDUŠIE	77
3.4	VPLYV NA VODNÉ POMERY	79
3.5	VPLYV NA PÔDU	80
3.6	VPLYV NA FAUNU, FLÓRU A ICH BIOTOPY	81
3.7	VPLYV NA ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY	82
3.8	VPLYV NA KRAJINU	83
3.9	VPLYV NA URBÁNNY KOMPLEX A VYUŽÍVANIE ZEME	84
3.9.1	Vplyvy na zastavané územie mesta Martin	84
3.9.2	Vplyvy na priemyselnú výrobu	84
3.9.3	Vplyvy na poľnohospodársku výrobu a lesné hospodárstvo	84
3.9.4	Vplyvy na dopravu	85
3.9.5	Vplyvy nadväzujúcich stavieb, činností a infraštruktúry	85
3.9.6	Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch	85
3.9.7	Vplyvy na infraštruktúru	85
3.9.8	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky	86
3.9.9	Vplyvy na archeologické náleziská	86
3.9.10	Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	86
3.9.11	Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy (miestne tradície)	86
3.9.12	Iné vplyvy	86
4	HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK	86
5	ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA	87

5.1	VPLYVY NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA A ICH OCHRANNÉ PÁSMA	87
5.2	VPLYVY NA CHRÁNENÉ VODOHOSPODÁRSKE OBLASTI	87
6	POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA	87
7.	PREDPOKLADANÝ VPLYV PRESAHUJÚCI ŠTÁTNE HRANICE	92
8	VYVOLANÉ SÚVISLOSTI	92
9	ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU ČINNOSTI	92
10	OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	92
10.1	ÚZEMNOPLÁNOVACIE OPATRENIA	92
10.2	TECHNICKÉ, TECHNOLOGICKÉ, ORGANIZAČNÉ A PREVÁDZKOVÉ OPATRENIA	93
11	POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA, AK BY SA NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ NEREALIZOVALA	98
12	POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI	98
13	ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV	99
V.	POROVNANIE VARIANTOV ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM)	101
1	TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU	101
2	VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU ALEBO STANOVENIE PORADIA VHODNOSTI PRE POSUDZOVANÉ VARIANTY	102
3	ZDÔVODNENIE NÁVRHU OPTIMÁLNEHO VARIANTU	107
VI.	PRÍLOHY	109
VII.	DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU	110
1	ZOZNAM TEXTOVEJ A GRAFICKEJ DOKUMENTÁCIE, KTORÁ SA VYPRACOVALA PRE ZÁMER	110
2	ZOZNAM POUŽITÝCH MATERIÁLOV	110
3	ZOZNAM LITERATÚRY	1112
VIII.	MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU	114
IX.	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	114
1	SPRACOVATELIA ZÁMERU	114
2	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU) SPRACOVATEĽA ZÁMERU A PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA	115
	PRÍLOHY	116

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1 NÁZOV

MARTINSKÉ TERASY, s.r.o.

2 IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

IČO: 51 446 481

3 SÍDLO

Zvolenská 11024/30
036 01 Martin

4 OPRÁVNENÝ ZÁSTUPCA OBSTARÁVATEĽA

Jaroslav Gajdošík

konateľ
Zvolenská 11024/30
036 01 Martin

5 KONTAKTNÁ OSOBA NAVRHOVATEĽA

Jaroslav Gajdošík

konateľ
Zvolenská 11024/30
036 01 Martin
tel.: +421 915 870 942
e-mail: riaditel@recomreality.sk

Miesto na konzultácie:

Hplus, a.s., Kollárova 73, 036 01 Martin

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1 NÁZOV

Martinské terasy

2 ÚČEL

Účelom navrhovanej činnosti "Martinské terasy" je vytvorenie novej obytnej zóny, ktorá je podľa územného plánu mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV na východnom okraji mesta. Výstavba IBV plynulo nadväzuje na existujúcu urbanistickú štruktúru územia. Navrhovaná činnosť rieši individuálnu bytovú výstavbu 98 rodinných domov s 1 bytovou jednotkou a napojenie týchto stavieb na verejné technické a dopravné vybavenie územia.

3 UŽÍVATEĽ

MARTINSKÉ TERASY, s.r.o.
Zvolenská 11024/30
036 01 Martin

Rodinné domy: individuálni vlastníci

4 CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Navrhovaná činnosť „Martinské terasy“ z pohľadu jej sprievodných činností podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov z dôvodu splnenia nárokov na hodnotenie - Príloha č. 8 spadá pod:

Kapitolu 9. Infraštruktúra

Pol. č.	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (pov. hodn.)	Časť B (zist. kon.)
16.	Projekty rozvoja obcí vrátane a) pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných prílohách tejto prílohy		v zastavanom území od 10 000 m ² podlahovej plochy mimo zastavaného územia od 1 000 m ² podlahovej plochy

Hodnotená činnosť podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov z dôvodu splnenia nárokov na hodnotenie (výmera podlahovej plochy 18 000 m² v zastavanom území) spadá podľa prílohy č. 8 pod zisťovacie konanie.

Navrhovateľ spoločnosť MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin podal na Okresný úrad Martin - odbor starostlivosti o životné prostredie žiadosť o upustenie požiadavky variantného riešenia zámeru. Príslušný orgán

prípisom č. OU-MT-OSZP-2021/004373-005 zo dňa 03. 05. 2021 upustil od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti.

5 UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Kraj: Žilinský
Okres: Martin
Mesto: Martin
Katastrálne územie: Záturčie

Dotknuté parcely KN-E č.: 533, 536, 537 - orná pôda
Dotknuté parcely KN-C č.: 525/2, 525/6, 525/8 - orná pôda
1321/1, 1321/2 - zastavaná plocha a nádvorie

Navrhovaná činnosť sa nachádza na území mesta Martin a to v jeho katastrálnom území Záturčie. Stavba je situovaná na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 (druh pozemku - orná pôda) a na parcelách KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 (druh pozemku - orná pôda) a KN-C č. 1321/1, 1321/2 (druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie), ktoré sú podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV.

6 PREHL'ADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti je uvedená v prílohovej časti (viď Mapa č. 1: Martinské terasy, širšie vzťahy, M 1 : 50 000).

7 TERMÍN ZAČATIA A SKONČENIA VÝSTAVBY A PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Začiatok výstavby: január 2022
Ukončenie výstavby: december 2030
Ukončenie prevádzky: činnosť trvalá

8 OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA

Základné údaje o navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť rieši individuálnu bytovú výstavbu 98 rodinných domov s 1 bytovou jednotkou a napojenie týchto stavieb na verejné technické a dopravné vybavenie územia.

Zámerom spoločnosti MARTINSKÉ TERASY, s.r.o. je vytvorenie novej obytnej zóny, ktorá je podľa územného plánu mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV na východnom okraji mesta. Výstavba IBV plynulo nadväzuje na existujúcu urbanistickú štruktúru územia.

Navrhovateľ zároveň zabezpečí, aby pred zahájením výstavby rodinných domov mali tieto pripravené a vybudované prístupové komunikácie s inžinierskymi sieťami a prípojkami.

Rodinné domy budú napojené na verejný vodovod, verejnú splaškovú kanalizáciu a elektrickú energiu. Ulice budú mať vybudované verejné osvetlenie a dažďovú kanalizáciu zaústenú do vsakov v území. Stavba je nevýrobného charakteru a jej realizácia prinesie predovšetkým prípravu stavebných parciel na výstavbu rodinných domov s vybudovanými a funkčnými IS, na ktoré sa budú jednotlivé rodinné domy pripájať.

Stavba je navrhovaná funkčne v súlade s platným územným plánom mesta Martin a zmenou č.3 ÚPN - SÚ Martin.

Návrh členenia navrhovanej činnosti na stavebné objekty

Navrhovaná koncepcia technického riešenia vyžaduje členenie navrhovanej činnosti na nasledovné stavebné objekty:

Stavebné objekty - rodinné domy

- SO R01- SO R98 Rodinné domy

Stavebné objekty infraštruktúry

- SO 01 Komunikácie
- SO 02 Rozšírenie vodovodu
- SO 03 Rozšírenie splaškovej kanalizácie
- SO 04 VN
- SO 05 Trafostanica
- SO 06 Verejné osvetlenie
- SO 07 Rozšírenie NN rozvodov
- SO 08 Rozšírenie dažďovej kanalizácie
- SO 09 Telekomunikačný kábel

Urbanistické riešenie

Podľa požiadaviek investora sa uvažuje s využitím územia výlučne pre výstavbu IBV. Základná urbanistická koncepcia riešenia bola okrem požiadavky na zástavbu ovplyvnená tiež terénymi danosťami vo vzťahu k vymedzeným hraniciam pozemku a najmä naprojektovanou dopravnou a technickou infraštruktúrou územia zástavby, pre ktorú je vydané právoplatné územné rozhodnutie (Rozhodnutie č. OU-ZA-OVBP2-2020/045662/Kod zo dňa 02. 11. 2020, správoplatnené dňa 24. 11. 2020).

Základnými kompozičnými prvkami zástavby sú individuálne rodinné domy.

Plocha riešeného územia	89 057 m ²
Bilancie plôch:	
- plocha pozemkov pre výstavbu 1 RD (priemer)	600 - 2 000 m ²
z toho zastavaná (priemer) 1RD	155 m ²
- plocha pozemkov pre výstavbu 98 RD	66 130 m ²
z toho zastavaná domami (predpoklad)	18 000 m ²
z toho zastavaná spevnenými plochami	5 000 m ²
z toho záhrady, súkromná zeleň	45 130 m ²
- plocha pozemkov pre výstavbu komunikácií	8 900 m ²
- plocha pozemkov pre výstavbu verejných chodníkov	3 400 m ²
- plocha pozemkov pre SO 05 Trafostanica	6 m ²
- nespevnené plochy - verejná zeleň	1 415 m ²

- nespevnené plochy - ostatná zeleň 9 206 m²

Obytný súbor IBV je určený len pre obytnú funkciu. V nadväznosti na príľahlé územie v súlade s koncepciou stanovenou ÚPN-M Martin, umožňuje rozvoj bytovej funkcie.

Rodinné domy

SO R01 až SO R98

Navrhovaná činnosť rieši individuálnu bytovú výstavbu 98 rodinných domov s 1 bytovou jednotkou a napojenie týchto stavieb na verejné technické a dopravné vybavenie územia. Výstavba IBV plynulo nadväzuje na existujúcu urbanistickú štruktúru územia.

Navrhované urbanistické riešenie umožňuje výstavbu samostatne stojacich jednopodlažných rodinných domov s obytným podkrovím alebo dvojpodlažných rodinných domov na pozemkoch s výmerou cca 600 - 2 000 m². Veľkosť pozemkov a ich sklon umožňuje použitie jednak katalógových projektov rodinných domov, jednak individuálnych projektov v závislosti od navrhutej parcelácie.

Rodinné domy sú konštrukčne uvažované ako murované stavby, drevostavby alebo montované domy. Budú jednopodlažné, jednopodlažné s obytným podkrovím alebo max. dvojpodlažné. Môžu byť podpivničené.

Urbanistické riešenie vychádza zo snahy o najefektívnejšie využitie riešeného územia, jeho geometrie, prístupnosti, obslužitelnosti a hlavne orientácie jednotlivých pozemkov na svetové strany. Hlavné uličné profily sú navrhnuté ako obojsmerné, s jednostrannými chodníkmi a verejnou zeleňou.

Koeficient zastavanosti pozemkov je $K_z = 0,4$. Orientácia prevažnej väčšiny stavebných pozemkov je približne v smere sever - juh, zvyšná časť je orientovaná približne v smere východ - západ. Geometria pozemkov je prispôbena miernej svahovitosti a možnosti maximálneho prípustného využitia územia, ktorého súčasťou sú aj atypické parcely po okrajoch riešeného územia.

Nová obytná zóna, bude tvorená obojstrannou zástavbou rodinných domov v klasickej uličnej kompozícii, kde sa výškové osadenie jednotlivých objektov prispôbi sklonovým pomerom prístupových obslužných komunikácií a bude rešpektovať miernu svahovitosť lokality.

Uličná stavebná čiara v rámci celého riešeného územia je definovaná vo vzdialenosti 6,0 m - priečelie rodinného domu od hranice pozemku. V rámci celej IBV je navrhnuté osadenie objektov RD ku severo-východnej hranici parcely v stanovenej vzdialenosti, pre dosiahnutie maximálneho využitia pozemku s južnou a juhozápadnou orientáciou, vytvorenia dostatočnej šírky preluky pre pokrytie nárokov na obsluhu pozemkov záhrad. Odstupy od spoločných hraníc (kolmých na komunikáciu) sú 2,0 m (východ, sever) a 5,0 m (juh, západ), tvoriace medzi domami voľný priestor o šírke 7,0 m.

Každý rodinný dom bude mať na pozemku riešené minimálne 2 parkovacie alebo garážovacie miesta prístupné vjazdom z obslužnej komunikácie.

Dopravná a technická infraštruktúra

Pre navrhovanou činnosťou dotknuté územie je pre nasledujúcu dopravnú a technickú infraštruktúru (stavebné objekty: SO 01 Komunikácie, SO 02 Rozšírenie vodovodu, SO 03 Rozšírenie splaškovej kanalizácie, SO 06 Verejné osvetlenie, SO 08 Rozšírenie dažďovej kanalizácie, SO 09 Telekomunikačný kábel) vydané

právoplatné územné rozhodnutie (Rozhodnutie č. OU-ZA-OVBP2-2020/045662/Kod zo dňa 02. 11. 2020, správoplatnené dňa 24. 11. 2020).

Pre stavebné objekty SO 01 - VN podzemné vedenie, SO 02 - 11966 - Martin - Sever - Rozšírenie NNK pre IBV Terasa - NN podzemné vedenie, PS 01 - Trafostanice murované bolo vydané právoplatné územné rozhodnutie (Rozhodnutie mesta Martin číslo SÚ-34087/58287/2020 zo dňa 08. 06. 2020).

SO 01 Komunikácie

Systém komunikácií v riešenom území zabezpečí dopravnú obslužnosť vnútri riešeného územia i dopravné napojenie na jestvujúcu sieť mestských komunikácií.

Pri návrhu a umiestnení komunikácií v navrhovanej obytnej v časti Martin Záturčie projektant vychádzal z ÚPN-Z Martin - Záturčie a ÚPN - SÚ Martin - Zmeny a doplnky č. 3 (2009), v ktorom boli definované funkčné triedy a výhľadové kategórie jestvujúcich komunikácií v tejto lokalite.

Kostru dopravného systému v obytnej zóne Martinské Terasy tvoria dve obslužné komunikácie (komunikácia 1, 2). Tieto komunikácie sú doplnené obytnými ulicami funkčnej triedy D1, komunikácie A až G v obytnej zóne. Všetky komunikácie sú navrhnuté s asfaltovým krytom.

Komunikácia 1

Kategória:	Mestská obslužná (MO 8/40)
Funkčná trieda:	C2
Návrhová rýchlosť:	40 km/h
Šírka vozovky medzi obrubníkmi:	7 m
Dĺžka komunikácií:	197,2 m

Komunikácia 2

Kategória:	Mestská obslužná (MO 7,5/30)
Funkčná trieda:	C3
Návrhová rýchlosť:	40 km/h
Šírka vozovky medzi obrubníkmi:	6 m
Dĺžka komunikácií:	330,7 m

Komunikácie A až D

Funkčná trieda:	C3, D1
Návrhová rýchlosť:	neurčuje sa
Požadovaná jazdná rýchlosť:	neurčuje sa
Šírka vozovky medzi obrubníkmi:	6,5 m
Šírka uličného priestoru:	9,5 m
Dĺžka komunikácií:	
komunikácia A (D1)	89 m
komunikácia B (D1)	158,6 m
komunikácia C (D1)	38,2 m
komunikácia D (C3)	223 m

Komunikácia E až G

Funkčná trieda:	D1 (obytná zóna)
Návrhová rýchlosť:	neurčuje sa
Požadovaná jazdná rýchlosť:	neurčuje sa
Šírka vozovky medzi obrubníkmi:	5 m
Šírka uličného priestoru:	8,5 m

Dĺžka komunikácií:

komunikácia E	126,5 m
komunikácia F	116,2 m
komunikácia G	173,7 m

Celková dĺžka komunikácií A - G: 925,2 m

Konštrukcia vozovky

Konštrukcia vozovky je zvolená s ohľadom na očakávané dopravné zaťaženie v nasledovnom zložení:

Asfaltový betón strednozrnný	ABS I	40 mm	STN 73 6121
Spojovací postrek emulzný	PSE		STN 73 6129
Asfaltový betón hrubý	ABH I	60 mm	STN 73 6121
Spojovací postrek emulzný	PSE		STN 73 6129
Obaľované kamenivo	OK I	50 mm	STN 73 6121
Infiltračný postrek	PI		STN 73 6129
Stabilizácia cementom	SC I	150 mm	STN 73 6125
Štrkodrvina	ŠD	220 mm	STN 73 6126
SPOLU		520 mm	

alternatíva

Cementový betónový kryt	CB2	250 mm	STN 73 6123
Stabilizácia cementom	SC I	150 mm	STN 73 6125
Štrkodrvina	ŠD	250 mm	STN 73 6126
SPOLU		650 mm	

Konštrukcia chodníkov:

Zámková dlažba	DL I	60 mm	STN 73 6131-1
Lôžko z drobnej drviny	L	30 mm	STN 73 6131-1
Štrkodrvina	ŠD	150 mm	STN 73 6126
Spolu		240 mm	

V miestach prejazdov vozidiel cez chodník bude obrubník znížený na úroveň vozovky + 2 cm a skladba chodníku bude nasledovná:

Zámková dlažba	DL I	60 mm	STN 73 6131-1
Lôžko z drobnej drviny	L	30 mm	STN 73 6131-1
Podkladný betón	PB II	100 mm	STN 73 6124
Štrkodrvina	ŠD	150 mm	STN 73 6126
Spolu		340 mm	

Pod vozovkou sa v mieste kríženia s navrhovanými sieťami vybudujú chráničky z PE s krytím minimálne 1,1 m.

Komunikácie sú budované v nezastavenej oblasti preto pri výstavbe samotných komunikácií nedôjde k ovplyvneniu dopravy na jestvujúcich komunikáciách.

SO 02 Rozšírenie vodovodu

Navrhovaná obytná zóna sa nachádza v územnom obvode Záturčie. Z hľadiska zásobovania pitnou a úžitkovou vodou mesta Martin je súčasťou ucelenej sústavy vodovodnej siete vzájomne prepojenej a spoločne používanej. V dotknutej

lokalite sa neďaleko nachádzajú existujúce rozvody vody - v ulici Severná na parcele č. 1346/1.

V stavbe „Martinské Terasy“ je navrhnutý určitý tvar zástavby rodinných domov a tomu odpovedajúca sieť miestnych komunikácií. V miestnych komunikáciách resp. pozdĺž miestnych komunikácií, v chodníkoch a zelených pásoch bude umiestnená trasa budúcich rozvodov vody. Vzhľadom na budúcu zástavbu v príľahlej lokalite a jej možné napojenie na budúce rozvody vodovodu sú navrhnuté aj dimenzie jednotlivých navrhovaných vetví vodovodu.

Pripojenie navrhovaných vodovodných sietí je riešené v bode napojenia na ul. Severná. Trasa navrhovanej vetvy „V1“ od miesta pripojenia je vedená v krajnej časti vozovky pozdĺž navrhovanej miestnej komunikácie. Bude vybudovaná z potrubia HDPE DN 110 dĺžky 564 m. Poloha vodovodného potrubia v priečnom reze komunikácie bude v zelenom páse resp. pod krajom vozovky.

Na zokruhovanú vetvu „V1“ sa pripája zokruhovaná vetva „V2“ a vetva „V3“. Potrubie vetvy „V2“ bude z HDPE DN 110 dĺžky 491 m, ku ktorej sú pripojené vetva slepá vetva „V2a“ dĺžky 60 m a vetva „V3b“, čo vytvorí zokruhovanú sieť. Vetva „V3“ má dĺžku 290 m a napája sa na ňu slepá vetva „V3a“ dĺžky 120 m a vetva „V3b“ dĺžky 164 m, čo vytvorí zokruhovanie.

Celková navrhovaná dĺžka navrhovanej vodovodnej siete je 1 689 m.

Trasy vodovodnej siete budú vedené po budúcich verejných plochách. Poloha pripojenia prípojok na hlavné rozvody vody bude upresnená pred realizáciou, podľa požiadaviek budúcich stavebníkov. Potrubie vodovodných prípojok bude z potrubia PE DN 32. Na hranici súkromného pozemku patriaceho stavebníkovi RD bude ukončená v prefabrikovanej alt. plastovej vodomernej šachte.

Uzávery na vodovode budú osadené tak, aby bolo možné podľa požiadavky správcu vodovodu v prípade poruchy uzatvoriť jednotlivé vetvy. Počet uzáverov bude 19 ks. V miestach navyšších a najnižších bodov trás, na konci nezokruhovanej vetvy budú umiestnené podzemné ventily na odpúšťanie a odvzdušnenie. Ukončenie vodovodnej trasy pri nezokruhovanej vetve bude 1,5 m za poslednou prípojkou k rodinnému domu.

Prevádzkový tlak v potrubí LT DN 150 je podľa informácií TURVOD-u 0,4 MPa. Výškový rozdiel medzi najnižším a najvyšším bodom zástavby je 13 m, čo predstavuje rozdiel tlaku bez započítania odporu v potrubí 0,13 MPa. V najvyššom mieste zástavby by pretlak vo vodovodnom potrubí bol od 0,27 MPa a v najnižšom mieste 0,41 MPa, čo sú optimálne tlakové pomery. Pri ďalšom stupni projektovej dokumentácie (stavebné povolenie) odborne spôsobilá osoba prehodnotí či treba zriaďovať čiastočnú tlakovú stanicu vody.

Potrubie navrhovanej vodovodnej siete bude uložené v zemnej ryhe šírky min. 0,5 m, paženej pri hĺbke väčšej ako 1,2 m, strojne vyhlúbenej s ručným dočistením, na pieskovom lôžku hrúbky 150 mm s priemerom zrna do 4 mm.

Nad potrubím bude pripevnený signalizačný kábel CYKY 2,5 mm², pripojený na vodivé časti potrubia, pre vyznačenie trasy uloženého potrubia. Signalizačný vodič je napojený od miesta pripojenia vodovodnej prípojky a bude vedený nad potrubím. Ručný výkop ryhy sa navrhuje v miestach križovania s podzemnými vedeniami a v mieste stiesnených priestorových pomerov.

Podľa STN 736005 musia byť dodržané minimálne vzdialenosti podzemných vedení. Výskyt podzemných vedení nebol pred prieskumnými prácami - polohopisným a výškopisným zameraním vytýčený. Výskyt podzemných vedení je

identifikovateľný na stavenisku, jedná sa o podzemné vedenia STL a VTL plynovodu a vodovodu. Pri prípadnom výskyte iných podzemných vedení treba postupovať podľa STN 736005.

Na základe vypočítanej potreby pitnej vody $Q_h = 1,88$ l/s sa navrhuje potrubie DN 100 z PE. Navrhované vodovodné potrubie kapacitne vyhovuje i požiadavkám na potrebu požiarnej vody.

Vodovodné potrubie bude preskúšané podľa STN EN 805. Potrubie musí byť pred skúškou zakryté zásypovým materiálom tak aby nedošlo k zmene jeho polohy. Z potrubia sa pred skúškou musí odstrániť všetok prípadný odpad a cudzí materiál. Tlakovú skúšku navrhujeme vcelku pre celý stavebný objekt.

Pred započatím zemných prác je investor povinný zabezpečiť vytýčenie trás všetkých podzemných vedení, ktoré sa vyskytujú na stavenisku.

SO 03 Rozšírenie splaškovej kanalizácie

Navrhovaná zóna sa nachádza v územnom obvode Záturčie. Z hľadiska odkanalizovania do verejnej kanalizácie mesta Martin je súčasťou ucelenej sústavy kanalizačnej siete vzájomne prepojenej a spoločne používanej. V dotknutej lokalite sa nachádza gravitačná splašková kanalizácia z potrubia PVC DN 300.

V stavbe „Martinské Terasy“ je navrhnutý určitý tvar zástavby rodinných domov a tomu odpovedajúca sieť miestnych komunikácií. V miestnych komunikáciách resp. pozdĺž miestnych komunikácií, v chodníkoch a zelených pásoch bude umiestnená trasa budúcich rozvodov vody. V súbehu s vodovodom v komunikácii resp. pod zeleným pásom, alebo pod spojovacím chodníkom bude umiestnené potrubie splaškovej kanalizácie. V zásade je navrhovaná sieť splaškovej kanalizácie tak, aby odvádzala odpadové vody splaškové gravitačne. Sú navrhnuté aj dve prečerpávacie stanice. Splašková kanalizácia odvádzala odpadové vody do prečerpávacej stanice gravitačne a z prečerpávacej stanice do verejnej kanalizácie výtlačkom.

Navrhovaná sieť splaškovej kanalizácie pozostáva z vhodne zvolených trás kanalizačných stôk a zberačov v závislosti od konfigurácie terénu, od navrhovaného tvaru zástavby rodinných domov a od návrhu riešenia miestnych komunikácií.

Celková dĺžka potrubia navrhovanej splaškovej kanalizácie vybudovanej z potrubia PVC DN 300 je 1 492,9 m.

Na navrhovanej kanalizačnej sieti je navrhnutých celkom 42 ks kanalizačných revízných, lomových a sútokových šacht. Z dôvodov vedenia trás potrubia vo vymedzenom verejnom priestore v chodníkoch pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií a v spojovacích chodníkoch je počet šacht vyšší.

Kanalizačné šachty sú s prefa dnom - spodná časť. Vstupný komín je prefabrikovaný, rovnako ako aj časť medzi dnom a vstupným komínom. Vstup do šachty je umožnený osadeným kapsovým poplastovaným stúpadlom a vidlicovými poplastovanými stúpadlami.

Kanalizačné prípojky k rodinným domom v počte 98 ks budú z potrubia hrdlového PVC DN 160, priemernej dĺžky cca 10 m, pripojené na potrubie stôk a zberačov lepenými odbočkami.

Potrubie navrhovanej kanalizácie bude uložené v zemnej ryhe šírky 0,8 m, paženej, strojne vyhlúbenej s ručným dočistením, na pieskovom lôžku hrúbky

150 mm s priemerom zrna do 4 mm. Steny zemnej ryhy sú s kolmými stenami a prílohným pažením pri hĺbke výkopu nad 1,2 m. Všetky zemné práce je potrebné vykonávať podľa STN 73 3050 Zemné práce.

Pri výstavbe kanalizačných zberačov a prípojkov treba v miestach križovaní a súbehov s podzemnými vedeniami treba postupovať podľa STN 736005. Priestorová úprava vedení technického vybavenia, ktorá okrem iného stanovuje min. vzdialenosti medzi jednotlivými vedeniami. V súbehu s trasami iných vedení je potrebné dodržať odstupové vzdialenosti podľa STN 73 6005.

Hydrotechnické výpočty:

$Q_p = 0,8 \text{ l/s}$ $Q_m = 1,04 \text{ l/s}$

$Q_h = 90,48 \text{ m}^3/\text{d} \times 4 = 361,92 \text{ m}^3/\text{d} = 15,08 \text{ m}^3/\text{h} = 4,18 \text{ l/s}$

Projekt navrhuje potrubie DN 300 z PVC, ktoré pri minimálnom sklone 0,5 % prevedie prietok: $82 \text{ l/s} > 2 \times Q_h = 8,36 \text{ l/s}$. Navrhované potrubie kapacitne vyhovuje požiadavkám na gravitačné odvedenie prietoku vody.

Potrubie splaškovej kanalizácie musí byť podrobené skúške vodotesnosti podľa STN EN 1610 - Stavba a skúšanie kanalizačných potrubí a stôk. Až po úspešnej skúške môže byť potrubie odovzdané do prevádzky.

Pred započatím zemných prác je investor povinný zabezpečiť vytýčenie trás všetkých podzemných vedení, ktoré sa vyskytujú na stavenisku.

SO 04 VN Rozvody

Distribučná sieť VN 22 kV - súčasný stav

V záujmovom území sa momentálne nenachádzajú žiadne rozvodné zariadenia NN a VN. Pre pripojenie trafostanice sú prístupné VN linky č. 206, ktoré sa nachádzajú v blízkosti záujmového územia. SO 04 VN Rozvody, jeho prevedenie bude plne v kompetencií SSE-D, a.s.

Pred uvedením elektrického zariadenia do prevádzky musí byť na ňom vykonaná východisková odborná prehliadka a prvá odborná skúška vyhradeného elektrického zariadenia, podľa STN 33 1500 a vydaná správa, ktorá bude priložená k tomuto projektu.

Navrhované VN rozvody:

Napäťová sústava: 3/AC-50 Hz/ 22 kV/ IT (r) s rýchlym vypnutím

Námrazová oblasť: N1

Kategória terénu: II.

Vetrová oblasť: I. do 700

Prostredie: vonkajšie (STN 33 2000-5-51)

Vedenie: 2x3x22-NA2XS(F)2Y 1x240RM/25 v dĺžke 307 m (trasa)

VN rozvody: Napojenie novej kioskovej trafostanice GKP-S1M je riešený novým VN káblovým vedením 3x22-NA2XS(F)2Y 1x240/25 RM mm², ktorým sa vrezeme do existujúcej VN podzemnej distribučnej siete linky č. 180 za pomoci hybridnej spojky typu MXSU-24C/1XU-3HL. Nový distribučný rozvod zaslučujeme do novo navrhovanej kioskovej TS typu GKP-S1M.

Trasa navrhovaného VN káblového vedenia 3x22-NA2XS(F)2Y 1x240/25 RM mm² bude vedená podľa výkresu č. 2 od miesta vrezania sa, až do navrhovanej kioskovej trafostanice. Vodiče káblového vedenia budú uložené v chráničke FSX-PEG 160/6. V navrhovanej kioskovej trafostanici sa VN káblové vedenie 3x22-NA2XS(F)2Y

1x240/25 RM mm² pripojí pomocou adaptéra CTS 630A 24 kV/95-240/EGA so zvodičom prepätia CTKSA 24 kV-10 kA.

Uloženie káblu v teréne bude v chráničke FSX-PEG 160/6 na ktorej bude uložená výstražná fólia a krycí návin HDPE, ktorý spĺňa aj funkciu výstražnej fólie. Vodiče káblového vedenia budú uložené do trojuholníka a zviazané budú plastovými páskami na zväzkovanie káblov vo vzdialenosti 1 m od seba. Pri križovaní, súbehu ostatných inžinierskych sietí je potrebné dodržať ochranné vzdialenosti a podmienky podľa STN 73 6005.

Výkopové práce sa budú vykonávať strojne, okrem úsekov v ktorých sa nachádzajú inžinierske siete v takých prípadoch je potrebný ručný výkop. Po ukončení výkopových prác je potrebné terén uviesť do pôvodného stavu.

Uzemnenie: tienenie VN kábla bude uzemnené v navrhovanej TS. Spoje sú riešené pomocou uzemňovacích svoriek.

Ostatné: Do výkopu VN sa uloží optická chránička typu HDPE 40/33 o dĺžke 296 m. VN Slučka bude uložená v zelenom páse okrem prechodov cez spevnené plochy. V existujúcom chodníku pôjde v súbehu 1 m s vodovodným potrubím (NA PRAVO OD VODOVODU). Vedľa cesty na cintorín pôjde nové VNK 0,7 m od obrubníka. Cez cestu sa vykonajú riadené pretlaky, cez chodník sa bude rezať spevnená plocha.

SO 05 Trafostanica

Trafostanica a VN rozvody budú po posúdení jednotlivých žiadostí o pripojenie plne v kompetencií SSE-D, a.s.

Pre zásobovanie obytného súboru elektrickou energiou je navrhovaná jedna betónová kiosková trafostanica.

Dodávka trafostanice obsahuje kompletnú stavebnú časť, vrátane klamp. výrobkov, úpravu fasády, strešnú krytinu a omietku. Vnútoraná inštalácia, bleskozvod, uzemnenie, VN prepojovacie káble s koncovkami Raychem, ako aj doprava, montáž technológie, osadenie trafostanice, revízia a technická dokumentácia, ochranné a pracovné pomôcky sú započítané v základnej cene dodávky.

Spôsob meranie spotreby elektrickej energie bude dohodnutý následne s odbytovým odd. SSE-D Martin.

Napäťová sústava:	3/AC-50 Hz/ 22 kV/ IT (r) s rýchlym vypnutím
Námrazová oblasť:	N1
Kategória terénu:	II.
Vetrová oblasť:	I. do 700
Prostredie:	vonkajšie (STN 33 2000-5-51)
Priestory:	nebezpečné
Vedenie:	3x22-NA2XS(F)2Y 1x240/25 RM mm ²

Navrhovaná trafostanica:

Kompletná kiosková trafostanica GKP-S1M - priebežná do 630 kVA osadená transformátorom 630 kVA, 22/0.420/0.242 kV. VN rozvádzač Siemens 8DJH-(Prívod, Vývod, Vývod, Odbočka na transformátor) poistky: VN IEC 282-1 24 kV 40 A. Desať vývodový NN rozvádzač v panelovom vyhotovení s prípojnícami 10x400A, hlavný deón BL-J1000-DTVE so spúšťou SE-BL- J1000-DTVE nastavený na IR = 866 A pre TR 630 kVA. NN rozvádzač dimenzovaný do 1000 A, MTP 1000/5s.

Technické parametre TR, typ TOHn 378/22 - 630 kVA:

Menovité vstupné napätie:	22 kV
Menovité výstupné napätie:	242 V/420 V
Prepojovač odbočiek na VN vinutí:	$\pm 2 \times 2,5 \%$
Frekvencia:	50 Hz
Menovitý výkon:	630 kVA
Zapojenie vinutí:	Dyn1 - od výkonu ≥ 400 kVA
Napätie na krátko:	Uk = 6 % - od výkonu ≥ 400 kVA
	Tolerancia $\pm 10 \%$
Zaťaženie:	S1 - trvalé zaťaženie
Trieda izolácie:	A
Chladenie:	ONAN
Izolačná hladina:	LI 150 AC 50/3
Pracovné podmienky:	Nadmorská výška do 1 000 m
Materiál vynutia:	Cu
Olej:	Izolačný inhibovaný olej

Technický popis:

Menovitý výkon (kVA):	630
Straty na prázdno Po(W):	560
Straty na krátko Pk(W):	5600
Celkové straty Pc(W):	6160
Hmotnosť TR (kg):	≤ 2100

Základné technické údaje:

- Menovité napätie VN: 3 AC 22 kV 50 Hz/sieť s účinným uzemnením neutrálneho bodu cez nízku impedanciu
- Menovité napätie NN: 3/PEN AC 420/242 V 50 Hz/TN-C,
- Frekvencia: 50 Hz
- Menovitý výkon transformátora: do 630 kVA
- Menovitý prúd prípojnic VN: podľa typu VN rozvádzača do 630 A
- Menovitý prúd prípojnic NN: do 1 000 A
- Menovité izolačné napätie NN rozvádzača: 1000 V
- Menovitý krátkodobý prúd rozvádzača NN: do 25 kA
- Menovitý dynamický prúd rozvádzača NN: do 60 kA
- Krytie NN rozvádzača: IP 20
- Krytie celej stanice: IP 23D
- Teplotný koeficient (trieda krytu): K 20
- Vonkajšie rozmery (dxšxv): 2 940 x 1 830 x 2 450 mm
- Hmotnosť prázdneho skeletu s dverami: cca 7 700 kg
- Prostredie: 3.1.1. základné (v priestoroch kioskovej TS),
4.1.1. vonkajšie, obyčajné (mimo priestorov TS - STN 33 03 00)
- Expoz. trieda: pre vnútorné časti: XC1; pre vonkajšie časti: XC4, XF1, XA1.
- Pracovné podmienky: teplota okolia $-40^{\circ}\text{C} \leq t \leq +40^{\circ}\text{C}$
- Nadmorská výška do 1 000 m n.m.

Stavebná časť (verzia „M“ = monolit):

Kompaktná kiosková trafostanica s vonkajším ovládaním je riešená ako polozapustená, s vonkajším pôdorysom 2 940 x 1 830 mm, celkovou výškou 2 450 mm, svetlou výškou 2 240 mm, hĺbkou zapustenia do zeme 720 mm, výškou nadzemnej časti 1 730 mm (s rovnou strechou). Samonosná konštrukcia je štandardne vyrobená z armovaného betónu Gräper LC 30/37 so zrnitosťou 8/12.

Konštrukcia ocelevej výstuže, tvorená ocelovými prútmi a rohožami, je vzájomne zvarená a vodivo spojená a tvorí súčasť pospojovania, uzemnenia, prípadne bleskozvodu. Pre osadenie TS nie je potrebné budovať základy, postačuje vopred vyrovnaný a zhutnený výkop. Trafostanica je typovo schválená, zodpovedá STN EN 62271-202 a vyhovuje skúškam odolnosti proti vnútornému oblúkovému skratu podľa smernice PEHLA.

Stavebné riešenie tvorí kompaktný celok, ktorý je zložený z dvoch monolitických častí: základovej vane s bočnými stenami a plochej strechy.

Základová vaňa a bočné steny: je vyrobená ako záchytná vaňa oleja, z vodonepriepustného a z olejovzdorného betónu (garantovaná šírka otvorenia puklín je do 0,2 mm), odolnosť voči silnému chemickému vplyvu kvapalín, pôdy a pár je v súlade so smernicou DIN. Vaňa slúži ako základ pre nezamrzajúcu časť a na dvíhanie celej stanice s pomocou 4 kotevných bodov (zaliate závitové puzdrá) SL 30, ktoré sú umiestnené na dlhších stranách TS (viď pohľady „A“, „C“). Má vyvedené 2 body M12 pre pripojenie vonkajšieho uzemnenia z bočných stien VN káblového priestoru. Je vyhotovená metódou tzv. zvonového liatia spoločne s rámami dverí, čím vzniká teleso s potrebnými vlastnosťami z hľadiska priepustnosti vody a ropných látok. Všetky plochy vane trafostanice, dotýkajúce sa zeme a taktiež miesta prívodu a vývodu káblov môžu byť natreté dvomi vrstvami čiernej izolačnej penetračnej farby, na želanie zákazníka môže byť vaňa ošetrená vode odolným a nepriepustným náterom aj z vnútornej strany.

V spodnej časti telesa (na strane VN a NN rozvádzača) sú už pri výrobe zhotovené otvory pre vstup a výstup káblového vedenia VN a NN. Vstupné otvory pre NN káble môžu byť realizované ako otvorená štrbina bez utesňovacích prvkov. Utesnené vstupy sú realizované pomocou káblových prechodiek fy Hauff HSI 150 pre VN, resp. HSI 90 pre NN káble. V tomto prípade sa po zatiahnutí a pripojení káblov tieto utesnia systémovými vekami s príslušným počtom a priemerom vstupného hrdla (podľa typu kábla), ktoré sa nasadzujú na prechodky bajonetovým uzáverom a na hrdlo ktorých sa aplikuje zmrštiteľná termoobjímka, resp. objímka zmrštiteľná zastudena. Neobsadené vývody sa utesňujú uzavretým systémovým vekom s klinovým tesnením a bajonetovým uzáverom.

Na želanie môže byť v priestore NN rozvádzača inštalovaný otvor pre bočný prechod staveništného (dočasného) vývodu (napr. Systém Gräper, alebo Hauff-BD).

Vstupný priestor pre VN káble (káblový priestor) je oddelený od priestoru VN rozvádzača plechovou platňou, samotný rozvádzač je uložený na ocelevej konštrukcii.

Vnútorné steny sú upravené bielym umývateľným náterom, povrchová úprava vonkajších stien môže byť podľa požiadaviek zákazníka:

- betónová s obnaženou výplňou (vymývaný betón) so zrnitosťou 8/12 (v Nemecku štandard. vyhotovenie),
- pohľadový betón s neopracovaným povrchom vo farebnom vyhotovení podľa karty fareb. odtieňov RAL,
- z omietnutého betónu materiálom Reibeputz (škriabaná omietka), príp. materiálom Rollputz (omietka nanášaná valčekom), vo farebnom vyhotovení podľa karty farebných odtieňov RAL,
- obklad kameňom (napr. Dupa-Stone), fasádnou tehloou, drevom, príp. iným materiálom podľa požiadaviek zákazníka.

Strecha: pripevňuje sa k stenám zvnútra v 4 bodoch pomocou skrutiek a presahuje obrys stien o 10 cm. Strechu je možné zdvihnúť pomocou 4 kotevných bodov (zaliate závitové puzdrá) RD 20. Pre zvýšenie ochrany betónového povrchu

pred vlhkosťou je horná strana strechy doplnená hydrofóbnym ochranným povlakom, ktorý upcháva kapilárne póry a pôsobí tak proti hygroskopickým vlastnostiam betónu.

Povrchová úprava strechy môže byť betón s obnaženou výplňou (vymývaný betón), alebo pohľadový betón s neopracovaným povrchom a s náterom podľa karty farebných odtieňov RAL, voliteľný je rovnako aj tvar strechy (rovná, sedlová,...).

Dvere: štandardne sú všetky kovové časti, ako dvere, rámy a ventilačné časti vyrobené zo žiarovo pozinkovaného oceleového plechu hr. 1,5 mm, so základným náterom a dvoma vrstvami vrchného náteru podľa zvoleného farebného odtieňa RAL 7032. Dvere sú vybavené kovaním s plastovým krytom zámku a zariadením na zafixovanie (aretáciu) dverí v otvorenej polohe pod uhlom 95°. Na uzamknutie sa používajú závažia a dvojbodové závary v rámoch každého krídla dverí (štvorbodový blokovací systém Gräper). Zámka je prispôbená na vstavanie štandardnej profilovej vložky. Z vonkajšej strany sú na dverách umiestnené výstražné tabuľky v zmysle platných EN. Na želanie je možné dvere a ventilačné časti vyrobiť z eloxovaného hliníka a na uzamknutie je možné použiť 2 vložky pre dvojité uzamknutie.

Trafostanica má na strane transformátora VN/NN štandardne jednokrídlové oceleové dvere s úplnou ventiláciou (lamely-žalúzie Gräper s úrovňou ochrany podľa DIN 40 050 V2A) s vnútorným rozmerom (svetlosťou) $\bar{s} \times v$ 865 x 1380 mm, na strane VN rozvádzača dvojkřídlové dvere bez ventilácie s vnútorným rozmerom $\bar{s} \times v$ 1 530 x 1 380 mm, na strane NN rozvádzača dvojkřídlové dvere, s úplnou ventiláciou s vnútorným rozmerom $\bar{s} \times v$ 1 700 x 1 380 mm. Všetky dvere sú vybavené zariadením pre aretáciu otvorenej polohy a krídla dverí sú prepojené s rámom medeným vodičom s prierezom 16 mm².

Výpočet vetracích otvorov trafostanice : Gräper GKP – S1M

1. Pre olejový transformátor 22 kV, 630 kVA Typ : BEZ TOHn 378/22, „BA“

- Teplota vonkajšieho vzduchu: +35 °C
- Straty naprázdno: $P_o = 1,3 \text{ kW}$
- Straty nakrátko: $P_{kn} = 8,4 \text{ kW}$
- Rozdiel výšky vetracích otvorov: $h = 1,6 \text{ m}$

2. Výpočet:

Straty naprázdno: $P_o = 1,3 + 0,13 (10 \%) = 1,43 \text{ kW}$

Straty nakrátko: $P_k = 8,4 + 0,84 (10 \%) = 9,24 \text{ kW}$

$N = 315 (50 \% \text{ men.výkonu})/630(100 \% \text{ men.výkon}) = 0,5$

Celkové straty : $P_z = P_o + P_{kn} \times N^2 = 1,43 + 9,24 \times 0,25 = 3,74 \text{ kW}$

Tepelné straty pre výpočet chladenia: $P_{ch} = 0,6 \times P_z = 0,6 \times 3,74 = 2,244 \text{ kW}$

Prierez vetracích otvorov v m²:

- Privádzacích: $S_p = 0,1942 \times (P_{ch}/\sqrt{h}) = 0,1942 \times (2,244/\sqrt{1,6}) = 0,345 \text{ m}^2$
- Odvádzacích: $S_o = 0,2007 \times (P_{ch}/\sqrt{h}) = 0,2007 \times (2,244/\sqrt{1,6}) = 0,356 \text{ m}^2$

Vetracie otvory v trafostanici GKP sú:

Privádzací otvor: $1\,660 \times 1\,340 \text{ mm}^2 = 2,14 \text{ m}^2$ - dvere TS

Odvádzací otvor: $1\,072 \times 1\,072 \text{ mm}^2 = 1,15 \text{ m}^2$ - trafokobka

SO 06 Verejné osvetlenie

Pre osvetlenie prístupovej cesty je navrhované vonkajšie osvetlenie výbojkovými svietidlami 70 W, umiestnenými na oceľových kužeľových výložníkových stožiaroch s prírubou s výškou 6,8 m, ktoré budú osadené na vonkajšej časti chodníka. Na osvetlenie samostatných chodníkov sa navrhujú výbojkové svietidlá s príkonom 50 W umiestnené na 5 m oceľovom kužeľovom stĺpe.

SO 07 Rozšírenie NN rozvodov

Pre zásobovanie rodinných domov elektrickou energiou je navrhovaná rozvodná sieť, napájaná cez poistkové odpájače z navrhovaných rozvádzačov NN distribučnej trafostanice. Realizácia SO 07 je plne v kompetencii SSE-D, a.s.

Pre zásobovanie rodinných domov elektrickou energiou je navrhovaná rozvodná sieť, napájaná cez poistkové odpájače z navrhovaných rozvádzačov NN distribučnej trafostanice. Realizácia SO 07 je plne v kompetencii SSE-D, a.s.

Navrhované NN rozvody:

Napäťová sústava:	3+PEN, 230/400, 50 Hz-TN-C
Námrazová oblasť:	N1
Kategória terénu:	II.
Vetrová oblasť:	I. do 700
Prostredie:	vonkajšie (STN 33 2000-5-51)
Priestory:	bezpečné
Vedenie:	(N)AYY-J 3x 240+120 mm ² v dĺžke 304 metrov (trasa)TS - PRIS A, B, C, D, E
	(N)AYY-J 3x 240+120 mm ² v dĺžke 393 metrov (trasa)TS - PRIS E, H, J
	(N)AYY-J 3x 240+120 mm ² v dĺžke 788 metrov (trasa) TS – PRIS F.1, F.2, G, I, J
	(N)AYY-J 3x 240+120 mm ² v dĺžke 374 metrov (trasa) TS - PRIS K, L, M, N
	(N)AYY-J 3x 240+120 mm ² v dĺžke 530 metrov (trasa) TS - PRIS R, O, P, N

NN rozvody:

Z novej kioskovej TS sa vyvedie 5 krát NN distribučný kábel typu (N)AYY-J 3x240+120 mm².

Prvé distribučné vedenie o dĺžke 304 m a bude smerovať do cez nové skrine PRIS A, B, C, D a bude ukončené v PRIS E (vytiahnuté poistky) - označiť „POZOR SPÄTNÝ PRÚD“.

Druhé distribučné vedenie o dĺžke 393 m a bude smerovať do cez nové skrine PRIS E, H, a bude ukončené v PRIS J.

Tretie distribučné vedenie o dĺžke 788 m a bude smerovať do cez nové skrine PRIS F.1, F.2, G, I a bude ukončené v PRIS J (vytiahnuté poistky) - označiť „POZOR SPÄTNÝ PRÚD“.

Štvrté distribučné vedenie o dĺžke 374m a bude smerovať do cez nové skrine PRIS K, L, M a bude ukončené v PRIS N.

Piate distribučné vedenie o dĺžke 530 m a bude smerovať do cez nové skrine PRIS R, O, P a bude ukončené v PRIS N (vytiahnuté poistky) - označiť „POZOR SPÄTNÝ PRÚD“.

Ostatné: Rozpojovacie skrine sú popísané v jednopólovej schéme. NN zemné vedenie bude v celej dĺžke uložené v chráničke FSX-PEG 110/6 na ktorej bude uložená výstražná fólia. Do výkopu NN sa uloží optická chránička typu HDPE 40/33 o dl. 1 027 m. NN distribučný rozvod bude uložený v zelenom páse (okrem prechodu cez spevnené plochy), poprípade pod rozoberateľným chodníkom, ktorý nesmie byť podbetónovaný.

Uzemnenie:

Uzemniť je treba všetky rozpojovacie skrine a domové skrine, ktoré sú ďalej než, 100 m od predchádzajúceho uzemnenia. Hodnota uzemnení jednotlivých uzemnení má byť do 15 Ω alebo 20 m pásky, na konci vedení alebo odbočiek do 5 Ω alebo 50 m pásky. Uzemnenie PEN vodiča je tiež potrebné minimálne vo vzdialenosti každých 500 m od predchádzajúceho uzemnenia. Uzemnenie na koncoch vonkajšieho vedenia ak nie je v odbočke uzemnenie vodiča PEN konce odbočky môžu byť vzdialené najviac 200 m od uzemnenia v hlavnom vedení. Ak vzdialenosť 200 m nemožno dodržať, je nutné na konci odbočky zriadiť uzemnenie. Uzemnenie pri elektrických prípojkách - vodič PEN je nutné uzemniť pri prípojke skrine v prípade, ak vzdialenosť medzi prípojkovou skriňou a najbližším miestom uzemnenia je väčšie ako 100 m.

SO 08 Rozšírenie dažďovej kanalizácie

Dažďová kanalizácia rieši odvedenie dažďových odpadových vôd z ciest, chodníkov príľahlých spevnených plôch stavby Martinské terasy. Dažďová voda bude odvedená z ciest, chodníkov a ostatných spevnených plôch do vsakovacieho zariadenia. Vsakovacie zariadenie pozostáva zo vsakovacích boxov, situovaných na pozemku investora v spevnenej ploche. O vsaky sa bude starať investor. Dažďová kanalizácia bude vyhotovená z korugovaných rúr PVC.

Dažďová voda z prístupovej Komunikácie 1, ktorá sa bude rozširovať bude odvedená na terén, do príľahlého rigola, ktorý slúži ako prirodzené odvodnenie stávajúcej cesty.

V pôvodnej ceste k cintorínu sa nachádzajú dve líniové odvodnenia, ktoré sú zvedené do jednotnej kanalizácie. Pri rozšírení Komunikácie 1 sa uvažuje s rozšírením líniového odvodnenia a s využitím existujúceho odvodnenia.

V dotknutej lokalite sa nenachádza verejná dažďová kanalizácia. V zásade je navrhovaná sieť dažďovej kanalizácie tak, aby odvádzala odpadové vody dažďové (ďalej len OVD) gravitačne.

Celková dĺžka potrubia navrhovanej dažďovej kanalizácie je 1 204,1 m.

Kanalizačné šachty dažďovej kanalizácie budú riešené ako chodníkové vpuste.

Prípojky dažďovej kanalizácie k rodinným domom nie sú predmetom riešenia.

Odvedenie dažďových vôd z navrhovaných miestnych komunikácií bude realizované uličnými vpustami vhodne umiestnenými v závislosti od pozdĺžneho a priečneho usporiadania vozovky. Uličné vpusty budú navrhnuté ako prefabrikované. Sú zložené zo spodnej časti - kališťa, z vrchnej časti s košom na bahno, z kruhového prstenca a vtokovej mreže.

Na navrhovanej sieti je navrhnutých celkom 32 ks uličných vpustí, ktoré sú riešené ako chodníkové. Z dôvodov vedenia trás potrubia vo vymedzenom verejnom priestore v chodníkoch pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií a v spojovacích chodníkoch je počet šacht vyšší.

Vsakovacie zariadenia sú navrhnuté podľa hydrogeologického prieskumu vypracovaného firmou HGM - Žilina, s.r.o., Stárkova 26, 010 01 Žilina.

Vsakovacie zariadenia boli dimenzované na najnepriaznivejší dažď, ktorého trvanie je v závislosti od veľkosti vsakovacieho zariadenia. Napr. pre vsakovacie zariadenie č. 1 je návrhová intenzita zrážky pri trvaní najnepriaznivejšieho dažďa 120 min $i_{tp} = 38$ l/s.ha. Odvodňovaná plocha má rozmer 720 m², potrebný akumulčný objem je $V_{ak} = 19,26$ m³. Potom je navrhnuté vsakovacie zariadenie, ktorého vsakovacia plocha je 18,64 m², pričom max. využiteľný objem zariadenia je 20,06 m³.

Pre vsakovanie dažďovej vody je navrhnutých 7 vsakovacích zariadení, ktoré sa budú skladať zo vsakovacích boxov, typ Rehau RAUSIKKO 8.6, o rozmere jedného boxu $\bar{s} = 0,8$ m x d = 0,8 m x h = 0,66 m.

Vsakovacie zariadenia budú situované v ceste. Do VS budú zaústené dažďové vody z ciest a chodníkov.

Projekt navrhuje potrubie DN 400 z PVC, ktoré pri min. sklone 0,5 % prevedie prietok 174 l/s. Navrhované potrubie kapacitne vyhovuje požiadavkám na gravitačné odvedenie prietoku vody.

Pri výstavbe kanalizačných zberačov a prípojok treba v miestach križovaní a súbehov s podzemnými vedeniami treba postupovať podľa STN 736005. V súbehu s trasami iných vedení je potrebné dodržať odstupové vzdialenosti podľa STN 73 6005.

SO 09 Telekomunikačný kábel

Je uvažované s rozvodmi kabeľáže pre dátový prenos a prenos TV signálu.

Miestna slaboprúdová sieť bude vybudovaná zemným káblovým vedením káblom PFLE 25 x N x 0,4 mm². Z uvedeného kábla budú jednotlivé prípojky napojené pomocou spojok XAGA. Samotné slaboprúdové prípojky budú realizované zemným káblom PFLE 1 x N x 0,4 s ukončením na príslušných stavebných objektoch v skrinkách MUR.

Pred započatím zemných prác je investor povinný zabezpečiť vytýčenie trás všetkých podzemných vedení, ktoré sa vyskytujú na stavenisku.

Lokalizácia realizácie navrhovanej činnosti „Martinské terasy“, rozmiestnenie a orientačné parametre jednotlivých stavebných objektov sú dokladované v prílohovej časti.

9 ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE

Vzhľadom na to, že sa prejavuje zvýšený záujem o individuálnu bytovú výstavbu najmä v mestách a obciach v blízkosti dôležitých mestských sídel, je potrebné zrealizovať zámery plánované v územnoplánovacích dokumentáciách a vytvoriť miesto pre stavebné pozemky. Potreba rozšírenia mesta o bytovú výstavbu v tejto lokalite je spôsobená tak prirodzeným nárastom počtu obyvateľov, ako i zvýšeným záujmom o výstavbu z dôvodu výhodnej polohy a veľmi dobrej dochádzkovej vzdialenosti. Tento záujem je tak u domácich obyvateľov aj obyvateľov z blízkeho okolia. Záujem je hlavne o výstavbu individuálnej zástavby rodinnými domami.

Zámerom navrhovanej činnosti "Martinské terasy" je vytvorenie novej obytnej zóny, ktorá je podľa územného plánu mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV na východnom okraji mesta. Výstavba IBV plynulo nadväzuje na existujúcu urbanistickú štruktúru územia. Navrhovaná činnosť rieši individuálnu bytovú výstavbu 98 rodinných domov s 1 bytovou jednotkou a napojenie týchto stavieb na verejné technické a dopravné vybavenie územia.

Navrhovaná činnosť bude napojená na existujúcu dopravnú a technickú infraštruktúru dotknutého územia. Hodnotené územie sa stane organickou súčasťou urbanistických štruktúr mesta Martin. Štruktúra, parametre a rozmiestnenie jednotlivých stavebných objektov vychádza z požiadavky navrhovateľa vybudovať novú obytnú zónu s IBV a tiež z polohy lokality, jej výmery, konfigurácie terénu a napojenia na existujúcu dopravnú a technickú infraštruktúru.

10 CELKOVÉ NÁKLADY

Celkové náklady navrhovanej činnosti predstavujú sumu cca 14 mil. €.

11 DOTKNUTÁ OBEC

- Martin

12 DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

- Žilinský samosprávny kraj

-
-

13 DOTKNUTÉ ORGÁNY

- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine
- Krajský pamiatkový úrad Žilina - pracovisko Martin
- Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor
- Okresný úrad Martin, odbor krízového riadenia
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Martin

14 POVOLUJÚCI ORGÁN

- Mesto Martin
- Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy

15 REZORTNÝ ORGÁN

- Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

16 DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Územné povolenie a následné stavebné povolenie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Príslušným špeciálnym stavebným úradom vo veciach vodných stavieb je Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie - úsek štátnej vodnej správy.

17 VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Vplyvy navrhovanej činnosti „MARTINSKÉ TERASY, MARTIN“ nepresahujú štátne hranice SR.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

1 CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

1.1 GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Podľa geomorfologického členenia na geomorfologické jednotky (Mazúr, Lukniš, Atlas SSR 1980) je záujmové územie začlenené nasledovne:

Sústava: Alpsko-himalájska

Podsústava: Karpaty

Provincia: Západné Karpaty

Subprovincia: Vnútorne Západné Karpaty

Oblasť: Fatransko-tatranská

Celok: Turčianska kotlina

Oddiel: Turčianske nivy

Základnou morfoštruktúrou riešenej lokality je vrásovo bloková fatransko-tatranská morfoštruktúra - negatívna morfoštruktúra typu priekopových prepadlín a morfoštruktúrnych depresíí kotlín.

Základným typom erózo-denudačného reliéfu je v riešenom území reliéf rovín a nív.

Morfologicko-morfometrický typ reliéfu hodnotenej lokality tvorí nerozčlenená rovina na styku s horizontálne rozčlenenou rovinou.

Z hľadiska typologického členenia na základe triedenia morfoštruktúrneho reliéfu patrí celé posudzované územie do morfoštruktúry s pozitívnou pohybovou tendenciou a to do tektonicko-štruktúrneho až štruktúrneho reliéfu príkrovovo-vrásových až vrásovo-zlomových pásmových štruktúr s dominanciou tangenciálnych pohybov reliéfu priekopových prepadlín a morfotektonických depresíí na polygenetických sedimentoch slabo spevnených až sypkých štruktúr so slabým uplatnením litológie.

Z hľadiska typologického členenia reliéfu na základe triedenia morfoskulptúrneho reliéfu je posudzované územie zaradené do akumuláčného fluviálneho reliéfu typu fluviálnej roviny (niva Turca a Váhu).

Vlastné riešené územie z morfologického hľadiska spadá do fluviálnej zvlnenej roviny. Územie je mierne sklonité.

Územie z morfologického hľadiska spadá do akumuláčného reliéfu fluviálnej roviny. Územie bolo vytvorené erózo-akumulačnou činnosťou Váhu a Turca v kvartéri a holocéne nánosmi štrkových, piesčitých a kalových sedimentov.

1.2 GEOLOGICKÉ POMERY

1.2.1 Geologická charakteristika územia

Posudzované územie sa nachádza v severnej časti Turčianskej kotliny. Na geologickej stavbe riešeného územia sa podieľajú horniny centrálnokarpatského paleogénu a kvartéru.

Paleogénne horniny eocénneho veku sú zastúpené horninami hutianskeho súvrstvia tvoreného vápnitými ílovcami až bridlicami, v malej miere s preplástkami vápnitých pieskovcov. Do tohto súvrstvia zaraďujeme aj drobné výskyty menilitových vrstiev. Litologicky ide o ílovce s rohovcami a preplástkami pieskovcov jemne rozpadavých. Nadložie tohto súvrstvia tvorí zuberské súvrstvie. Ide o striedanie polôh pieskovcov a ílovcov flyšového charakteru oligocénneho veku. Sklon paleogénnych vrstiev je veľmi mierny, kolíše od 0 do 30 stupňov. Paleogénne súvrstvia sú tektonicky oddelené od neogénneho súvrstvia. Hrúbka výplne kotliny sa pohybuje od niekoľko desiatok metrov v závislosti od štruktúrno-tektonickej stavby.

Neogéne sedimenty sú zastúpené sladkovodnými sedimentami miocenného až pliocenného veku. Pre neogénnu sedimentárnu výplň Turčianskej kotliny bol zavedený súhrnný názov „turčianska skupina.“ Zaraďujeme sem viacero súvrství, ktorých spoločným znakom je sladkovodný a plytkovodný pôvod. Hlavnú časť neogénnej výplne severnej časti kotliny tvorí martinské súvrstvie. Litofaciálne je premenlivé, pričom hlavnú zložku tvoria íly s rôznym podielom piesčitej prímеси. Tiež sú prítomné uhoľné íly, slojky lignitu, ílovité piesky až piesky, pieskovce, drobnozrnné až strednozrnné karbonatické vápence a ojedinele tufity. Hrúbka súvrstvia je premenlivá od niekoľko desiatok až po viac ako sto metrov. Maximálna zachytená hrúbka dosahuje až 1 025 m.

Kvartér v hodnotenom území je tvorený fluviálnymi sedimentmi rieky Turiec, ktorých bázu predstavujú štrkovito-hlinité sedimenty, ktoré postupne prechádzajú do piesčitých, hlinito-piesčitých sedimentov až jemnozrnných povodňových ílovito-piesčitých naplavenín, často s prímесou organického materiálu.

1.2.2 Inžinierskogeologická charakteristika územia

Podľa Inžinierskogeologických máp Slovenska (Matula, M., 1989) patrí záujmové územie do regiónu neogénnych tektonických vkleslín, oblasti vnútrohorských kotlín – 54 Turčianska kotlina.

V navrhovanej činnosti dotknutom území sa z hľadiska výskytu typu rajónov nachádza:

- rajón údolných riečnych náplavov, kde prevládajúcim typom hornín v hĺbke do 5 m sú prevažne štrkovité sedimenty (niva Turca a Váhu).

1.2.3 Geodynamické javy

Geodynamické javy

Vo vlastnom riešenom území nie je dokumentovaný žiadny výskyt geodynamických javov.

Seizmicita

Z hľadiska ohrozenia územia seizmicitou (Atlas krajiny SR, 2002) je celé riešené územie zaradené do 6 - 7 ° stupnice makroseizmickej intenzity MSK-64. Uvedenému stupňu v území zodpovedá špičkové zrýchlenie seizmického ohrozenia na skalnatom podloží 1,00 - 1,29 m.s⁻².

1.2.4 Radónové riziko

Na základe zatriedenia územia podľa radónového rizika (Atlas krajiny SR, 2002) patrí územie Turčianskej kotliny prevažne do oblasti nízkeho stupňa radónového rizika, v malej časti územia mesta sú evidované dve menšie plochy s vysokým radónovým rizikom. V zmysle uvedeného materiálu sa riešené územie nachádza v priestore s nízkym radónovým rizikom.

1.2.5 Ložiská nerastných surovín

Na území mesta Martin a v jeho blízkom okolí sa nachádzajú tieto ložiská:

Výhradné ložiská nerastov

- k.ú. Martin, Ložisko Martin: tehliarska surovina
- k.ú. Sučany, Ložisko Sučany: štrkopiesky a piesky
- k.ú. Vrútky, Ložisko Vrútky - Dubná Skala: stavebný kameň na kamenivo
- k.ú. Vrútky, Ložisko Vrútky - Lipovec: štrkopiesky a piesky

Ložiská nevyhradených nerastov

- k.ú. Priekopa: Ložisko Priekopa - štrkopiesky: štrkopiesky a piesky.

Vo vlastnom riešenom území sa nenachádza žiadne ložisko nerastných surovín, nie je tu evidované žiadne výhradné ložisko nerastov ani ložisko nevyhradených nerastov.

1.3 KLIMATICKÉ POMERY

Z hľadiska všeobecnej makroklimatickej klasifikácie (Atlas SSR, SAV 1980) patrí posudzované územie do oblasti mierne teplej (počet letných dní do 50, maximálna teplota vzduchu 25 °C, priemerná teplota vzduchu v júli nad 16 °C), podoblasti vlhkej ($I_z = 60$ až 120), okrsku M5 - mierne teplého, vlhkého, s chladnou až studenou zimou, kotlinového.

Z hľadiska klimatickogeografických typov patrí riešené územie do typu krajiny s kotlinovou klímou s veľkou inverziou teplôt, mierne suchou až vlhkou, subtypu mierne teplého so sumou teplôt 10 °C a viac 2 400 - 2 600, teplotou v januári -2,5 až -5 °C, teplotou v júli 17 až 18,5 °C, amplitúdou 20 až 24 °C, ročnými zrážkami 600 - 800 mm.

1.3.1 Zrážky

Priemerné ročné zrážky sa pohybujú od 600 - 800 mm, obdobia so snehovou pokrývkou trvajú 120 - 124 dní, maximálna hrúbka snehovej pokrývky dosahuje 50 - 75 cm. Priemerný ročný úhrn zrážok za roky 1965 - 1995 je 778 mm, priemerný ročný úhrn výparu 487 mm.

Tab. č. 1 Vybrané zrážkové a snehové charakteristiky (klimatická stanica Martin - Vrútky)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Priemerné mesačné a ročné úhrny zrážok v mm													
	52	48	45	55	66	100	97	88	60	60	66	66	803

Zdroj: SHMÚ

1.3.2 Teploty

Tab.č. 2 Vybrané teplotné charakteristiky (klimatická stanica Martin)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Priemerná mesačná a ročná teplota vzduchu v °C													
	-4,3	-2,5	1,8	7,5	12,7	15,7	17,5	16,7	13,1	7,8	3,2	-1,0	7,4
Absolútne maximá teploty vzduchu v °C													
	11,0	14,1	21,0	29,4	30,3	34,2	36,0	36,2	31,0	25,7	17,7	14,3	36,2
Absolútne minimá teploty vzduchu v °C													
	-32,0	-29,5	-20,8	-10,6	-5,0	0,3	4,3	3,0	-4,0	-11,5	-15,3	-27,6	-32,0
Priemerný výskyt dní s charakteristickou teplotou v °C													
Tropické ($t_{\max} > 30$ °C)	-	-	-	-	0,1	0,8	2,3	2,3	0,6	-	-	-	6,1
Letné ($t > 20$ °C)	-	-	-	0,3	3,4	8,2	13,4	12,2	5,0	0,1	-	-	42,6
Mrazové ($t_{\min} < 0$ °C)	27,8	24,0	21,3	8,6	1,5	-	-	-	0,6	7,0	13,3	22,8	126,9
Ľadové ($t_{\max} < 0$ °C)	16,1	9,9	2,9	0,1	-	-	-	-	-	-	1,6	9,2	39,8

Zdroj: SHMÚ

Podľa dlhodobých pozorovaní SHMÚ je v posudzovanej oblasti najteplejším mesiacom júl a najchladnejším január. Vzhľadom na kotlinový charakter územia je pre danú oblasť významný pomerne značný rozkyv teplotných charakteristík. Napríklad v období rokov 1931 - 1960 absolútne maximálna teplota vzduchu dosiahla 36,2 °C a absolútne minimálna teplota poklesla na -32,0 °C.

1.3.3 Vlhkosť vzduchu, oblačnosť a slnečný svit

Vlhkosť vzduchu

Tab. č. 3 Vybrané charakteristiky vlhkosti vzduchu, oblačnosti a slnečného svitu (klimatická stanica Martin)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Priemerná mesačná a ročná relatívna vlhkosť vzduchu v %													
	85	84	78	70	70	72	74	75	78	81	85	87	78
Priemerná oblačnosť v %													
	76	74	65	63	62	62	59	56	56	65	79	78	66
Priemerný počet jasných dní (denná oblačnosť menšia ako 20 %)													
	3,1	2,1	4,3	3,1	2,7	2,6	3,5	4,2	5,3	3,3	2,1	2,1	38,4
Priem. počet zamrač. dní (denná oblačnosť menšia ako 20 %)													
	18,1	15,2	12,6	9,4	9,1	8,4	7,8	6,9	7,8	12,8	18,5	18,7	145,4
Priemerný úhrn slnečného svitu v hodinách													
	57	76	138	166	208	219	235	217	170	114	54	44	1698
Priemerný počet dní bez slnečného svitu													
	13,9	10,0	6,6	4,5	3,1	2,5	1,7	2,4	2,5	6,5	13,5	15,1	82,3
Priemerný počet dní s hmlou pri dohľadnosti menšej ako 1 km													
	3,8	2,4	1,8	0,8	0,8	0,7	1,1	3,3	4,1	4,6	3,9	6,1	33,4

Zdroj: SHMÚ

II.3.4. Veternosť

Tab. č. 4 Vybrané charakteristiky veterných pomerov (klimatická stanica Bystríčka okr. Martin)

Priemerná častosť jednotlivých smerov vetra a bezvetria v ‰													
Smer vetra	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie				
	155	70	31	22	104	110	108	39	361				
Priemerná rýchlosť vetra v m/s za rok													
Smer vetra	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie				
	2,9	2,7	1,5	2,4	3,4	3,4	2,2	2,6	2,7				
Priemerná rýchlosť vetra v m/s za rok													
Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
	2,2	4,0	3,6	3,3	3,4	3,8	3,3	3,1	2,2	4,0	3,6	3,3	3,3

Zdroj: SHMÚ

V Turčianskej kotline sú nevhodné rozptylové podmienky emisií charakterizované veľkou početnosťou stavov bezvetria a malých rýchlostí vetra do 2 m/s - ich početnosť je až 74 % týchto situácií v roku, z toho 30 - 34 % je bezvetrie až veľmi slabý vietor do rýchlosti 1 m/s. prevládajúcimi smermi vetra v riešenom území sú severozápadné a severovýchodné, priemerná rýchlosť vetra na dne Turčianskej kotliny a na svahoch je okolo 3,3 m/s.

Celková ventilovanosť Turčianskej kotliny je slabá. Slabé prevetrávanie je znásobované častými inverznými stavmi atmosféry, ktoré zabraňujú rozptylu emisií škodlivých látok vo vyšších vrstvách atmosféry a pri ktorých sú tieto koncentrované v prízemnej vrstve ovzdušia. Inverzie sa vyskytujú hlavne vo večerných a nočných hodinách najmä na jeseň a v zime. Počet dní s inverzným stavom, pri ktorom je hrúbka inverznej vrstvy 300 - 400 m je v Turčianskej kotline okolo 100 dní v roku. Zhoršenie rozptylových podmienok ovplyvňuje aj nízke trvanie slnečného svitu v tejto oblasti ročne v priemere 1 450 - 1 550 hod.

1.4 VODA

1.4.1 Povrchové vody

Riešené územie z hydrologického hľadiska spadá do povodia rieky Turiec (č. hydrologického poradia 1-4-21-05-097-01). Rieka Turiec sa vo Vrútkach vlieva do Váhu.

V širšom záujmovom území sa nachádzajú dve vodomerné stanice s dlhodobým sledovaním prietokových charakteristík - stanice Turiec - Martin a Strečno - Váh.

Tab. č. 5 Zoznam vodomerných staníc posudzovaného územia

Tok	Stanica	Hydrol. číslo	Riečny km	Plocha povodia (km ²)	Nadm. výška
Turiec	Martin	1-4-21-05-097-01	6,90	827,00	389,90
Váh	Strečno	1-4-21-05-115-01	266,40	5 453,25	353,40

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 6 Priemerné mesačné a extrémne prietoky ($m^3 \cdot s^{-1}$) - pokračovanie

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Tok: Turiec Stanica: Martin riečny kilometer 6,90 Rok: 2010													
Qm	12,17	8,948	13,70	13,41	27,09	23,65	12,14	24,59	30,78	12,80	13,70	19,12	17,72
<i>Qmax 2010</i>	152,0				<i>Qmin 2010</i>	4,919							
<i>Qmax 1931-2009</i>	327,0				<i>Qmin 1931-2009</i>	2,121							
Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Tok: Váh Stanica: Strečno riečny kilometer 266,4 Rok: 2010													
Qm	80,39	69,49	81,48	78,04	299,4	255,7	110,6	170,8	254,0	90,69	83,19	109,5	140,6
<i>Qmax 2010</i>	902,0				<i>Qmin 2010</i>	45,76							
<i>Qmax 1997-2009</i>	996,7				<i>Qmin 1997-2009</i>	13,09							

Z hľadiska odtokových pomerov je riešené územie (mimo recipient Váhu a Turca) zaradené do oblasti vrchovinnno-nížinnej s typom režimu odtoku dážďovo-snehovým, pre ktoré je typická akumulácia vôd v decembri až februári, vysoká vodnosť v marci až apríli, najvyššími prietokmi v marci, pričom v apríli je prietok vyšší ako vo februári a najnižšími prietokmi v septembri, pričom podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy je výrazné. Vlastné toky Váhu i Turca sú zaradené do oblasti stredohorskej s typom režimu odtoku snehovo-dažďovým, s akumuláciou vôd v novembri až marci, vysokou vodnosťou v apríli až júni, najvyššími prietokmi v máji, pričom v júni je prietok nižší ako v apríli a najnižšími prietokmi v januári až februári, pričom podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy je nevýrazné.

Prirodzený prietokový režim Váhu je silne ovplyvnený prevádzkou sústavy vodných diel na hornom toku Váhu.

Východne cca 110 m až 210 m juhovýchodného okraja preteká Sklabinský potok, ktorý v polohe pod hodnoteným územím priberá malý ľavobrežný bezmenný potôčik. Riešené územie sa nachádza v polohe mimo inundačné územie týchto recipientov. Hodnotený priestor je vzdialený v najbližšom bode k rieke Turiec cca 660 m, k Váhu cca 3,5 km.

Priamo v navrhovanej činnosti dotknutom území sa nenachádza žiadny vodný tok.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd - dotknutý orgán (list č. 29810/2020 zo dňa 24. 06. 2020) v stanovisku uvádza, že pre vodný tok Sklabinský potok nie sú v platnom Pláne manažmentu povodňového rizika vypracované mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika.

V lokalite nie je určené inundačné územie ani nie je vyhotovená mapa povodňového ohrozenia.

Sklabinský potok v posudzovanom území preteká vo výškach od 388 po 390 m n.m. Stavby na bývanie v lokalite Martinské terasy sú plánované vo výške od 398 m n.m. po 407 m n.m., čo je rozdiel 8 až 17 metrov nad hladinou potoka. Z výškových údajov vyplýva, že lokalita pre výstavbu IBV Martinské terasy nepatrí k územiám ovplyvnenými povodňami.

Vodné plochy

Vodné plochy sa priamo v záujmovom území ani v jeho bezprostrednom okolí nenachádzajú.

1.4.2 Podzemné vody

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Atlas krajiny SR, 2002) posudzované územie leží v hydrogeologickom regióne Q-P 033 - Paleogén, neogén a kvartér Turčianskej kotliny a to v jeho subrajóne VH20 (niva Turca), pre tento rajón je určujúcim typom priepustnosti medzizrnová priepustnosť. Hodnotenú územie sa nachádza v priestore rajónu s priemerným využiteľným množstvom podzemných vôd v intervale 2,00 - 4,99 l.s⁻¹.km⁻².

Z hydrogeologického hľadiska neogénne sedimenty martinských vrstiev sú tvorené nepriepustnými polohami ílov a vápnitých ílov a priepustným i polohami štrkov, pieskov, zlepcov a pieskovcov. Subhorizontálne uloženie týchto dvoch základných typov, ich vzájomná superpozícia (v niektorých prípadoch niekoľkokrát zopakovaná), dáva predpoklad vzniku artézskych horizontov, ako aj predpoklad ich priameho doplňovania podzemnými vodami z pohoria, a to hlavne v oblastiach ich tektonického styku. K väčšiemu prestupu podzemných vôd z pohoria by mohlo dôjsť do bazálnych štrkov na okraji kotliny pri styku s kryštalinikom. V oblasti budovanej neogénnymi sedimentmi sa nachádza niekoľko prameňov. Pramene v Záturčí (Osiková I. a II.) sú zachytené od roku 1937 (Šagalová, 1983). Ide o vrstevné pramene vyvierajúce z neogénnych štrkov.

Podzemné vody kvartéru sú v predmetnom území viazané na fluválne sedimenty Turca. Kvartérne sedimenty sa vyznačujú medzizrnovou priepustnosťou. Dobrá opracovanosť, vytriedenosť štrkov a nepatrný podiel hlinitej frakcie podmienili vysokú priepustnosť a vhodné podmienky na akumuláciu podzemných vôd. Fluválne náplavy Turca sú tak severne od Martina veľmi vysoko zvodnené a južne od Martina vysoko zvodnené. Mocnosť náplavov sa tu pohybuje od 8 do 9 metrov, pričom mocnosť zvodnenej vrstvy dosahuje 5 až 6 m. Hladina podzemnej vody je prevažne voľná a je v hydraulikkej spojitosti s povrchovým tokom. V celom dolnom úseku Turca tvoria podložie fluválnych náplavov nepriepustné neogénne íly. V tejto časti poriečnej nivy sa prejavuje viac vplyvov na režim podzemných vôd. V prvom rade sú to zrážky, potom vplyv povrchového toku a prestup podzemných vôd z prilahlých terás. Z terás Turca je najvýznamnejšia martinská terasa, ktorej štrky charakterizuje koeficient filtrácie s hodnotami od 1,68.10⁻³ - 4,75.10⁻⁵ m.s⁻¹. Značné rozdiely v priepustnosti štrkov poukazujú na ich nehomogénosť.

Predpokladom je, že infiltračnou oblasťou minerálnych vôd v lokalite je neogénna výplň kotliny, menovite martinské súvrstvie, pričom nie je vylúčený určitý podiel vôd infiltrovaných do klastických sedimentov na západnom okraji kotliny (východné svahy Malej Fatry pokryté mladoterciérnymi sedimentmi).

1.4.3 Minerálne a geotermálne vody

Minerálne vody

V Turčianskej kotline vyviera väčší počet minerálnych prameňov. Celkový počet výverov je nad 30 a sú sústredené hlavne do oblastí Turčianske Teplice - Mošovce, Dubové - Budiš, Záturčie - Štiavnička - Podhradie. Nachádzajú sa tu aj plničky stolových minerálnych vôd - Fatra Martin a Budiš. Najčastejšie sa vyskytujú vody zásadité, stredne a slabo mineralizované, zemité, uhličitú. Jedná sa o minerálne vody studené, s teplotou vody od 11,5 do 19 °C, ako aj horúce termálne pramene (Turčianske Teplice).

V pravobrežnej nive Turca sa nachádza prírodný zdroj minerálnej stolovej vody Fatra II, vrt BJ-2, BJ-4 (využitá výdatnosť $0,6 \text{ l.s}^{-1}$).

Akumulačnou oblasťou minerálnych vôd v Martine sú piesčité horizonty martinského súvrstvia (martinská prepadlina), ktoré je prostredím tvorby minerálnej vody. Výverová oblasť hydrogeologickej štruktúry sa nachádza v intraviláne mesta Martin, v katastrálnom území Záturčie. Výverová oblasť je zakrytá, kde kolektor nevystupuje na povrch a je prekrytý kvartérnymi a terciérnymi sedimentmi vo funkcii izolátora variabilnej hrúbky.

Ochranné pásmo pre prírodný zdroj minerálnej stolovej vody Fatra II (vrt BJ-2, BJ-4) je stanovené vyhláškou MZ SR č. 341/2010 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v Martine a druhy zakázaných činností v ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v Martine. Vlastné riešené územie sa nachádza v jeho ochrannom pásme II. stupňa a to v jej okrajovej časti.

Geotermálne vody

V Žilinskom kraji sú vymedzené 4 oblasti s výskytom zdrojov geotermálnej energie. Riešené územie je súčasťou štruktúry geotermálnych vôd Turčianska kotlina.

Vo vlastnom riešenom území ani v jeho širšom okolí nie je evidovaný žiadny zdroj geotermálnej vody.

1.4.4 Vodohospodársky chránené územia

Posudzovaná lokalita nezasahuje do žiadnej chránenej vodohospodárskej oblasti. V širšom území sa nachádza CHVO Veľká Fatra.

Povodie vodárenského toku sa v riešenom území nenachádza.

Z vodohospodársky významných tokov sa v širšom území nachádzajú Váh, Turiec a Kantorský potok.

V okolí záujmovej lokality sa nenachádzajú zdroje pitnej vody, chránené zákonom 364/2004 Z. z. o vodách. Ostatné vodné zdroje pre zásobovanie obyvateľstva okresu Martin pitnou vodou sú situované v Malej Fatre a vo Veľkej Fatre.

Vo vlastnom riešenom území ani v jeho blízkom okolí sa nenachádza žiadne pásmo hygienickej ochrany vodného zdroja.

1.5 PÔDA

Vlastné riešené územie patrí do regiónu kotlinových pôd, pre ktorý sú typické pôdy na prevažne sypkých nespevnených kvartérnych sedimentoch, s veľkým výskytom hydromorfných a semihydromorfných molických pôd (fluvizemí a čiernic) na nivách a nízkych terasách tokov (najmä Váhu a Turca), na ostatnom území sa vyskytujú prevažne terestrické luvizeme až luvizeme oglejené. Pôdy sú prevažne hlboké rôznej zrnitosti.

Pôdy v riešenom území sa vyvinuli na aluviálnych sedimentoch rieky Turiec, patria k pôdnemu typu fluvizem, luvizem (prevažujúce subtypy sú fluvizeme typické a luvizeme pseudoglejové, vyskytujú sa tiež fluvizeme glejové). V terénnych

depresiách sa nachádzajú pseudogleje typické, na terasách Váhu prevažuje kambizem typická a pseudoglejová. Pre nivu Turca sú typické čiernice.

Pôdny typ územia záujmovej lokality (Šály, R., Šurina, B., Atlas krajiny 2002) sú luvizeme modálne, kultizemné a pseudoglejové, sprievodné pseudogleje luvizemné vytvorené zo sprašových hlín. V smere k Turcu prechádzajú v čiernice kultizemné karbonátové vyvinuté z karbonátových aluviálnych sedimentov, nivu Sklabinského potoka lemujú čiernic glejové vytvorené z karbonátových aluviálnych sedimentov.

Ďalej sa v riešenom území vyskytujú i antropické pôdy - pôdy s výskytom povrchového antropického horizontu, čiastočne alebo úplne pozmenené, prípadne vytvorené činnosťou človeka. Patria sem dva hlavné typy pôd:

- *kultizem (KT)* – pôdny typ na prirodzených substrátoch, ale činnosťou človeka s úplne pozmenenými vlastnosťami (prevažne kultiváciou počas poľnohospodárskeho využívania). Patria sem prevažne pôdy záhrad, ovocných sádov a vinogradov.
- *antrozem (AN)* – človekom vytvorená umelá pôda na nepôvodných substrátoch - navážky v sídlach a na rekultivovaných plochách, územia technických areálov, obytnej zástavby, komunikácií a pod.

Navrhovaná činnosť je lokalizovaná na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 a KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8, 1321/1, 1321/2, z toho parcely KN-E č. 533, 536, 537 a KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 sú vedené ako poľnohospodárska pôda - druh orná pôda. V navrhovanej činnosti dotknutom priestore sa vyskytujú pôdy s BPEJ 0756002 a BPEJ 0756202 - luvizeme pseudoglejové, bez skeletu, hlboké pôdy, stredne ťažké pôdy, na ktoré v ľavobrežnom priestore Sklabinského potoka nadväzujú pôdy BPEJ 0720003 - čiernice karbonátové, bez skeletu, hlboké pôdy, stredne ťažké pôdy.

V hodnotenom území sa v rámci poľnohospodárskych pôd uplatňujú BPEJ 0756002 a BPEJ 0756202.

Táto poľnohospodárska pôda (BPEJ 0756002 a BPEJ 0756202) je zaradená podľa vyhlášky č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov prílohy č. 9 do 6. skupiny kvality podľa kódov BPEJ. Poľnohospodárska pôda hodnotenej lokality (dotknutá BPEJ 0756002, BPEJ 0756202) podľa NV č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy spadá podľa prílohy č. 2 do zoznamu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy k. ú. Záturčie a podľa prílohy č. 1 so základnou sadzbou za integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy 2,00 €/m² a za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy 0,02 €/m².

Riešená lokalita je podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin súčasťou plochy určenej na zástavbu. Pre dotknutú lokalitu bolo v ÚPN-SÚ prevedené vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy, v rámci ktorého Okresný úrad Martin, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva dňa 02. 09. 1999 pod č. OPPLH-C-99/01052-Š udelil na posudzovaný priestor (poloha navrhovanej činnosti) súhlas k použitiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

Pre parcely KN-E č. 533, 536, 537 a KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 bude potrebné realizovať trvalé vyňatie z poľnohospodárskej pôdy. Pred vydaním stavebného povolenia je realizátor stavby povinný podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane

a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, požiadať orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy o vydanie rozhodnutia na trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy.

1.6 BIOTA

1.6.1 Flóra a vegetácia

Fytogeografické začlenenie územia

Z hľadiska fytogeografického členenia Európy riešené územie je začlenené do:

- oblasti Holarktis
- podoblasti Eurosibírskej
- provincie Stredoeurópskej

Z fytocenologického hľadiska podľa Futáka (1966) patrí širšie záujmové územie vid' ed. Gerát, R., 1986) do:

- oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*)
- obvodu flóry vysokých (centrálnych) Karpát (*Eucarpaticum*)
- okresu Turčianska kotlina

Na základe fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník 2002) vlastné riešené územie patrí do:

- zóny bukovej;
- oblasti kryštalinicko-druhohornej;
- okresu Turčianska kotlina;
- podokresu severného.

Potenciálna prirodzená vegetácia

Súčasná rekonštruovaná prirodzená vegetácia je predpokladanou vegetáciou, ktorá by pokrývala určité miesto bez vplyvu ľudskej činnosti počas historického obdobia (Michalko a kol. 1980, 1986).

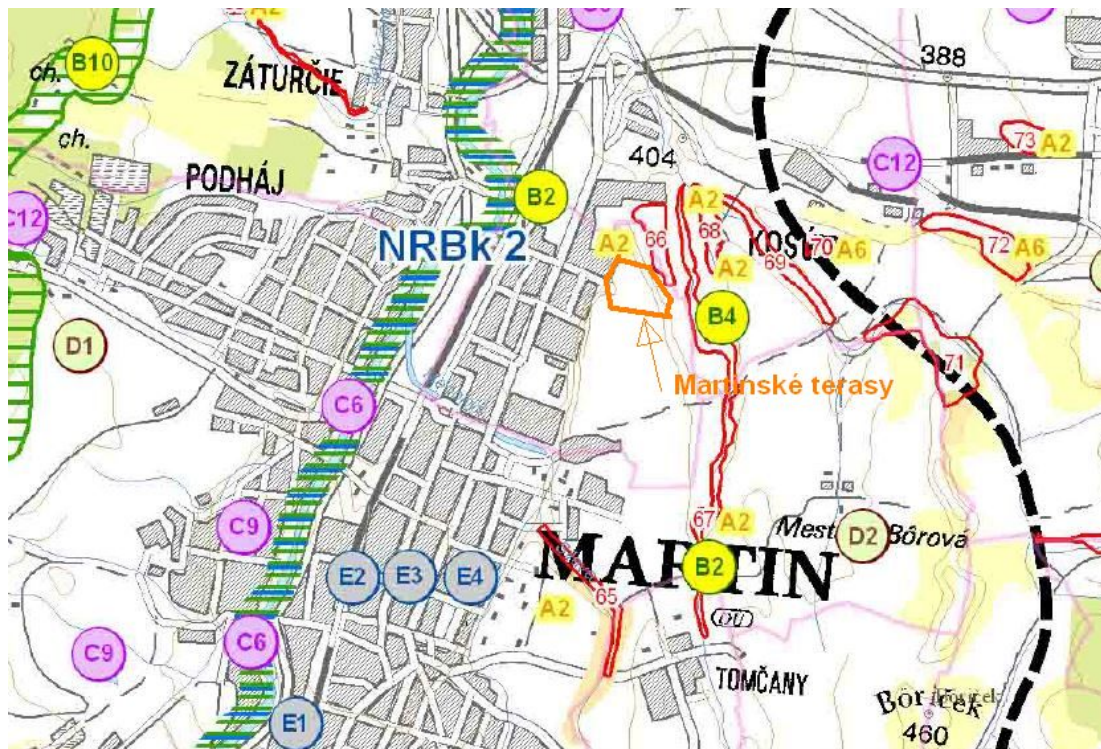
Potenciálnu prirodzenú vegetáciu posudzovaného územia, podľa Atlasu krajiny SR (Maglocký, Š., 2002) tvoria karpatské dubovo-hrabové lesy *Carici pilosae-Carpinetum*, hore Sklabinským potokom sa ťahá z nivy Turca výbežok jaseňovo-brestovo-dubových lesov (tvrdé lužné lesy) *Ulmenion*.

Reálna vegetácia

Rastlinstvo riešeného územia možno diferencovať podľa výškovej a expozičnej klímy ako azonálne spoločenstvo, ktoré nie je od vyššie uvedených faktorov závislé. Jeho existencia je podmienená spôsobom využívania v minulosti.

Riešené územie vlastného navrhovanou činnosťou dotknutého priestoru je charakteristické antropogénne degradovanými rastlinnými spoločenstvami s prevahou typických druhov poľnohospodárskej krajiny. Hodnotený priestor je v súčasnosti využívaný ako orná pôda - monokultúrne pestovanie rastlinných produktov. Nelesná drevinná vegetácia sa na ploche potenciálnej zástavby nenachádza.

Priestor navrhovanou činnosťou dotknutej lokality susedí s ekosystémom Sklabinského potoka (GL 67 Sklabinský potok (Jordán) medzi Tomčanmi a Košútami) a naňho naväzujúcim priestorom menšieho jelšového lesíka a zvyškov slatinných spoločenstiev (GL 66 Kapustné záhrady).

Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) okresu Martin (SAŽP Banská Bystrica, 2012) lokality charakterizuje nasledovne:

- GL 66 Kapustné záhrady - Zvyšky slatinných spoločenstiev a menší jelšový lesík.
- GL 67 Sklabinský potok (Jordán) medzi Tomčanmi a Košútami - Zachované stromovité vrbové porasty s viacerými druhmi krovín, prirodzeným charakterom toku a zodpovedajúcim zložením ichtyo-, batracho- (o.i. *Hyla arborea*) a ornitocenóz. V brehovom poraste dominancia *Salix fragilis*. Biotopy: Ls1.1 Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy 91E0*, Br6 Brehové porasty deväťsilov 6430 - fragmenty, Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (*Phragmites*) - fragmenty.

Na základe blízkosti uvedených lokalít od priestoru navrhovanej činnosti navrhovateľ zadal spoločnosti Ligularia s.r.o. - odborne spôsobilý právnický subjekt na vypracovanie dokumentácie ochrany prírody, zapísanej v Zozname odborne spôsobilých osôb pre vyhotovovanie dokumentácie ochrany prírody a krajiny podľa § 55 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (číslo potvrdenia P-24/2013) posúdenie biotopov národného a európskeho významu v genofondovej lokalite č. 66 „Kapustné záhrady“ a č. 67 „Sklabinský potok za Tomčanmi“ vymedzeným v RÚSES okresu Martin. Charakteristiky spracovaného posúdenia z pohľadu rastlinstva sú uvedené v nasledujúcom texte:

Sklabinský potok (Jordán) medzi Tomčanmi a Košútami (GL 67)

Posudzované územie genofondovej plochy č. 67 Sklabinský potok za Tomčanmi predstavuje zachovalý podhorský meandrujúci tok priemernej šírky 4 m s doprovdnými kompaktnými brehovými porastami rôznej šírky od 15 po 50 m. Tok je prirodzený, veľmi dobre zachovalý, na niektorých miestach sú badateľné čiastočné úpravy brehov - napríklad na ľavom brehu v severnej časti sú brehy vyhrnuté

(pravdepodobne z dna koryta vyhrnutý materiál na brehový val), kvôli protipovodňovej ochrane a zamedzeniu vylievania potoka. Tieto úpravy však nenarušujú vysokú prírodoochrannú hodnotu a funkčný potenciál genofondovej plochy. Brehové porasty sú zapojené, etážové, s mohutnými jedincami stromových vrb a podrastom krovinatých vrb a čremchy. Vo výrazne meandrujúcich častiach sú brehové porasty širšie, plne vyvinuté aj v bylinnom podraste a nadobúdajú charakter lužného lesa. Miestami sa tu nachádzajú aj náznaky zvyškov ramennej sústavy potoka, v čase návštevy pod dažďoch plnej vody. Tu sa vyskytujú aj fragmenty spoločenstiev bahnatých náplavov, v samotnom toku zas vzácné možno nájsť fragmenty štrkových náplavov. Pri toku a na malých svetlinách v brehových porastoch sa miestami nachádzajú ostrovčeky spoločenstva deväťsilu lekárskeho. V suchších častiach brehových porastov, na kontakte s poľom sa vzácné vyvinuli trnkové kroviny. Okraje lokality na hranici s poľom tvorí pás výrazne ruderalizovanej vegetácie. V severovýchodnej časti na genofondovú plochu na pravej strane toku nadväzuje suchšia lúka s nižšou prírodoochrannou hodnotou s dominanciou invázneho druhu zlatobyl kanadská (*Solidago canadensis*).

Biotopy európskeho významu (podľa Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003):

Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (91E0)*

Fytocenologické zaradenie: zväz *Salicion triandrae*, asociácia *Chaerophyllo hirsuti* - *Salicetum fragilis*

Opis biotopu na lokalite GL67:

Etážové a kompaktné porasty dominantnej vrby krehkej (*Salix fragilis*), v sprievode hojnej čremchy obyčajnej (*Prunus padus*), menej krovitých vrb a iných drevín na miestach, kde je brehový porast okolo potoka širší. Tento biotop je na lokalite vzácny a obmedzený na niekoľko miest výskytu. Od všeobecne rozšíreného a dominantného biotopu Kr 9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek sa líši dominantným zastúpením stromovej vrby krehkej (*Salix fragilis*) tvoriacej výraznú stromovú etáž s mohutnými a starými jedincami do výšky 20 m a zároveň plne vyvinutou krovinovou etážou, do ktorej už prenikajú okrem vrby krehkej aj ďalšie druhy stromov (napr. jaseň štíhly, či javor mliečny). Výrazným znakom je taktiež plnohodnotná bylinná etáž, hoci druhová garnitúra je pri oboch príbuzných biotopoch (Ls 1.3 a Kr 9) totožná. Najdôležitejším znakom odlišujúcim oba biotopy v plne vyvinutom štádiu je však plocha výskytu. Kým krovinové vrbiny patriace biotopu Kr 9 lemujú najčastejšie tok v šírke niekoľkých metrov, lužné lesy musia mať veľkostné parametre podstatne väčšie. V zmysle Metodiky mapovania lesných biotopov (ŠOP SR, 2013) je minimálna veľkosť mapovacieho polygónu biotopu Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy stanovená na 0,1 ha, pri dodržaní minimálnej dĺžky porastu 100 m a minimálnej šírky porastu 10 m.

Možno konštatovať, že biotop Ls 1.3 Jaseňovo-jelšových podhorských lužných lesov v tunajších podmienkach nie je reliktom pôvodnej vegetácie, ale vznikol na miestach, kde sa vrbové kroviny dlhodobo vyvíjali bez narušenia napríklad výrubom a zároveň mali potenciál sa rozvinúť na dostatočne veľkej ploche alúvia. Geobotanická mapa Slovenska (Michalko a kol., 1985), čo je rekonštrukčná mapa vegetácie, inými slovami takej vegetácie, ktorá by sa na danom mieste vyvinula bez vplyvu človeka, uvádza na predmetnej lokalite jednotku Lužné lesy nížinné (*Ulmion*). Ide skôr o porasty tzv. tvrdých luhov, ktoré sa dnes na lokalite (ani inde v širšom okolí) už nenachádzajú. R-ÚSES okresu Martin v charakteristike genofondovej plochy č. 67 hovorí o biotope Ls 1.1 Vrbovo-topolové nížinné lužné lesy. Domnievame sa, že táto jednotka už do severne položenej vnútrokarpatskej Turčianskej kotliny nezasahuje. Charakterizuje ju dominancia vrby bielej (*Salix alba*) a výskyt skôr v nížinách

a maximálne pahorkatinách. Na predmetnej lokalite Sklabinského potoka sme „čisté“ jedince vrby bielej nepozorovali. Jednoznačne dominuje stromová vrba krehká, avšak mnoho jedincov je prechodných typov k vrbe bielej, ale s prevládajúcimi znakmi vrby krehkej. Tieto krížence miestami prevládajú v brehovom poraste. „Čistá forma“ vrby bielej (*Salix alba*) bola nájdená v jednom exemplári v susednej genofondovej ploche č. 66 Kapustné záhrady. Malý porast vrby bielej (*Salix alba*) sa nachádza pri sútoku Bôrovského a Sklabinského potoka, tento je však pravdepodobne vysadený. Otázka zaradenia lužných lesov našej lokality do biotopu Ls 1.1 Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy alebo biotopu Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy je však sekundárna, keďže oba biotopy sú súčasťou rovnakej jednotky prioritného biotopu NATURA 2000 - 91E0* Mixed ash-alder alluvial forests of temperate and Boeral Europe (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), teda ich prírodoochranný význam je rovnaký.

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite GL67:

- dreviny etáž E3 - ***Salix fragilis***, etáž E2 - *Acer campestre*, *Acer platanoides*, *Crataegus* sp., *Euonymus europea*, *Fraxinus excelsior*, *Prunus padus*, *Rosa* sp., *Salix purpurea*, *Sambucus nigra*, *Swida sanguinea*, *Viburnum opulus*.
- byliny a trávy: ***Aegopodium podagraria***, *Alliaria petiolata*, *Angelica sylvestris*, *Brachypodium sylvaticum*, *Calystegia sepium*, *Cirsium oleraceum*, *Chelidonium majus*, *Galium aparine*, *Geum urbanum*, *Humulus lupulus*, *Impatiens parviflora*, *Lamium maculatum*, *Lycopus europaeus*, *Mentha longifolia*, *Petasites hybridus*, *Rubus caesius*, *Scirpus sylvaticus*, *Silene baccifera*, *Solidago canadensis*, *Symphytum officinale*, *Urtica dioica*.

Druhy vyznačené hrubším typom písma sú dominantné.

Tab. č. 7 Hodnotenie stavu biotopu Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy na lokalite GL67

biotop	reprezentatívnosť na lokalite	relatívna rozloha na lokalite	zachovalosť na lokalite	stav biotopu na lokalite
Ls1.3	B	C	B	B - priaznivý stav - dobrý

Škála výsledného stavu biotopu na lokalite:

priaznivý stav A - výborný, priaznivý stav B - dobrý, nepriaznivý stav C - narušený, nepriaznivý stav D - nevyhovujúci

Br6 Brehové porasty deväťsilov (6430)

Fytocenologické zaradenie: zväz *Petasition officinalis*

Opis biotopu na lokalite GL67: Príbrežné spoločenstvá deväťsila lekárskeho (*Petasites hybridus*) v sprievode iných druhov. V typickej forme lemujú priamo vodný tok, menej často na stabilizovaných štrkových náplavoch. Biotop sa vyskytuje maloplošne.

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite: *Aegopodium podagraria*, *Alliaria petiolata*, *Angelica sylvestris*, *Cirsium oleraceum*, *Galium aparine*, *Impatiens parviflora*, ***Petasites hybridus***, *Ranunculus repens*, *Geranium palustre*, *Persicaria hydropiper*, *Plantago major*, *Urtica dioica*.

Druhy vyznačené hrubším typom písma sú dominantné.

Tab. č. 8 Hodnotenie stavu biotopu Br6 Brehové porasty deväťsilov na lokalite GL67

biotop	reprezentatívnosť na lokalite	relatívna rozloha na lokalite	zachovalosť na lokalite	stav biotopu na lokalite
Br6	B	C	B	B - priaznivý stav - dobrý

Škála výsledného stavu biotopu na lokalite:

priaznivý stav A - výborný, priaznivý stav B - dobrý, nepriaznivý stav C - narušený, nepriaznivý stav D - nevyhovujúci

Biotopy národného významu (podľa Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003):

Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch vôd

Fytocenologické zaradenie: sukcesné štádiá zväzu *Salicion albae* a zväz *Salicion triandrae*

Opis biotopu na lokalite GL67: Dominantný biotop lokality predstavujúci brehové porasty šírky niekoľkých metrov s hojnou stromovou vrbou krehkou (*Salix fragilis*) a hojnými krovitými vrbami - vrbou trojtyčinkovou (*Salix triandra*), vrbou purpurovou (*Salix purpurea*) a menej vrbou košíkarskou (*Salix viminalis*) v sprievode častej čremchy obyčajnej (*Prunus padus*). Zväčša kompaktné, etážovité porasty s mohutnými starými jedincami vrby krehkej výšky až 20 m, blízko fyzického veku. Otázka taxonómie vrby krehkej (*Salix fragilis*) je nejasná, mnoho exemplárov tvorí prechodové typy k vrbe bielej (*Salix alba*). Na jednom mieste pristupuje do brehových porastov aj vrba popolavá (*Salix cinerea*). Ide však o jeden jedinec, preto samostatný biotop nemožno vymedziť.

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite GL67:

- dreviny - *Acer campestre*, *Crataegus* sp., *Euonymus europea*, ***Prunus padus***, ***Salix fragilis***, ***Salix triandra***, ***Salix purpurea***, *Salix viminalis*, *Sambucus nigra*, *Swida sanguinea*, *Viburnum opulus*.
- byliny a trávy: ***Aegopodium podagraria***, *Alliaria petiolata*, *Angelica sylvestris*, *Brachypodium sylvaticum*, *Calystegia sepium*, *Cirsium oleraceum*, *Chelidonium majus*, *Galium aparine*, *Geum urbanum*, *Glechoma hederacea*, *Humulus lupulus*, *Impatiens parviflora*, *Lamium maculatum*, *Myosoton aquaticum*, *Petasites hybridus*, *Phalaris arundinacea*, *Ranunculus repens*, *Rubus caesius*, *Scirpus sylvaticus*, *Silene baccifera*, *Solidago canadensis*, *Symphytum officinale*, *Urtica dioica*.

Druhy vyznačené hrubším typom písma sú dominantné.

Tab. č. 9 Hodnotenie stavu biotopu Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch vôd na lokalite GL67

biotop	reprezentatívnosť na lokalite	relatívna rozloha na lokalite	zachovalosť na lokalite	stav biotopu na lokalite
Kr9	A	A	A	A - priaznivý stav - výborný

Škála výsledného stavu biotopu na lokalite:

priaznivý stav A - výborný, priaznivý stav B - dobrý, nepriaznivý stav C - narušený, nepriaznivý stav D - nevyhovujúci

Ostatné biotopy (nie sú to biotopy európskeho alebo národného významu podľa Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003) vyskytujúce sa na lokalite GL67:

Kr7 Trnkové a lieskové kroviny

Fytocenologické zaradenie: zväz *Berberidion*

Opis biotopu na lokalite GL67: Maloplošné skupiny slivky trnkovej (*Prunus spinosa*) miestami lemujú brehové porasty vrb na suchších miestach. Husté, zapojené porasty prakticky bez bylinného podrastu, ten pomerne ruderalizovaný.

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite GL67:

- dreviny - *Crataegus* sp., *Euonymus europaea*, *Ligustrum vulgare*, ***Prunus spinosa***.

- byliny a trávky: *Arctium lappa*, *Dactylis glomerata*, *Daucus carota*, *Heracelum sphondylium*, *Geum urbanum*, *Impatiens parviflora*, *Lamium maculatum*, *Rubus caesius*, *Symphytum officinale*, *Taraxacum officinalis*, *Urtica dioica*.

Druhy vyznačené hrubším typom písma sú dominantné.

X3 Nitrofilná ruderalná vegetácia mimo sídel

Fytocenologické zaradenie: nie je možné zaradiť

Opis biotopu na lokalite GL67: Ruderálne okraje lokality na styku s ornou pôdou. Degradované porasty tvorí zmes druhov pôvodných spoločenstiev, ruderalných, ako aj invázne a potenciálne invázne druhy rastlín.

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite: *Arctium lappa*, *Arrhenatherum elatior*, *Armoracia rusticana*, *Artemisia vulgaris*, *Calamagrostis epigejos*, *Cirsium arvense*, *Cirsium oleraceum*, *Crataegus* sp., *Dactylis glomerata*, *Daucus carota*, *Elytrigia repens*, *Equisetum arvense*, *Galium aparine*, *Geranium pratense*, *Heracleum sphondylium*, *Impatiens parviflora*, *Lamium maculatum*, *Lavathera thuringiaca*, *Myosoton aquaticum*, *Petasites hybridus*, *Pastinaca sativa*, *Phalaris arundinacea*, *Prunus spinosa*, *Rosa* sp., *Rubus caesius*, *Silene baccifera*, *Solidago canadensis*, *Symphytum officinale*, *Tanacetum vulgare*, *Urtica dioica*.

Štrkové a bahnité náplavy

Fytocenologické zaradenie: nie je možné zaradiť

Opis biotopu na lokalite GL67: Výrazne maloplošné, iniciálne štádiá štrkových a bahnitých náplavov. Štrkové náplavy sa vyskytujú miestami v hlavnom toku, bahnité náplavy boli pozorované na dne bývalého ramena Sklabinského potoka. Biotopy nie sú vegetačne dostatočne vyvinuté, preto ich nemožno klasifikovať. Bahnité náplavy majú najbližšie k biotopu Br 5 Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodium rubri* a *Bidention*.

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite GL67: *Agrostis stolonifera*, *Aegopodium podagraria*, *Cardamine amara*, *Mentha longifolia*, *Persicaria hydropiper*, *Ranunculus repens*, *Rumex* sp., *Scirpus sylvaticus*, *Veronica anagallis-aquatica*, *Urtica dioica*.

Nepotvrdené biotopy:

R-ÚSES uvádza na genofondovej lokalite č. 67 Sklabinský potok za Tomčanmi aj výskyt biotopu Lk 11 Trstinové spoločenstvá mokradí (*Phragmition*). Výskyt tohto biotopu sa nepodarilo potvrdiť. Najbližšie sa vyskytuje v susedných genofondových plochách č. 66 Kapustné záhrady a č. 68 Sútok Bôrovského a Sklabinského potoka.

Kapustné záhrady (GL 66)

Posudzované územie genofondovej plochy č. 66 Kapustné záhrady predstavuje výrazne podmáčaný okraj alúvia Sklabinského potoka na úpätí riečnej terasy. V minulosti išlo o podmáčané vlhké lúky pravdepodobne s prechodom až do slatinných lúk, rozptýlenými jedincami stromov a malými skupinkami krov. Lúčne porasty boli využívané pravdepodobne kosením. Dnešná tvár lokality je poznamenaná dlhodobým opustením lokality, zmenami až degradáciou lúčnych spoločenstiev a postupným nástupom a rozvojom drevinovej vegetácie krovín až lesa. V južnej časti lokality sú početné prameniská, skôr ako o typické vývery prameňov ide o lokálne podmoky na hrane terasy. Voda z pramenísk postupne prechádza do malého potôčika, ktorý len veľmi mierne tečie severným smerom a miestami sa stráca v bultovitých porastoch ostríc a vysokých bylín. V alúviu sa

nachádzajú fragmenty vrbín či už stromových alebo krovín so silným zastúpením čremchy a len v malom nevýraznom fragmente na severnom okraji lokality sa vyskytuje skupina jeľše lepkavej. Na svahu riečnej terasy sú kroviny s náznakmi nástupu vegetácie lesa. Okraje lokality na hranici s poľom tvorí pás výrazne ruderalizovanej vegetácie.

Biotopy európskeho významu (podľa Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003):

Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430)

Fytocenologické zaradenie: zväz *Calthion*, podzväz *Filipendulion*

Opis biotopu na lokalite GL: Podmáčané opustené a zarastajúce lúky, v minulosti to bol dominantný typ územia. Porasty sú značne ruderalizované a dosť degradované, s hojnými nitrofilnými druhmi, ktoré poukazujú na vysoký stupeň eutrofizácie. Napriek snahe neobjavené slatinné druhy. V depresiách je hojný výskyt devätsila lekárskeho (*Petasites hybridus*), ale nejedná sa o výskyt biotopu Br6 Brehové porasty deväťsilov, ale len o prienik tohto druhu následkom dlhoročného neobhospodarovania. Je zreteľný postupný, dlhodobý pokles zastúpenia biotopu Lk5 v prospech krovín a lužného lesa.

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite: *Agrostis stolonifera*, *Angelica sylvestris*, *Aegopodium podagraria*, *Artemisia vulgaris*, *Calamagrostis epigejos*, *Calystegia sepium*, *Carex paniculata*, *Cirsium arvense*, ***Cirsium canum***, *Cirsium oleraceum*, *Cirsium rivulare*, *Colchicum autumnale*, *Chaerophyllum* sp., *Dactylis glomerata*, ***Deschampsia cespitosa***, *Dipsacus fullonum*, *Elytrigia repens*, *Eupatorium cannabinum*, *Epilobium hirsutum*, *Equisetum arvense*, ***Equisetum palustre***, ***Filipendula ulmaria***, ***Galium aparine***, *Geranium palustre*, *Heracleum sphondylium*, *Humulus lupulus*, *Hypericum perforatum*, *Juncus inflexus*, *Lathyrus pratensis*, *Lysimachia vulgaris*, *Mentha longifolia*, ***Petasites hybridus***, ***Phalaris arundinacea***, *Phragmites australis*, *Primula elatior*, *Ranunculus repens*, *Rumex obtusifolius*, *Sambucus nigra*, *Sanguisorba officinalis*, *Scirpus sylvaticus*, *Scrophularia umbrosa*, *Solidago canadensis*, *Symphytum officinale*, *Urtica dioica*, ***Valeriana officinalis***, *Vicia cracca*.

Druhy vyznačené hrubším typom písma sú dominantné.

V suchších častiach biotop stojí na prechode k biotopu európskeho významu Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (kód NATURA 2000 6510), pribúdajú *Achillea millefolium*, *Alchemilla vulgaris*, *Agrimonia eupatoria*, *Arrhenatherum elatius*, *Carex* sp., *Daucus carota*, *Euonymus europaeus*, *Festuca* sp., *Galium mollugo*, *Geranium pratense*, *Potentilla reptans*, *Scorzonoides autumnalis*, *Stenactis annua*, *Tanacetum vulgare*. Avšak ide o nevyhranené spoločenstvo, navyše silno ruderalizované a degradované, preto sa ponecháva všade zaradenie do biotopu Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach a biotop Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (kód NATURA 2000 6510) sa nevymedzuje.

Tab. č. 10 Hodnotenie stavu biotopu Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach na lokalite GL66

biotop	reprezentatívnosť na lokalite	relatívna rozloha na lokalite	zachovalosť na lokalite	stav biotopu na lokalite
Lk5	C	B	C	C - nepriaznivý stav - narušený

Škála výsledného stavu biotopu na lokalite:

priaznivý stav A - výborný, priaznivý stav B - dobrý, nepriaznivý stav C - narušený, nepriaznivý stav D - nevyhovujúci

Biotopy národného významu (podľa Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003):**Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch vôd**

Fytocenologické zaradenie: sukcesné štádiá zväzu *Salicion albae* a zväz *Salicion triandrae*

Opis biotopu na lokalite GL66: Rôznorodé porasty stromových vrb s dominantnou vrbou krehkou (*Salix fragilis*), vzácné sa vyskytujúcou vrbou bielou (*Salix alba*) a krovitých vrb s hojnou vrbou trojtyčinkovou (*Salix triandra*) a vrbou purpurovou (*Salix purpurea*) so sprievodnou veľmi hojnou čremchou obyčajnou (*Prunus padus*). Dnešné skupinky vrb či dokonca náznaky kompaktnejších zapojených brehových porastov vznikli rozšírením drevín okolo pôvodných solitérov vrb po zanechaní obhospodarovania na biotope Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach. V súčasnosti je tento biotop najrozšírenejším biotopom na celej študovanej lokalite s viditeľným každoročným progresom a tendenciou rozširovať sa na ďalšie voľné lúčne plochy. Bylinné poschodie je rôzne vyvinuté, okrem typických druhov spoločenstva tu dozývajú aj lúčne druhy. Ak bude tento biotop na lokalite ponechaný dlhšie bez zásahov (bez výrubov), postupne sa vyprofiluje do štruktúry lesa a sukcesiou prejde do biotopu európskeho významu Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (kód NATURA 2000 91E0*), prípadne biotopu národného významu Ls7.4 Slatinné jelšové lesy. V severnej časti lokality, pod bytovkami na Rázusovej ulici, je dnes fragment porastu jelše lepkavej (*Alnus glutinosa*). Pre doslova miniatúrny výskyt ho však dnes nemožno klasifikovať ako samostatný biotop národného významu Ls7.4 Slatinné jelšové lesy a tento porast je priradený k opisovanému biotopu Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek.

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite GL66:

- dreviny - ***Prunus padus***, *Salix alba*, ***Salix fragilis***, ***Salix triandra***, ***Salix purpurea***, *Sambucus nigra*, *Viburnum opulus*.
- byliny a trávy: *Aegopodium podagraria*, *Angelica sylvestris*, *Calystegia sepium*, *Cardamine amara*, *Caltha palustris*, *Deschampsia cespitosa*, *Eupatorium cannabinum*, *Filipendula ulmaria*, *Galium aparine*, *Glechoma hederacea*, *Humulus lupulus*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Lycopus europaeus*, *Petasites hybridus*, *Phalaris arundinacea*, *Ranunculus repens*, *Scrophularia umbrosa*, *Solanum dulcamara*, *Symphytum officinale*, *Urtica dioica*.

Druhy vyznačené hrubším typom písma sú dominantné.

Tab. č. 11 Hodnotenie stavu biotopu Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch vôd na lokalite GL66

biotop	reprezentatívnosť na lokalite	relatívna rozloha na lokalite	zachovalosť na lokalite	stav biotopu na lokalite
Kr9	B	A	A	B - priaznivý stav - dobrý

Škála výsledného stavu biotopu na lokalite:

priaznivý stav A - výborný, priaznivý stav B - dobrý, nepriaznivý stav C - narušený, nepriaznivý stav D - nevyhovujúci

Kr8 Vrbové kroviny stojatých vôd

Fytocenologické zaradenie: zväz *Salicion cinereae*

Opis biotopu na lokalite GL66: Kompaktné porasty krovitej vrby poplavej (*Salix cinerea*) typického bochníkovitého tvaru, ktoré sa nachádzajú na výrazne podmáčaných miestach. Zatiaľ výrazne maloplošný biotop, ale s veľkým potenciálom rozšírenia sekundárnou sukcesiou, na opustených a nevyužívaných plochách biotopu

Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach. Bylinný podrast je nevyhranený, nezameniteľné sú však vďaka dominante vrba popolavá (*Salix cinerea*).

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite GL66:

- dreviny - ***Salix cinerea***, byliny a tráv: *Deschampsia cespitosa*, *Lycopus europaeus*, *Phalaris arundinacea*, *Phragmites australis*, *Symphytum officinale*, *Urtica dioica*.

Druhy vyznačené hrubším typom písma sú dominantné.

Tab. č. 12 Hodnotenie stavu biotopu Kr8 Vrbové kroviny stojatých vôd na lokalite GL66

biotop	reprezentatívnosť na lokalite	relatívna rozloha na lokalite	zachovalosť na lokalite	stav biotopu na lokalite
Kr8	B	C	B	B - priaznivý stav - dobrý

Škála výsledného stavu biotopu na lokalite:

priaznivý stav A - výborný, priaznivý stav B - dobrý, nepriaznivý stav C - narušený, nepriaznivý stav D - nevyhovujúci

Lk10 Vegetácia vysokých ostríc

Fytocenologické zaradenie: zväz *Magnocaricion elatae*

Opis biotopu na lokalite GL66: Porasty jednoduchej štruktúry s mohutnými až do 1 metra vysokými bultami ostrice metlinatej (*Carex paniculata*), ktorá je absolútnou dominantnou tohto spoločenstva. Len zriedkavo sa nájdu aj porasty netrsnaté, homogénnejšie s porastotvornou ostricou štíhlou/ostrou (*Carex acuta/acutiformis*?). Floristicky pomerne chudobné spoločenstvá, len s malou účasťou iných druhov ako vysoké ostrice. Čiastočne ruderalizované porasty, sú stabilnejšie ako bežné vlhké lúky, ale aj oni síce pomalšie, ale podliehajú sukcesii drevín. Vyskytujú sa na najmokrejších miestach, s vysokou hladinou pozemnej vody, v mozaike s biotopom Lk 5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach. Keďže porastotvorným druhom je ostrica metlinatá (*Carex paniculata*), nie je vylúčené, že tento biotop sa vyvinul na miestach bývalých slatín.

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite GL66: *Agrostis stolonifera*, *Calystegia sepium*, *Carex* sp. (*acuta/acutiformis*?), ***Carex paniculata***, *Epilobium hirsutum*, *Galium aparine*, *Lathyrus pratensis*, *Lycopus europaeus*, *Rumex obtusifolius*, *Phalaris arundinacea*, *Petasites hybridus*, *Symphytum officinale*, *Urtica dioica*, *Vicia cracca*.

Druhy vyznačené hrubším typom písma sú dominantné.

Tab. č. 13 Hodnotenie stavu biotopu Lk10 Vegetácia vysokých ostríc na lokalite GL66

biotop	reprezentatívnosť na lokalite	relatívna rozloha na lokalite	zachovalosť na lokalite	stav biotopu na lokalite
Lk10	C	C	C	C - nepriaznivý stav - narušený

Škála výsledného stavu biotopu na lokalite:

priaznivý stav A - výborný, priaznivý stav B - dobrý, nepriaznivý stav C - narušený, nepriaznivý stav D - nevyhovujúci

Pr2 Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách

Fytocenologické zaradenie: nie je možné zaradiť

Opis biotopu na lokalite GL66: Netypické prameniská, skôr podmoky v zníženinách na okraji riečnej terasy. Vegetácia prameniska nevyvinutá, takmer bez typických druhov, prenikajú sem len druhy z okolitých, kontaktných spoločenstiev. Biotop s veľmi nízkou reprezentatívnosťou.

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite GL66: *Agrostis stolonifera*, *Caltha palustris*, *Cardamine amara*, *Carex paniculata*, *Eupatorium cannabinum*, *Petasites hybridus*, *Phalaris arundinacea*, *Phragmites australis*, *Scirpus sylvaticus*.

Druhy vyznačené hrubším typom písma sú dominantné.

Tab. č. 14 Hodnotenie stavu biotopu Lk10 Vegetácia vysokých ostríc na lokalite GL66

biotop	reprezentatívnosť na lokalite	relatívna rozloha na lokalite	zachovalosť na lokalite	stav biotopu na lokalite
Pr2	C	C	C	C - nepriaznivý stav - narušený

Škála výsledného stavu biotopu na lokalite:

priaznivý stav A - výborný, priaznivý stav B - dobrý, nepriaznivý stav C - narušený, nepriaznivý stav D - nevyhovujúci

Ostatné biotopy (nie sú to biotopy európskeho alebo národného významu podľa Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003) vyskytujúce sa na lokalite:

Br8 Bylinné brehové porasty tečúcich vôd

Fytocenologické zaradenie: spoločenstvo s *Berula erecta*

Opis biotopu na lokalite GL66: V strednej časti lokality z pramenísk vzniká pomaly prúdiaci potôčik šírky okolo 1 meter. Tok je bez vegetácie, na niekoľkých miestach sa vyskytuje zaujímavý druh berla vzpriamená (*Berula erecta*). Výskyt tohto druhu je typický skôr pre nižšie položené oblasti Slovenska, na Turci je vzácnejší. Spoločenstvo s *Berula erecta* je na lokalite výrazne maloplošné, bez výskytu ďalších druhov, preto ho zaradíme k tomuto biotopu, aj keď možno špekulovať aj o priradení k biotopu európskeho významu Vo 4 Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*. Naše plochy nemožno zaradiť k biotopu Vo 4 z dôvodu absencie iných vodných makrofytov.

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite GL66: ***Berula erecta***

Druhy vyznačené hrubším typom písma sú dominantné.

Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (*Phragmition*)

Fytocenologické zaradenie: zväz *Phragmition communis*

Opis biotopu na lokalite GL66: Veľkoplošné porasty monodominantnej trstiny. Postupne prenikajú na miesta biotopu Lk 5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach.

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite GL66: ***Phragmites australis***

Druhy vyznačené hrubším typom písma sú dominantné.

Kr7 Trnkové a lieskové kroviny

Fytocenologické zaradenie: nie je možné zaradiť

Opis biotopu na lokalite GL66: Spontánne vzniknuté, viac či menej zapojené drevinové porasty na svahoch suchšej riečnej terasy kopírujúcej západný okraj lokality. Fytocenologicky nevyhranené porasty vznikli sukcesiou drevín okolo solitérov jednotlivých stromov (staré mohutné exempláre hrušky, čerešne, či hlohu). Miestami už podrast nadobúda lesný charakter smerujúci k dubovo-hrabovým lesom.

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite GL66:

- dreviny - *Cerasus avium*, *Crataegus* sp., *Euonymus europaeus*, *Fraxinus excelsior* (semenáčik), ***Padus racemosa***, *Prunus spinosa*, *Pyrus pyraeaster*, *Sambucus nigra*, *Sorbus aucuparia*, *Viburnum opulus*, *Quercus petraea* (semenáčik).

- byliny a trávy: *Aegopodium podagraria*, *Dryopteris filix - mas*, *Galium aparine*, *Geum urbanum*, *Glechoma hederacea*, *Heracleum sphondylium*, *Primula elatior*, ***Rubus caesius***, *Scrophularia umbrosa*, *Torilis japonica*, *Urtica dioica*.

Druhy vyznačené hrubším typom písma sú dominantné.

X3 Nitrofilná ruderalna vegetácia mimo sídel / X8 Porasty invázných neofytov

Fytocenologické zaradenie: nie je možné zaradiť

Opis biotopu na lokalite GL66: Ruderálne okraje lokality na styku s ornou pôdou, nachádzajú sa najmä na západnom okraji lokality. Degradované porasty so zastúpením invázných a potenciálne invázných druhov rastlín.

Súpis druhov rastlín v biotope na lokalite GL66: *Arctium lappa*, *Armoracia rusticana*, ***Calamagrostis epigejos***, *Cirsium arvense*, *Setaria viridis subsp. viridis*, ***Solidago canadensis***, *Sonchus arvense*, *Stenactis annua*, *Symphytum officinale*, *Urtica dioica*, *Tanacetum vulgare*.

1.6.2 Fauna

Zoogeografické začlenenie územia

Na základe zoogeografického členenia paleoarktu pre terestrický biocyklus fauna riešeného územia prináleží do podkarpatského úseku provincie listnatých lesov eurosibírskej podoblasti paleoarktickej oblasti. Živočíšne spoločenstvá majú charakter západokarpatskej podhorskej a horskej fauny. V širšom riešenom území sa uplatňujú druhy od nížinných až po horské druhy, od prvkov chladnomilných až po výrazne teplomilné druhy. Hodnotenú územie je charakterizované výskytom arboreálnych faunistických prvkov, s výrazným podielom holarktických faunistických elementov. Doplnkovú zložku, často iba s prechodným charakterom výskytu, tvoria aj niektoré druhy typické pre horskú faunu, čo je spôsobené kontaktom s podprovinciou Karpatských pohorí západokarpatského úseku.

Z hľadiska členenia pre limnický biocyklus patrí územie do hornovážskeho okresu severopontického úseku pontokaspickej provincie euromediteránnej podoblasti paleoarktickej oblasti, hydrický biocyklus je v území reprezentovaný riekou Turiec a Váh a ich prítokmi.

Podľa členenia územia Slovenska na živočíšne regióny (Čepelák in Atlas SSR 1980) patrí posudzované územie zo širšieho pohľadu do:

provincie Karpaty;
oblasti Západné Karpaty;
obvodu vnútorného;
okrsku západného.

Hodnotená lokalita leží v severnej okrajovej časti okrsku západného.

Charakteristika živočíšnych spoločenstiev

Priestor navrhovanou činnosťou dotknutej lokality susedí s ekosystémom Sklabinského potoka (GL č. 67 Sklabinský potok (Jordán) medzi Tomčanmi a Košútami, ktorý RÚSES okr. Martin prezentuje ako zachované stromovité vrbové porasty s viacerými druhmi krovín, prirodzeným charakterom toku a zodpovedajúcim zložením ichtyocenóz, batrachocenóz (o.i. *Hyla arborea*) a ornitocenóz) a priestorom

GL č. 66 Kapustné záhrady - zvyšky slatinných spoločenstiev a menší jelšový lesík. Uvedené priestory sú významným refúgiom živočíchov, zároveň majú v území ekologickú funkciu interakčného prvku.

V hodnotenom území bol v rokoch 2014 - 2019 realizovaný výskum ornitocenóz, ktorého výsledky sú publikované v zborníku SNM v Martine - KMETIANUM XV v článku Ornitocenózy brehových porastov Sklabinského potoka a rieky Turiec v Turčianskej kotline (Astaloš, B., 2020).

Publikovaný výskum ornitocenóz zistil na celom úseku Sklabinského potoka výskyt spolu 47 druhov vtákov, čo predstavuje 13,8 % druhov vyskytujúcich sa na Slovensku. Z tohto počtu bolo 33 druhov (70,2 %) nidifikantov (17 druhov dokázaných a 16 druhov predpokladaných hniezdičov). Ostatné druhy sa tu vyskytovali počas migrácie (21 druhov, 44,7 %), vyhľadávali tu potravu (11 druhov, 22,4 %), alebo používali brehové porasty ako pozorovateľne, resp. miesta odpočinku.

Topercer, J. (2005), okrem výskumom zistených druhov, v tomto území uvádza ako hniezdiča brehových porastov Sklabinského potoka ešte druh *Locustella fluviatilis* a na ťahu sa vyskytujúce *Gallinago gallinago*, *Turdus iliacus*, či zimujúce *Alcedo atthis* a *Cinclus cinclus*.

Potravné gildy vtákov brehových porastov Sklabinského potoka boli zastúpené hlavne vtákmi vyhľadávajúcimi potravu na povrchu pôdy (20 druhov, 42,6 %) a v korunách stromov (12 druhov, 25,6 %), čo poukazuje na pomerne malé zastúpenie burín, rastúcich na okraji porastu, oddeľujúcich okolité agroceenózy od vlastného brehového porastu. Je to spôsobené masívnym používaním veľkoplošne aplikovaných herbicídov, potláčajúcich buriny, slúžiace ako potrava hlavne pre granivorné a omnivorné vtáky. Vtáky, hľadajúce potravu v bylinnom poschodí sú tu zastúpené len šiestimi druhmi (12,8 %). Tri druhy vtákov (6,4 %) hľadajú potravu na kmeňoch stromov a len po dva druhy (4,2 %) na krovinách, v otvorenom vzdušnom priestore, vo vode a pod vodou. Pokiaľ ide o hniezdne gildy vtákov brehových porastov Sklabinského potoka najviac druhov - dvanásť (36,4 %) hniezdi v korunách stromov a v krovinách (7 druhov, 21,2 %). Nasledujú sekundárne dutinové hniezdiče (5 druhov, 15,1 %), ktoré spolu s primárnymi dutinovými hniezdičmi (3 druhy, 9,1 %) tvoria až 24,2 % všetkých nidifikantov, čo svedčí o výskyte starých stromov s dutinami (hlavne vrb, *Salix* sp.), nachádzajúcich sa v brehových porastoch Sklabinského potoka. Štyri druhy (12,1 %) hniezdia na povrchu pôdy a len dva druhy (6,1 %) v bylinnom poschodí.

V brehových porastoch Sklabinského potoka patrili k druhom s najväčšou hustotou *Sylvia atricapilla* - 1,92 párov/10 ha, *Turdus pilaris*, *Cyanistes caeruleus*, *Passer montanus* - 1,54, *Sylvia borin*, *Sturnus vulgaris*, *Emberiza citrinella* - 1,15. Ostatné druhy dosahovali hniezdnu hustotu v rozmedzí 0,38 - 0,77.

Faktorom, ktorý najviac negatívne ovplyvňuje zloženie hniezdných ornitocenóz, sú ale intenzívne agrotechnické zásahy (použitie herbicídov na báze glyfosátov, hlboká orba až tesne k hranici brehových porastov). Tieto zásahy veľmi ovplyvňujú najmä bylinnú zložku brehových porastov a skoro úplná absencia burín, ktorých semená slúžia ako potrava mnohým granivorným a omnivorným vtákom, znižuje výskyt týchto druhov na minimálne hodnoty. Zo všetkých druhov vtákov (47) patrilo ku týmto druhom len 12 druhov (25,5 %). Až 25 druhov (53,2 %), patrilo ku inaktivným, evertebratofágny druhom. Eliminácia burín použitím veľkého množstva herbicídov a pestovanie tzv. technických rastlín mala za následok vymiznutie poľných kurovitých vtákov (jarabica, prepelica) a absenciu hrdličky poľnej a škovránka. Typické semenožravce (*Passer montanus*, *Fringilla coelebs*, *Carduelis carduelis*) sa tu vo väčšom množstve (20 - 50 ex.) vyskytovali až v čase jesenných pohniezdných potuliek, kedy dochádza

ku zberu repky, pšenice resp. kukurice, prípadne v čase jarných preletov. Tomu zodpovedá aj nízky počet druhov zbierajúcich potravu (12,8 %) a hniezdiacich (6,1 %) v bylinnom poschodí.

Z uvedených poznatkov výskumu vyplýva, že na lokalite prevládali insektivorné, evertebratofágne druhy vtákov, ktoré mali prevahu nad granivornými a omnivornými druhmi. Z typických granivorných druhov dosahovali väčšiu hniezdnu denzitu len *Passer montanus* a *Linaria cannabina*, ktoré vyhľadávajú potravu hlavne na povrchu pôdy a nie prevažne na bylinách. Táto skutočnosť tiež podporuje hypotézu spracovateľa článku o absencii burín v dôsledku používania herbicídov.

Pre potrebu korektného posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti v hodnotenom území investor zadal spracovanie prieskumu vybraných druhov fauny. Pre prieskum fauny a jej biotopov bolo vyčlenené územie zahŕňajúce priamo dotknuté parcely a aj okolité lokality v okolí, ktoré neoddeliteľne nadväzujú na dotknuté územie v súvislosti s výskytom druhov fauny. Prieskum vybraných skupín fauny a ich biotopov sledovaného územia sa realizoval v rokoch 2020 a 2021. Prieskum bol zameraný na inventarizáciu vybraných druhov fauny tak, aby bola zachytená podstatná časť ich ontogenetického vývinu počas najvýznamnejšieho obdobia v roku, kedy bolo možné zaznamenávať ich výskyt v území a viazanosť na jednotlivé biotopy územia. Prieskumy fauny sa uskutočnili v území hlavne s dôrazom na chránené a ohrozené druhy vyskytujúce sa na lokalitách dotknutých realizáciou stavby a v ich bezprostrednom okolí. Komplexná štúdia "Martinské terasy, prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov" (Barančok, P., 2021) je súčasťou prílohovej časti (viď príl. č. 7: Martinské terasy, prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov).

Významné migračné koridory živočíchov

Významným migračným koridorom živočíchov v riešenom území z hľadiska širších vzťahov je ekosystém rieky Váh v prepojení na recipient Turiec, ktorý v rámci územného systému ekologickej stability je hodnotený ako biokoridor nadregionálneho významu. Údolie rieky Váh je významným interkontinentálnym migračným koridorom avifauny. Z hľadiska migrácií ichtyofauny radíme tok Váhu k hydrickým biokoridorom európskeho významu. Zároveň recipient Váhu i Turiec fungujú ako línia semiterestrických migrácií bioty v krajine, tiež ako samostatný ekosystém typických rastlinných i živočíšnych spoločenstiev.

V blízkosti polohy navrhovanej činnosti sa nachádza Sklabinský potok s vyvinutými brehovými porastami, ktorý v tomto území v rámci poľnohospodárskej krajiny plní funkciu refúgia i lokálnych migrácií živočíchov v území. Pohyby živočíchov - jednotlivých druhov i miestnych populácií sú viazané na prítomné krajinotvorné prvky a na súčasnú krajinnú štruktúru, sú čisto lokálneho charakteru.

1.6.3 Chránené vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov a biotopy

Druhy rastlín európskeho alebo národného významu, rovnako ako chránené druhy rastlín podľa Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z. alebo druhy z červeného zoznamu rastlín pre územie Slovenska (Eliáš, P. a kol., 2015) sa v území priamo dotknutým zástavbou rodinných domov nenachádzajú. V susedných genofondových plochách č. 66 Kapustné záhrady a č. 68 Sútok Bôrovského a Sklabinského potoka, blízko hranice k sledovanému územiu sa nachádzajú tri druhy - *Scrophularia umbrosa* (Kategória NT - potenciálne ohrozené taxóny, takmer ohrozené taxóny) a *Berula*

erecta, *Carex paniculata* (Kategória LC - menej dotknuté taxóny, najmenej hodnotené taxóny).

Prieskumy fauny v hodnotenom území sa uskutočnili hlavne s dôrazom na chránené a ohrozené druhy vyskytujúce sa na lokalitách dotknutých realizáciou stavby a v ich bezprostrednom okolí. Kompletná štúdia "Martinské terasy, prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov" (Barančok, P., 2021) je súčasťou prílohovej časti (viď príl. č. 7: Martinské terasy, prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov).

Najbližším významnejším biotopom s trvalým výskytom chránených druhov živočíchov je ekosystém Sklabinského potoka (GL č. 67) a priestor GL č. 66 Kapustné záhrady, ktoré sú významné ako biotopy trvalého výskytu zástupcov obojživelníkov a avifauny.

Priamo na hodnotenej lokalite sa nenachádzajú žiadne významné biotopy. Najbližšie k polohe navrhovanej činnosti sú významné biotopy viazané na genofondové lokality GL č. 67 Sklabinský potok (Jordán) medzi Tomčanmi a Košútami a GL č. 66 Kapustné záhrady.

1.7 CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Územnou ochranou prírody sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny v legislatívne vymedzenom území v druhom až piatom stupni ochrany.

Chránené územia

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa v širšom riešenom území z veľkoplošných chránených území nachádza NP Malá Fatra a NP Veľká Fatra. V k.ú. Záturčie sa nenachádza žiadne maloplošné chránené územie.

Priamo do riešeného územia nezasahuje žiadne chránené ani navrhované chránené územie, resp. ich ochranné pásmo. Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v celom hodnotenom území i v jeho priamom kontaktnom okolí platí I. stupeň územnej ochrany.

Natura 2000

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

V širšom riešenom území sa nachádzajú oba typy území:

Chránené vtáčie územia

- Chránené vtáčie územie 13 Malá Fatra
- Chránené vtáčie územie 33 Veľká Fatra

Územia európskeho významu

- Turiec a Blatnický potok (SKUEV 0382)
- Veľká Fatra (SKUEV0238)

- Malá Fatra (SKUEV0252)
- Strečnianske meandre Váhu (SKUEV0665)

Do k. ú. Záturcie nezasahuje žiadne z vyššie uvedených území NATURA 2000.

Sieť biotopov Natura 2000

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., prílohy č. 1 - Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§ 1 vyhlášky) sa vo vlastnom navrhovanej činnosti priamo dotknutom území nenachádzajú žiadne biotopy národného alebo európskeho významu ani prioritné biotopy. Výskyt týchto biotopov je najbližšie viazaný na genofondové lokality GL č. 67 Sklabinský potok (Jordán) medzi Tomčanmi a Košútami a GL č. 66 Kapustné záhrady, jedná sa o výskyt nasledujúcich biotopov:

Biotopy európskeho významu (podľa Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003):

- Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (91E0*) - GL č. 67
- Br6 Brehové porasty deväťsilov (6430) - GL č. 67
- Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430) - GL č. 66

Biotopy národného významu (podľa Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003):

- Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch vôd - GL č. 67
- Kr8 Vrbové kroviny stojatých vôd - GL č. 66
- Lk10 Vegetácia vysokých ostríc - GL č. 66
- Pr2 Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách - GL č. 66

Chránené stromy

Priamo v navrhovanej činnosti dotknutom území sa nenachádzajú žiadne chránené stromy vyhlásené podľa §-u 49 odst. 1) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Najbližšími chránenými stromami sú Memorandové lipy v Martine.

1.8 PRVKY ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY

Pre riešené územie je platný Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) okresu Martin (SAŽP Banská Bystrica, 2012), mesto Martin má územný systém ekologickej stability zapracovaný v ÚPN SÚ Martin - Návrh.

V širšom riešenom území sa nachádzajú nasledovné prvky kostry územného systému ekologickej stability vymedzené vyššie uvedenými materiálmi ÚSES:

Biocentrá

Nadregionálne ani regionálne biocentrá v navrhovanej činnosti dotknutom území nie sú vymedzené.

Miestne biokocentrá (MBc)

- BC1 Dolná časť Sklabinského potoka - mokrad'

Biokoridory

Nadregionálne biokoridory (NRBk)

- Rieka Váh
- Rieka Turiec

Lokálne biokoridory (LBk)

- BK1 Sklabinský potok - hydrickoterestrický

Genofondové lokality (GL)

GL 66 Kapustné záhrady

- Zvyšky slatinných spoločenstiev a menší jelšový lesík.

GL 67 Sklabinský potok (Jordán) medzi Tomčanmi a Košútami

- Zachované stromovité vrbové porasty s viacerými druhmi krovín, prirodzeným charakterom toku a zodpovedajúcim zložením ichyto-, batracho- (o.i. *Hyla arborea*) a ornitocenóz. V brehovom poraste dominancia *Salix fragilis*.

Biotopy: Ls1.1 Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy 91E0*, Br6 Brehové porasty deväťsilov 6430 - fragmenty, Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (*Phragmites*) - fragmenty.

Ohrozenie - sukcesia, šírenie inváznych druhov rastlín (*Solidago canadensis*), nepovolené výrubu drevín v brehových porastoch, znečisťovanie odpadmi.

Tieto dve GL sa nachádzajú v blízkosti navrhovanej lokality

V širšom území sa nachádzajú:

GL 68 Sútok Bôrovského potoka a Sklabinského potoka (Jordánu)

GL 69 Bôrovský potok

GL 70 Piesočné

GL 71 Bôrová

Priamo na vlastnom navrhovanej činnosti dotknutom priestore sa nenachádza žiaden z vyššie uvedených prvkov ÚSES. Pri východnom okraji lokality navrhovanej činnosti sa nachádza lokálny biokoridor BK1 Sklabinský potok, ktorý v hodnotenom úseku plní zároveň i funkciu genofondovej lokality (GL č. 67). Severne od územia zástavby sa nachádza genofondová lokalita GL č. 66 Kapustné záhrady, táto sa nachádza v polohe mimo územie navrhovanej činnosti.

2 KRAJINA A JEJ OCHRANA

2.1 ŠTRUKTÚRA A SCENÉRIA

2.1.1 Štruktúra krajiny

Tab. č. 15 Štruktúra druhov pozemkov mesta Martin (rok 2019)

Druh pozemku	Výmera (m ²)
Poľnohospodárska pôda spolu	19 774 312
z toho: Orná pôda	10 105 883
Záhrada	1 765 746
Ovocný sad	5 894
TTP	7 896 789
Lesný pozemok	29 756 798
Vodná plocha	905 674
Zastavaná plocha a nádvorie	11 386 057
Ostatná plocha	5 913 908
Nepoľnohospodárska pôda spolu	47 962 437
Spolu	67 736 749

Zdroj: ŠÚ SR

Súčasná krajinná štruktúra slúži ako základný podklad pre vyčlenenie súčasných existujúcich významných krajinnostabilizačných segmentov, ako i pre priestorové vyjadrenie stresových faktorov, charakteru bariér, obmedzujúcich a ohrozujúcich ekologickú stabilitu a kvalitu územia. Zastúpenie jednotlivých prvkov súčasnej krajinej štruktúry v území nám udáva štruktúra druhov pozemkov a štruktúrotvorných prvkov.

Základné prvky súčasnej krajinej štruktúry identifikované v širšom a hodnotenom území sú:

Lesná vegetácia

- v hodnotenom území sa nenachádza

Nelesná drevinná vegetácia

- brehové porasty Sklabinského potoka a jeho bezmenného ľavostranného prítoku
- rôzne plochy s výskytom stromovej a kríkovej vegetácie, solitéry v okolí (zeleň cintorína, eróznej ryhy, zastavaného územia Martin)
- parková drevinná vegetácia mesta Martin

Poľnohospodárska pôda

- orná pôda - veľkobloková (hodnotená lokalita)

Vodné toky a plochy

- recipienty Sklabinský potok a jeho ľavostranný prítok
- vodné plochy - v hodnotenom území sa nenachádzajú

Skupina antropogénnych prvkov

Sídlné plochy a ich štruktúry

Na západ od riešeného územia sa nachádza zastavané územie mesta Martin - HBV a vybavenosť. Od hodnoteného priestoru sú oddelené areálom cintorína.

Rekreačné, športové a kultúrne prvky

V blízko území sa nenachádza areál futbalového ihriska.

Dopravné prvky

- dopravná infraštruktúra územia (miestne a obslužné komunikácie, garáže, parkovacie plochy pri sídelnej štruktúre)

Energovody

V kontaktnom území navrhovanej činnosti je vybudovaná sieť technickej infraštruktúry.

2.1.2 Krajinný obraz, scenéria, stabilita a ochrana

Krajinná štruktúra a scenéria krajiny je jedným z najvýznamnejších faktorov ovplyvňujúcich pohodu človeka. Z rekreačného hľadiska sú vyhľadávané tie javy a prvky, ktoré sa vyskytujú zriedkavo, tie ktoré reprezentujú prírodné krajinotvorné prvky, pohľady, ktoré minimálne narušujú antropicky pretvorené prostredie sídelných štruktúr a umelých neprirodzených prvkov. Z hľadiska pohľadu mestskej sídelnej štruktúry sú požiadavky tvorené inými parametrami.

Navrhovaná činnosť sa nachádza na území mesta Martin a to v jeho katastrálnom území Záturčie. Lokalizovaná je v priestore voľného v súčasnosti poľnohospodársky využívaného pozemku.

Vlastné navrhovanou činnosťou dotknuté územie predstavuje biotop antropogénnej krajiny typu poľnohospodárskej krajiny na styku so sídelnými štruktúrami mesta Martin (obytné územie, cintorín, plochy občianskej vybavenosti, dopravná a technická infraštruktúra územia. Priestor navrhovanou činnosťou dotknutej lokality susedí s ekosystémom Sklabinského potoka so zachovanými brehovými porastami a priestorom lokality Kapustné záhrady - zvyšky slatinných spoločenstiev a menší jelšový lesík. Uvedené priestory sú významným refúgiom živočíchov, zároveň majú v území ekologickú funkciu interakčného prvku.

Stupeň ekologickej stability krajiny (ktorou sa vyjadruje stabilita resp. kvalita krajiny z hľadiska ekologickej stability) vlastnej navrhovanou činnosťou dotknutej plochy je nízky. Prvok Sklabinského potoka i lokalita Kapustné záhrady v hodnotenom území plnia pozitívnu ekologickú funkciu.

3 OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA A KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

3.1 OBYVATEĽSTVO

K 31. 12. 2018 žilo v meste Martin 54 618 obyvateľov, z toho 28 577 žien a 26 041 mužov. Hustota obyvateľov na 1 km² je 808,98 obyvateľov. Vývoj počtu obyvateľov v meste Martin od roku 1869 je nasledovný:

Tab. č. 16 Vývoj počtu obyvateľov

Rok	1869	1890	1910	1930	1948	1970	1991
Počet obyv.	2 235	3 539	5 093	8 508	20 004	37 415	58 393
Rok	1996	2001	2011	2015	2016	2017	2018
Počet obyv.	60 917	60 055	57 569	56 053	55 332	54 975	54 618

Zdroj: ŠÚ SR

Tab. č. 17 Pohyb obyvateľstva v meste Martin

Rok	1996		2000		2001		2015		2018	
	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰
Narodení	586	9,62	547	8,99	543	9,07	554	9,88	504	9,23
Zomretí	376	6,17	399	6,56	388	6,45	529	9,44	537	9,83
Prírodz. prír.	210	3,45	148	2,43	155	2,58	25	0,04	-33	-0,06
Priťahovalí	619	10,16	559	9,18	610	10,15	689	1,23	701	1,28
Vysťahovalí	684	11,23	783	12,86	908	15,10	1 080	1,93	1 028	1,88
Migrač. saldo	-65	-1,07	-224	-3,68	-298	-4,96	-391	-0,70	-327	0,60
Celkový prír.	145	2,38	-76	-1,25	-143	-2,38	-366	-0,65	-360	-0,66

Zdroj: ŠÚ SR

Z prehľadu vyplýva, že vývoj počtu obyvateľstva v meste Martin za posledné obdobie mierne klesá. Súvisí to najmä s negatívnym migračným saldom.

Nepriaznivý demografický vývoj negatívne ovplyvňuje aj vekovú štruktúru obyvateľstva, v ktorej je vyjadrená miera perspektívnosti populácie. Výrazným poklesom podielu detskej zložky v prospech kategórie najmä poproduktívneho veku došlo v poslednom období k transformácii vekovej pyramídy z progresívneho typu na klesajúci. Úbytok obyvateľstva je spôsobený aj migráciou obyvateľstva za bývaním

do okolitých obcí, nakoľko tieto obce v okolí majú pripravené plochy a podmienky pre výstavbu rodinných domov. Dochádzka za zamestnaním z okolitých obcí do Martina tak vytvára v rannej a poobedňajšej špičke dopravné zápchy na výpadovkách z mesta.

Tab. č. 18 Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v meste Martin

Rok	0 - 14		15 - 64		65+		Index starnutia	Priemerný vek
	abs.	%	abs.	%	abs.	%		
2001	10 756		43 358		5 941		55,23	35,68
2015	7 505		39 699		8 483		113,03	41,5
2018	7 394		37 748		9 476		128,16	42,59

Zdroj: ŠÚ SR

Index starnutia, vyjadrujúci pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva sa zmenil z hodnoty 55,23 v roku 2001 (stabilizovaný rastúci) na 128,16 v roku 2018. Zároveň došlo k zvýšeniu priemerného veku z 35,68 v roku 2001 na 42,59 rokov v roku 2018.

Z hľadiska národnostnej skladby obyvateľstva podľa SODB 2011 v meste Martin dominujú občania slovenskej národnosti - 81,7 %, z ostatných národností je významnejšie zastúpená len česká národnosť, menej ostatné národnosti. Z hľadiska náboženského vyznania v meste prevažujú obyvatelia rímskokatolíckeho vierovyznania, druhé najvýznamnejšie zastúpenie majú veriaci evanjelického vierovyznania. Zastúpenie ostatných vyznaní je veľmi malé.

3.2 SÍDLA

Mesto Martin leží na severe Turčianskej kotliny v nive rieky Turiec, obklopené je Malou a Veľkou Fatrou.

Podľa KÚRS 2001 je mesto Martin z hľadiska významu zaradené do druhej podskupiny (1b) centier prvej skupiny a je centrom celoštátneho významu.

Súmestie Martin - Vrútky je súčasťou žilinsko-martinského ťažiska osídlenia, ktoré je z hľadiska SR charakterizované ako jedno z ťažísk osídlenia najvyššej úrovne a aglomerácia najvyššieho celoštátneho a medzinárodného významu.

Mesto Martin ako deviate najväčšie mesto na Slovensku patrí medzi významné centrá kultúry a histórie slovenského národa. Sídlna aglomerácia Martin - Vrútky má charakter priemyselného, spoločenského a kultúrneho centra okresu, kde pôsobí väčšina firiem a inštitúcií.

V súčasnosti je Martin významným priemyselným centrom nadregionálneho charakteru s nadväznou širokou škálou občianskej vybavenosti a zároveň je aj významným centrom kultúry a histórie slovenského národa.

Je sídlom okresných úradov, so sústredeným školstvom, vedou, kultúrou, výrobou, službami a podnikateľskými aktivitami.

Územie okresu je bohaté na prírodné hodnoty a preto patrí medzi významné centrá celoštátneho významu cestovného ruchu a rekreácie. Špecifický prírodný rámec, významné krajinársko-prírodné hodnoty územia v kontexte s výhodnou polohou na križovatke hlavných dopravných koridorov, dobrá demografická skladba a perspektívny priemyselný-výrobný potenciál územia sú perspektívnym predpokladom jeho ďalšieho vývoja v štruktúre sídelného systému Slovenska.

Navrhovaná činnosť sa nachádza na území mesta Martin a to v jeho katastrálnom území Záturčie. Stavba je situovaná na parcelách KN-E č. 533, 536, 537, KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 a KN-C č. 1321/1, 1321/2, ktoré sú podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV.

3.3 PRIEMYSEL

Okres Martin bol do r. 1990 monoštruktúrne orientovaný na ťažké strojárstvo a zbrojný priemysel, na ktoré nadväzovali i ďalšie odvetvia. Konverzia, ktorá nastala po r. 1990 negatívne ovplyvnila celé hospodárstvo okresu. Z bývalého nosného podniku - ZŤS, ktorý mal v r. 1989 vyše 16 000 zamestnancov, sa následne vytvorilo niekoľko menších akciových spoločností, z ktorých viaceré sa dostali do konkurzných konaní (ZŤS TEES, a.s., MARTINMETAL, a.s.).

V súčasnosti významné miesto v priemyselnej výrobe v meste Martin prináleží najmä strojárenskej výrobe (Volkswagen Slovakia, a.s., Bratislava, nové vznikajúce firmy vo východnej priemyselnej zóne spájajúcej Martin so Sučanmi - MAR SK, ZWL, GGB, KraussMAffei Technologies), obuvníckej výrobe (ECCO Slovakia, a.s.), papierenskému a polygrafickému priemyslu (Neografia, a.s. Martin, Duropack Obaly, a.s. Martin), farmaceutickému priemyslu.

Navrhovaná činnosť nezasahuje do územia s priemyselnou výrobou.

3.4 POĽNOHOSPODÁRSTVO

Na území mesta Martin tvorí poľnohospodárska pôda 29,19 % z celkovej výmery pozemkov. Prehľad štruktúry druhov pozemkov je spracovaný v tabuľke.

Tab. č. 19 Štruktúra poľnohospodárskych druhov pozemkov na území mesta Martin (r. 2018)

Druh pozemku	Výmera (m ²)
Poľnohospodárska pôda spolu	19 774 312
z toho: Orná pôda	10 105 883
Záhrada	1 765 746
Ovocný sad	5 894
TTP	7 896 789

Zdroj: ŠÚ SR

Vlasná dotknutá lokalita je v súčasnosti zaradená k poľnohospodárskej pôde, doteraz je dočasne využívaná na poľnohospodársku výrobu - monokultúrne pestovanie rastlinných produktov.

3.5 LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Lesy na území mesta Martin sa rozkladajú na ploche 2 975,6798 ha, čo predstavuje 43,93 % z celkovej plochy územia.

Navrhovaná činnosť nezasahuje do lesných pozemkov.

3.6 DOPRAVA A DOPRAVNÉ PLOCHY

Cestná doprava

Mesto Martin sa nachádza na križovatke diaľnice D1 a rýchlostnej cesty R3, čo potvrdzuje pozíciu Martina ako významného dopravného uzla. Celá diaľnica D1 a tiež úsek R3 od Martina až po štátnu hranicu SR s Maďarskom sú zaradené do základnej siete TEN - T. Kým turčiansky úsek diaľnice D1 vrátane tunela Višňové - Dubná skala je už rozostavaný, výstavba rýchlostnej komunikácie R3 v okrese Martin je z časti realizovaná resp. v príprave.

Vzhľadom k nedostavaným úsekom diaľnice D1 a rýchlostnej komunikácie R3 v okrese Martin prechádza ťarcha zabezpečenia dopravnej obslužnosti územia, ako aj tranzitnej dopravy týmto územím prechádzajúcej, pokiaľ ide o cestnú dopravu, v plnej miere na cesty I. a II. triedy, v niektorých prípadoch aj na cesty III. triedy a mestské komunikácie.

V správe Mesta Martin je cca 150 km ciest 4. triedy, cca. 160 km chodníkov a do 5 000 parkovacích miest.

Nová doprava z riešeného územia IBV Martinské terasy bude smerovaná na Severnú ulicu a čiastočne po dobudovaní na Východný mestský okruh mesta Martin.

Železničná doprava

Cez územie mesta Martin prechádzajú železničné trate č. 118A Zvolen východ - Hronská Dúbrava - Vrútky a trať č. 106A Kraľovany - Žilina - Púchov.

Cez vlastné posudzované územie železničná trať neprechádza.

Letecká doprava

Najbližšie letisko sa nachádza v Dolnom Hričove (Letisko Žilina), letisko je klasifikované ako regionálne verejné letisko aj pre medzinárodnú dopravu. Na území mesta Martin sa nachádza Letisko Martin - Tomčany, ktoré má štatút civilného letiska.

Cyklistická doprava

Priamo cez kataster mesta prechádza 10 cykloturistických trás v celkovej dĺžke 107 kilometrov. Hlavná cykloturistická magistrála, Turčianska cyklomagistrála CM 032, vedie na východ od mesta a je možné sa na ňu napojiť cez miestne cyklotrasy.

Cyklistická infraštruktúra mesta Martin je nedostatočná. Dĺžka existujúcich cyklistických komunikácií je 7,9 km, z toho iba 747 m vo forme samostatnej cyklistickej cestičky.

Chrbtovou košťou cyklistickej infraštruktúry mesta Martin sú dve paralelné línie vedúce severo - južným smerom. Jednu reprezentuje budovaná samostatná cestička pre cyklistov z centra mesta cez sídliská Sever a Košúty do priemyselnej zóny (vybudovaný úsek centrum - Košúty I), druhou je budovaná samostatná cestička pre chodcov a cyklistov na nábreží rieky Turiec, ktorej úlohou je zabezpečenie dostupnosti do centra z mestských častí Záturčie a Priekopa (s možným predĺžením na Vrútky), ako aj prepojenie mestských cyklotrás na regionálnu sieť cykloturistických trás.

Západným okrajom lokality Martinské terasy je rešpektovaná trasa pešieho chodníka a cyklotrasy.

3.7 PRODUKTOVODY

Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie

Pitná voda

Mesto Martin je zásobované pitnou vodou zo skupinového vodovodu Martin. Jeho prevádzkovateľom je Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s. V lokalite Martinské hole prevádzkuje Turčianska vodárenská spoločnosť samostatný vodovod, ktorý využíva Mlynský potok ako zdroj vody.

Z prírodného potrubia z prameňov v Prieslopskej doline je okrem časti Martina zásobovaná aj obec Bystrička. Časti Martina Stred, Jahodníky, Stráne, L'adoveň a Podháj sú zásobované z vodojemov Jahodníky (objem 3 000 m³), Hrby (objem 560 m³) a Podháj (objem 500 m³) a Stráne (objem 100 m³). Časti Martina Sever, Podháj, Záturčie, Tomčany sú zásobované vodou prostredníctvom vodojemu Jahodníky (objem 6 000 m³), z ktorého prúdi voda prírodným potrubím DN 700 do Martina, následne DN 300 do časti Vrútok a časti Sučian. Do vodojemu Jahodníky (objem 6 000 m³) je voda privádzaná z prameňa Lazce v Necpaloch prírodným potrubím DN 600. Voda z prameňov z Blatnickej doliny je zaústená do vodojemu Jahodníky (objemom 3 000 m³), z ktorého jedna vetva zásobuje časť Martina a druhá vetva obce Žabokreky až po Rakovo.

Existujúci rozvod pitnej vody sa náchádza na ul. Severná, na tento sa napojí rozvodná sieť posudzovanej navrhovanej činnosti.

Odkanalizovanie

Kanalizačná sieť územia mesta Martin je napojená na verejnú skupinovú kanalizáciu Martin - Vrútky. Odpadové vody sú odvádzané kanalizačnou sieťou na ČOV Vrútky s kapacitou 1 221 l/s, kde sú po prečistení (mechanicko - biologické čistenie odpadových vôd so zaradením stupňa odstraňovania dusíka a fosforu) vypúšťané do recipientu. Z rekreačného strediska Martinské Hole verejná kanalizácia odvádzá splaškové odpadové vody do ČOV Martinské Hole s kapacitou 2,8 l/s. Odpadové vody sú po prečistení vypúšťané do recipientu.

Navrhovaná zóna sa nachádza v územnom obvode Záturčie. Z hľadiska odkanalizovania do verejnej kanalizácie mesta Martin je súčasťou ucelenej sústavy kanalizačnej siete vzájomne prepojenej a spoločne používanej. V dotknutej lokalite sa nachádza gravitačná splašková kanalizácia z potrubia PVC DN 300, na toto potrubie bude napojená lokalita posudzovanej IBV Martin terasy.

Elektrická energia

Zdrojom výroby elektrickej energie v meste Martin je 110/22 kV transformovňa pri Teplárni, ktorej inštalovaný elektrický výkon je 51 MW a ročná výroba elektrickej energie 75 GWh.

Hlavným napájacím uzlom okresu je 400/220/110 kV TR Sučany, z ktorej po 110 kV vedeniach je vyvázaný elektrický výkon do 110/22 kV uzla Hc Sučany a odtiaľ do distribučných transformovní Tp Martin, Košúty, ZŤS Martin, ŽOS Vrútky a TDZ Turany.

Zásobovanie nových riešených objektov elektrickou energiou je navrhované z novej trafostanice, VN vedenie pre trafostanicu bude napojené na VN linky č. 206.

Plyn

Zásobovanie plynom okresu Martin sa uskutočňuje prostredníctvom vysokotlakového plynovodu DN 300 PN 4,0/2,5 MPa, ktorý vedie v trase Strečno - Martin – Prievidza a je napájaný zo systému VVTL Severné Slovensko v priestore Strečna.

Pre zabezpečenie dodávky plynu do miestnej siete STL a NTL plynovodov je vybudovaná sústava regulačných staníc VVTL, VTL/STL a NTL, vstupy do integrovanej distribučnej siete zabezpečuje 9 regulačných staníc umiestnených na území mesta.

Navrhovaná činnosť nemá požiadavku na odber zemného plynu.

3.8 SLUŽBY

Okresné mesto Martin je vybavené širokou škálou zariadení lokálneho až nadregionálneho významu v oblasti školstva, vedy, kultúry, zdravotníctva, telovýchovy a športu, ako i zariadení obchodu a služieb. Základná vybavenosť je vyhovujúca.

Mesto Martin je zriaďovateľom deviatich základných škôl, z nich štyri sú spojené s materskými školami. Mimo nich na území mesta Martin pôsobia ešte tri súkromné a dve cirkevné základné školy. V okrese Martin je päť gymnázií, z toho tri sa nachádzajú v meste Martin. Zo siedmich odborných škôl na území okresu Martin sa šesť nachádza na území mesta Martin. Na území mesta Martin pôsobí Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre strojárstvo a ostatnú kovospracúvaciú výrobu pri Spojenej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja. Sieť škôl v meste dopĺňa 5 základných umeleckých škôl a 3 jazykové školy. Z desiatich centier voľného času v okrese Martin má osem centier sídlo na území mesta Martin.

Jedinou vysokoškolskou inštitúciou so sídlom v Martine je Jesseniova lekárska fakulta v Martine. V roku 1969 bola zriadená ako samostatná fakulta, je integračnou súčasťou Univerzity Komenského v Bratislave.

Mesto Martin je zriaďovateľom štyroch typov zariadení sociálnych služieb, z ktorých dve poskytujú len denné (denné centrum a jedáleň) a dve poskytujú aj možnosť celoročnej sociálnej služby (útulok a zariadenie núdzového bývania). Zároveň je zriaďovateľom nocľahárne, čo je sociálna služba pre účely prenocovania.

Mimo Mesta Martin zabezpečuje sociálne služby na jeho území aj Žilinský samosprávny kraj, štát a viacerí neverejní poskytovatelia. Žilinský samosprávny kraj poskytuje v meste Martin sociálne služby prostredníctvom jedného domova sociálnych služieb (DSS Méta) a jedného domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov (DSS a ZpS Martin).

Sociálna starostlivosť na úseku sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je v okrese poskytovaná v troch zariadeniach, z toho dve sídlia na území mesta Martin (detský domov, resocializačné zariadenie).

V okrese Martin popri Univerzitnej nemocnici Martin zabezpečujú ústavnú zdravotnú starostlivosť aj ďalšie dve zariadenia - Psychiatrická liečebňa Sučany a Rieka, s.r.o., liečebňa. Celkový počet lôžok v Univerzitnej nemocnici Martin je 838, z toho 791 akútnych a 47 chronických. V r. 2013 bolo hospitalizovaných 19 607 obyvateľov okresu, čo je 201,8 obyvateľov na 1 000 obyvateľov okresu.

Mesto Martin ako tradičné kultúrne centrum Slovenska má vybudovanú bohatú sieť zariadení kultúry a osvetu. V meste sídli Matica slovenská s ústrednou a štátnou vedeckou knižnicou a Divadlo SNP. Z 10 múzeí v okrese Martin sa 8 múzeí nachádza priamo v katastri mesta Martin. Popri Literárnom múzeu Slovenskej národnej knižnice je to 7 múzeí tvoriacich organizačné jednotky Slovenského národného múzea.

Pre športovo-rekreačnú činnosť obyvateľov mesta slúži športový areál s futbalovým štadiónom a tenisovými kurtami, športová hala, zimný štadión, krytá plaváreň, ako aj viaceré ihriská a telocvične.

3.9 REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja je územie okresu Martin súčasťou navrhovanej regionálnej priestorovej a funkčnej štruktúry martinskej oblasti cestovného ruchu. Územie okresu tvoria tri rekreačné krajinné celky (RKC) a to Martin a Martinské hole, Lúčanská Malá Fatra, Veľká Fatra - Juh, Veľká Fatra - Sever a Kriváňska Malá Fatra.

Martin ako štatutárne národné kultúrne centrum, spolu s okolitým historickým osídlením Turca disponujú množstvom daností, ktoré vytvárajú jedinečnú ponuku pre poznávací, kultúrny, spoločenský, ale aj nákupný, obchodný a kongresový turizmus.

V bezprostrednej návaznosti na mesto sa nachádza významné centrum horského turizmu a zimných športov Martinské hole s komplexom vysokoštandardnej vybavenosti. Na Martinských holiach v súčasnosti prevláda chatová rekreácia, horská pobytová a relaxačná rekreácia, turistika a rôzne formy pobytu v teréne. Pre lyžiarske športy slúži 1 sedačková lanovka (v súčasnosti odstavená) a niekoľko lyžiarskych vlekov.

Územie okresu Martin má veľmi dobré predpoklady aj pre cykloturistiku. Územím prechádza Turčianska cyklomagistrála, na ktorú sa napája sieť regionálnych cyklotrás, vedúcich najmä dolinami Malej a Veľkej Fatry.

Vlastné posudzované územie nie je prepojené so žiadnymi štruktúrami cestovného ruchu regionálnej ani miestnej úrovne.

3.10 KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIATKY A POZORUHODNOSTI

Mesto Martin, ako národné kultúrne centrum má medzi ostatnými mestami Slovenska výnimočné postavenie. Medzi najznámejšie pamiatky mesta patria národné kultúrne pamiatky: Národný cintorín, Slovenské národné múzeum, Prvá budova Matice Slovenskej.

Na vlastnej hodnotenej lokalite ani v jej blízkom okolí sa žiadne kultúrne pamiatky, pozoruhodnosti ani pozoruhodnosti nenachádzajú.

3.11 ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ

Na hodnotenej lokalite ani v jej blízkom okolí sa nenachádzajú žiadne archeologické náleziská.

3.12. PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY

Vo vlastnom navrhovanej činnosti dotknutom území nie sú evidované žiadne paleontologické náleziská ani významné geologické lokality.

4 SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA

4.1 OVZDUŠIE

Emisie

Kvalita ovzdušia v oblasti záujmového územia je ovplyvňovaná existujúcimi malými, strednými a veľkými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa širšom riešenom území. Okrem toho sa na stave kvality ovzdušia podieľa automobilová doprava a vplyv emisií zo vzdialených zdrojov. Nepriaznivo ovplyvňujú kvalitu ovzdušia aj dlhotrvajúce zimné inverzie. Podiel veľkých zdrojov sa prejavil hlavne na regionálnom znečistení ovzdušia.

Tab. č. 20 Množstvo emisií a merné územné emisie vybraných znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov v Martinskom okrese (2017 - 2019)

Rok	Emisie (t/rok)				Merné územné emisie (t/rok.km ²)			
	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TZL	SO ₂	NO _x	CO
2017	27,402	523,891	302,286	118,850	0,04	0,71	0,41	0,16
2018	25,745	499,269	303,397	127,963	0,03	0,68	0,41	0,17
2019	23,745	414,964	276,968	109,353	0,03	0,56	0,38	0,15

Zdroj: SHMÚ

V priebehu 90. rokov došlo na území mesta Martin k významnému poklesu vypúšťaných znečisťujúcich látok a to z dôvodu celkového zníženia výroby na území mesta, zániku viacerých významných podnikov, masívny prechod na ušľachtilejšie palivo (zemný plyn) a modernizácia niektorých významných zdrojoch znečisťovania (kotolne), a spaľovanie nízkosírneho paliva v Martinskej teplárenskej, a.s. Naopak došlo k rastu intenzity automobilovej dopravy a tým i nárastu znečistenia ovzdušia viazaného na automobilovú dopravu.

Významnými zdrojmi znečisťovania ovzdušia na území mesta Martin a v jeho blízkom okolí sú najmä Martinská teplárenská, a.s., technologické zdroje znečisťovania ovzdušia pôsobiace v bývalom areáli ZŤS, ECCO Slovakia, ŽOS, a.s. MFN - spaľovňa odpadov.

Oproti predchádzajúcemu obdobiu sa v posledných rokoch zaznamenal mierny pokles emisií tuhých častíc, čo bolo spôsobené najmä využívaním kvalitnejšieho paliva a kotlov s kvalitnejšími odlučovacími zariadeniami v Teplárni Martin, pokles emisií oxidu siričitého i mierny pokles emisií oxidov dusíka a oxidu uhoľnatého.

Imisie

Územie Turčianskej kotliny má podľa údajov SHMÚ nevhodné podmienky pre rozptyl emisií. Spôsobené je to veľkou početnosťou stavov bezvetria a malých rýchlostí vetra (do 2 m/s) i vysoká relatívna vlhkosť. Celková ventilovanosť posudzovaného územia

je podľa SHMÚ slabá. K slabej ventilácii pristupujú ešte časté inverzie (večer a v noci a obzvlášť v jeseni a v zime), ktoré minimalizujú rozptyl znečisťujúcich látok vo vyšších vrstvách atmosféry. Z toho dôvodu sa tieto látky v období inverzných stavov koncentrujú v prízemnej vrstve atmosféry.

V rámci územia Žilinského kraja tvoria Národnú monitorovaciu sieť kvality ovzdušia SHMÚ štyri monitorovacie stanice, ktoré realizujú kontinuálne analýzy základných polutantov, z toho jedna sa nachádza priamo na území mesta Martin (Martin - Jesenského). Imisné limity podľa Smerníc 1999/30/EC a 2000/69/EC sú uvedené v tabuľke.

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt za rok 2019, pričom v tomto roku nebol prekročený imisný limit žiadnej z monitorovacích látok.

Tab. č. 21 Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia (rok 2019)

	Ochrana zdravia									VP	
Znečisťujúca látka	SO ₂		NO ₂		PM ₁₀		PM _{2,5}	CO	Benzén	SO ₂	NO ₂
Doba spriemerovania	1 hod PP	24 hod PP	1 hod PP	1 rok konc.	24 hod PP	1 rok konc.	1 rok konc.	8 hod ¹ konc.	1 rok konc.	3 hod po sebe konc.	3 hod po sebe konc.
Limitná hodnota [µg/m ³] (počet prekročení)	350 (24)	125 (3)	200 (18)	40	50 (35)	40	25	10 000	5	500	400
Martin - Jesenského			0	21	21	23	18	2093			0

Zdroj: SHMU

4.2 POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY

Povrchové vody

V súčasnosti sa SR nachádza v štádiu zmien v hodnotení stavu povrchových vôd podľa požiadaviek Rámcovej smernice o vode 2000/60/ES. V minulosti sa ako primárny nástroj pre hodnotenie kvality vôd používala STN 75 7221 „Kvalita vody. Klasifikácia kvality povrchových vôd,“ ktorá bola Slovenským ústavom technickej normalizácie dňom 01. 03. 2007 zrušená. V súčasnosti sú sledované kvalitatívne ukazovatele v monitorovacom mieste hodnotené podľa § 3, ods. 3 nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z. v znení NV č. 398/2012 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd. Kvalitatívne ukazovatele povrchových vôd sú monitorované podľa schváleného programu monitorovania stavu vôd na príslušný rok.

Monitorovanie a hodnotenie kvality povrchových vôd sa v širšom riešenom území hodnotí iba v jednom profile, jedná sa o profil Váh - Pod Krpeľanmi (rkm 294,20). V uvedenom profile bol v sledovanom období (posledné verejne prístupné informácie na www.shmu.sk, v uvedenom období hodnotené ešte podľa NV č. 296/2005 Z. z.) prekročený limit pre 3 ukazovatele - duditanový dusík H-NO₂ (základné fyzikálno-chemické ukazovatele), fekoky (biologické a mikrobiologické ukazovatele) a aktívny Cl (mikropolutanty), v ostatných ukazovateľoch kvalita vody vyhovuje resp. neboli sledované.

Podzemné vody

Kvalita podzemných vôd posudzovaného územia aglomerácie Martin je ovplyvnená antropogénnym znečistením (priemysel, osídlenie, poľnohospodárstvo).

V rámci pozorovacej siete SHMÚ na systematické sledovanie kvality podzemných vôd národného monitorovacieho programu spadá širšie záujmové územie do sledovanej oblasti „Kvalita podzemných vôd v útvare SK 200210OP Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny oblasti povodia Váh. Priamo vo vlastnom území sa nenachádza žiaden pozorovací objekt siete SHMÚ, najbližšie k riešenej lokalite je sledovaný iba nevyužívaný prameň 61499 Jazernica (bez hydrologickej súvislosti s hodnoteným územím).

Kvalita podzemných vôd na základné znečisťujúce látky v posudzovanej lokalite (lokalizácia navrhovanej činnosti) nebola skúmaná. Vzhľadom na súčasný charakter využitia lokality nie je predpoklad významnej kontaminácie vôd.

Priamo v riešenom území sa nenachádzajú zdroje vody určené na hromadné zásobovanie.

4.3 KONTAMINÁCIA PÔD A PÔDY OHROZENÉ ERÓZIOU

Neschopnosť pôdneho ekosystému tmiť negatívne účinky prirodzenej a antropickej povahy, ktoré ovplyvňujú vlastnosti a funkcie pôd a jej schopnosť regenerovať sa nazývame zraniteľnosť pôd. Okrem erózie, kvalitu pôd a jej funkcie ohrozuje kontaminácia cudzorodými látkami.

Kontaminácia pôd

Pod kontamináciou pôdy sa rozumie prekročenie najvyššej prípustnej hodnoty obsahu prvkov a zlúčenín v pôde sledovaných v ČMS Pôda.

V riešenom území sa vyskytujú pôdy zaradené do kategórie nekontaminované pôdy, a to relatívne čisté pôdy.

Priamo v okolí riešenej lokality kontaminácia pôd nebola zisťovaná.

Pôdy ohrozené eróziou

Potenciálny (možný) odnos pôdy je predpokladaný odnos pôdy, vyjadrený v mm/rok, ku ktorému by došlo v prípade, že by skúmaná plocha nebola porastená nijakým vegetačným krytom.

Pôdy v riešenom území sú zaradené do kategórie pôd so slabou aktuálnou vodnou eróziou pôdy.

4.4 HORNINOVÉ PROSTREDIE

V priestore záujmovej lokality sa v súčasnosti znečistenie horninového prostredia nepredpokladá. Hodnotený priestor je v súčasnosti nevyužívaný a nezastavaný. Spôsob doterajšieho využívania územia nepredpokladá žiaden významný negatívny vplyv na znečistenie horninového prostredia.

4.5 SKLÁDKY

Mesto Martin má v lokalite Kalnô (juhozápadná priemyselná časť mesta, bývalý ťažobný priestor tehelne) vybudovanú skládku odpadov na nie nebezpečný odpad, prevádzkovateľ - spoločnosť Brantner Fatra s.r.o.

Priamo v hodnotenej lokalite sa nenachádza žiadna skládka odpadu.

4.6 ENVIRONMENTÁLNA REGIONALIZÁCIA

Environmentálna regionalizácia SR na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov vymedzila 5 stupňov kvality životného prostredia - prostredie vysokej kvality, prostredie vyhovujúce, prostredie mierne narušené, prostredie narušené a prostredie silne narušené. Za ohrozené oblasti územia SR z hľadiska ŽP podľa environmentálnej regionalizácie označujeme tie územia, na ktoré sa viaže súčasne 4. a 5. stupeň kvality životného prostredia.

Hodnotené územie je súčasťou regiónu environmentálnej kvality s narušeným prostredím č. 12 Hornopovažský región.

4.7 ENVIRONMENTÁLNE ZÁŤAŽE

Na území mesta Martin je na základe Informačného systému environmentálnych záťaží evidovaných 5 lokalít s environmentálnou záťažou. Z toho jedna záťaž je evidovaná ako environmentálna záťaž (register (B) - MT (002) Martin - kasárne SNP (identifikátor SK/EZ/MT/512), s pravdepodobnou environmentálnou záťažou (register A) je evidovaná jedna záťaž - MT (003) Martin - ZŤS - areál závodu (identifikátor SK/EZ/MT/513) a tri záťaže sú evidované ako sanované resp. rekultivované lokality (register C) - MT (001) Martin - ČS PHM Kollárova (identifikátor SK/EZ/MT/1350), (002) Martin - SAD - ČS PHM (identifikátor SK/EZ/MT/1351) a (003) Martin - ZŤS ropná havária (identifikátor SK/EZ/MT/1352). Environmentálne záťaže vyradené z registrov na území mesta Martin nie sú evidované.

4.8 RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO

Rastlinstvo i živočíšstvo je vytláčané do miest s menšou degradáciou pôvodných biotopov, resp. do zvyškov lokálnych zachovalých biotopov - refúgií. Celkovo môžeme konštatovať, že kvalita bioty priamo v priestore plánovanej zástavby je nízka. Hodnotená lokalita je nezastavaná, v súčasnosti je využívaná na poľnohospodársku a to na rastlinnú výrobu. Priamo v lokalite na hodnotenom pozemku sa nevyskytuje žiadne ochranné ani len trochu významnejšie spoločenstvo rastlín. Zo živočíchov sa v hodnotenom areáli vyskytujú najmä druhy poľnohospodárskej krajiny, kozmopolitné a synantropné druhy resp. druhy migrujúce z okolitých biotopov. K významným biotopom rastlín a živočíchov v záujmovom území sa radí prítomnosť Sklabinského potoka (MBk, GL č. 67) a lokalita Kapustové záhrady riešeného územia

(GL č. 66), na územie ktorých je viazaná trvalá prítomnosť významných zástupcov miestnej bioty.

4.9 ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA A CELKOVÁ KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA PRE ČLOVEKA

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov - ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, ako aj životné prostredie.

Okres Martin tak i mesto Martin je v posledných rokoch na jednom z prvých miest v SR vo výskyte akútnych respiračných ochorení. Pre skupinu ochorení na horné dýchacie cesty je typickým javom, že chorobnosť je niekoľkonásobne vyššia u detí v kolektívoch a jej sezónnosť (najviac december - január). Popri iných dôvodoch (znečistenie ovzdušia, životný štýl) na tomto stave výraznou mierou participujú zlé rozptylové podmienky emisií (veľký počet dní s inverziou).

V úmrtnosti podľa príčin smrti v okrese Martin tak i v jeho sídle meste Martin dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca. V porovnaní s priemerom SR okres Martin dosahuje vyššiu úmrtnosť na choroby dýchacej sústavy (hlavne zápal pľúc), obehovej sústavy (ischemické choroby srdca i cievne ochorenia mozgu), na nádorové ochorenia - najmä dýchacích ciest a prsníka a tiež na vonkajšie príčiny (dopravné nehody i úmyselné sebapoškodenie).

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1 POŽIADAVKY NA VSTUPY

1.1 ZÁBER PÔDY

Navrhovaná činnosť sa nachádza na území mesta Martin a to v jeho katastrálnom území Záturčie.

Predmetná stavba je situovaná na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 (druh pozemku - orná pôda) a na parcelách KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 (druh pozemku - orná pôda) a KN-C č. 1321/1, 1321/2 (druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie), ktoré sú podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV.

Hodnotená činnosť má nasledovnú požiadavku na plochu:

- plocha pozemkov pre výstavbu 98 RD	66 130 m ²
z toho zastavaná domami (predpoklad)	18 000 m ²
z toho zastavaná spevnenými plochami	5 000 m ²
z toho záhrady, súkromná zeleň	45 130 m ²
- plocha pozemkov pre výstavbu komunikácií	8 900 m ²
- plocha pozemkov pre výstavbu verejných chodníkov	3 400 m ²
- plocha pozemkov pre SO 05 Trafostanica	6 m ²
- nespevnené plochy - verejná zeleň	1 415 m ²
- nespevnené plochy - ostatná zeleň	9 206 m ²

Pre hodnotenú stavbu je potrebné pre stavebné objekty umiestnené na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 (druh pozemku - orná pôda) a KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 (druh pozemku - orná pôda) realizovať trvalé i dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy. Zábery poľnohospodárskej pôdy budú upresnené na základe realizácie stavebných povolení jednotlivých stavebných objektov, vyňatie sa bude realizovať v súlade s platnou legislatívou.

Navrhovaná činnosť je lokalizovaná mimo lesnú pôdu, k jej záberu nedochádza.

1.2 SPOTREBA VODY

Potreba pitnej vody

Výpočet potreby vody pre navrhovanú činnosť je prevedený podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z. zo 14. 11. 2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií a podľa Úpravy MP SR č. 477/99-810.

Potreba pitnej vody je stanovená podľa vyššie uvedeného predpisu pre napojenie 98 rodinných domov s predpokladom cca 5 obyvateľa/1 RD, celkový počet osôb sa predpokladá cca 480 osôb.

Priemerná denná potreba pitnej vody - Q_p

$$Q_p = 69,6 \text{ m}^3/\text{d} = 25\,404 \text{ m}^3/\text{r} = 2,9 \text{ m}^3/\text{h} = 0,8 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba pitnej vody - Q_{maxd}

$$Q_{\text{maxd}} = 69,6 \times 1,3 = 90,48 \text{ m}^3/\text{d} = 33\,025,2 \text{ m}^3/\text{r} = 3,77 \text{ m}^3/\text{h} = 1,04 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba pitnej vody - Q_{maxh}

$$Q_{\text{maxh}} = 90,48 \text{ m}^3/\text{d} \times 1,80 = 162,86 \text{ m}^3/\text{d} = 59\,443,9 \text{ m}^3/\text{r} = 6,78 \text{ m}^3/\text{h} = 1,88 \text{ l/s}$$

Ročná potreba pitnej vody - Q_r

$$Q_r = 25\,404 \text{ m}^3/\text{r}$$

Celková ročná potreba pitnej vody pre celú navrhovanú činnosť je $25\,404 \text{ m}^3/\text{r}$.

1.3 SUROVINOVÉ A ENERGETICKÉ ZDROJE

1.3.1 Suroviny

Počas realizácie navrhovanej činnosti „Martinské terasy“ a jeho jednotlivých stavebných objektov budú použité bežné stavebné suroviny a materiály. Jedná sa o:

- železobetón, betónové zmesi
- tehly, vápenocementové tehly, iné murovacie materiály
- drevo: drevené hranoly, dosky, obklad
- oceľ (oceľový skelet), oceľové konštrukcie, valcované profily a rúry, oceľové bezošvé potrubia a rúry, karirohože, pozinkovaný oceľový plech
- izolačné materiály, minerálna vlna
- penový polystyrén
- omietkové zmesi
- okná, sklo
- strešná krytina
- náterové zmesi
- chráničky
- elektroinštalačný materiál
- vodoinštalačný materiál, plastové rúry (vodovodné prípojky, kanalizácia)
- kúrenársky materiál
- PE tesniaca pena, silikónový tmel
- asfaltový betón, betónové obrubníky, geotextília, drevené kamenivo, štrkodrava, štrkopiesok piesok, betónová zámková dlažba
- vsakovacie zariadenia
- zemina
- parková tráva, dreviny
- a iné

Celková potreba surovín a materiálov pre navrhovanú činnosť ako aj ich presná špecifikácia podľa stavebných objektov budú súčasťou podrobnej projektovej dokumentácie stavby jednotlivých stavebných objektov.

1.3.2 Energetické zdroje

Elektrická energia

Navrhovaná činnosť bude zásobovaná elektrickou energiou prostredníctvom novovybudovanej elektrickej prípojky do novej transformačnej stanice. Pre zásobovanie rodinných domov elektrickou energiou je navrhovaná rozvodná sieť, napájaná cez poistkové odpájače z navrhovaných rozvádzačov NN distribučnej trafostanice.

Energetická bilancia:

Inštalovaný výkon jedného domu so stupňom elektrizácie C:	P_{i1B}	= 27,0 kW
Maxim. súč. príkon jedného domu so stupňom elektrizácie C:	P_{max1B}	= 16,0 kW
Počet domov so stupňom elektrizácie C:	n_B	= 98
Inštalovaný výkon domov so stupňom elektrizácie C:	$P_{iB} = P_{i1B} \times n_B$	= 2646,0 kW
Koeficient súčasnosti pre 98 RD:	β_B	= 0,28
Príkon verejného osvetlenia (VO):	P_{VO}	= 2,0 kW
Koeficient súčasnosti VO:	β_{VO}	= 1
Celkový inštalovaný príkon 98 RD + VO:	$P_i = P_{i1B} \times n_B + P_{VO}$	= 2648,0 kW
Výpočtové zaťaženie:	$P_p = P_{max1B} \times n_B \times \beta_B + P_{VO}$	= 441,0 kW
Výpočtový prúd	I_p	= 636,5 A
Predpokladaná ročná spotreba elektrickej energie = 150 000 kWh/rok		

Plyn

Navrhovaná činnosť nemá požiadavku na odber zemného plynu.

Teplo

Energetická bilancia

- Tepelné straty - 1 RD	7,8 kW
- Ročná potreba tepla na vykurovanie, chladenie a ohrev vody - 1 RD	9 660 kWh/rok
- Tepelné straty - 98 RD	764,4 kW
- Ročná potreba tepla na vykurovanie, chladenie - a ohrev vody - 98 RD	946 680 kWh/rok

1.3.3 Dopravná infraštruktúra

Prístup k navrhovanej IBV je riešený napojením na ulicu Severná po existujúcej prístupovej komunikácii v šírke 3,5 m, ktorá bude rozšírená na 7,0 m. Kostru dopravného systému tvoria dve obslužné komunikácie (komunikácia 1, 2), ktoré sú doplnené komunikáciami funkčnej triedy D1 (komunikácie A - G). Komunikácia 1 je navrhovaná ako mestská obslužná MO 8/40 funkčnej triedy C2 s jednostranným chodníkom pre peších a komunikácia 2 ako MO 7,5/30 funkčnej triedy C3 s jednostranným chodníkom pre peších. Ďalej sú navrhované komunikácie A - C s funkčnou triedou D1, komunikácia D s funkčnou triedou C3 a komunikácie E - G s funkčnou triedou D1, všetky s jednostrannými chodníkmi pre peších.

Uvedený systém komunikácií v riešenom území zabezpečí dopravnú obslužnosť vnútri riešeného územia i dopravné napojenie na jestvujúcu sieť mestských komunikácií.

Problematika dopravnej infraštruktúry navrhovanej činnosti je detailne riešená v rámci SO 01 Komunikácie (viď kapitola II.8 Opis technického a technologického riešenia - časť SO 01 Komunikácie).

1.3.4 Technická infraštruktúra

Elektrina

Zásobovanie elektrickou energiou bude zabezpečené prostredníctvom novej 22 kV prípojky z VN linky č. 206 (SO 04 VN Rozvody) z ktorej bude pripojená novovybudovaná trafostanica (SO 05 Trafostanica).

Pre zásobovanie rodinných domov elektrickou energiou je navrhovaná rozvodná sieť, napájaná cez poistkové odpájače z navrhovaných rozvádzačov NN distribučnej trafostanice (rieši SO 07 Rozšírenie NN rozvodov).

Pre osvetlenie prístupovej cesty je navrhované vonkajšie osvetlenie výbojkovými svietidlami 70 W, umiestnenými na oceľových kužeľových výložníkových stožiaroch s prírubou s výškou 6,8 m, ktoré budú osadené na vonkajšej časti chodníka. Na osvetlenie samostatných chodníkov sa navrhujú výbojkové svietidlá s príkonom 50 W umiestnené na 5 m oceľovom kužeľovom stĺpe (rieši SO 06 Verejné osvetlenie).

Problematika riešenia zásobovania elektrickou energiou z hľadiska technickej infraštruktúry je stručne popísaná v rámci kapitoly II.8 Opis technického a technologického riešenia - časti SO 04 VN Rozvody, SO 05 Trafostanica, SO 06 Verejné osvetlenie a SO 07 Rozšírenie NN rozvodov).

Vodovod

Pripojenie navrhovaných vodovodných sietí je riešené v bode napojenia na ul. Severná. Trasa budúcich rozvodov vody bude umiestnená v miestnych komunikáciách resp. pozdĺž miestnych komunikácií, v chodníkoch a zelených pásoch. Trasa navrhovanej vetvy „V1“ od miesta pripojenia je vedená v krajnej časti vozovky pozdĺž navrhovanej miestnej komunikácie. Na zokruhovanú vetvu „V1“ sa pripája zokruhovaná vetva „V2“ a vetva „V3“. Celková navrhovaná dĺžka navrhovanej vodovodnej siete je 1 689 m.

Problematika budúcich rozvodov vody je detailnejšie popísaná v rámci SO 02 Rozšírenie vodovodu (viď kapitola II.8 Opis technického a technologického riešenia - časť SO 02 Rozšírenie vodovodu).

Kanalizácia

Splašková kanalizácia

V súbehu s vodovodom v komunikácii resp. pod zeleným pásom, alebo pod spojovacím chodníkom bude umiestnené potrubie splaškovej kanalizácie. V zásade je navrhovaná sieť splaškovej kanalizácie tak, aby odvádzala splaškové odpadové vody gravitačne. Sú navrhnuté aj dve prečerpávacie stanice. Splašková kanalizácia odvádzá odpadové vody do prečerpávacej stanice gravitačne a z prečerpávacej stanice do verejnej kanalizácie výtlakom. Navrhovaná sieť splaškovej kanalizácie pozostáva z vhodne zvolených trás kanalizačných stôk a zberačov v závislosti od konfigurácie terénu, od navrhovaného tvaru zástavby

rodinných domov a od návrhu riešenia miestnych komunikácií. Celková dĺžka potrubia navrhovanej splaškovej kanalizácie vybudovanej z potrubia PVC DN 300 je 1 492,9 m.

Problematika riešenia splaškovej kanalizácie z hľadiska technickej infraštruktúry je stručne popísaná v rámci SO 03 Rozšírenie splaškovej kanalizácie (viď kapitola II.8 Opis technického a technologického riešenia - časť SO 03 Rozšírenie splaškovej kanalizácie).

Dažďová kanalizácia

Dažďová kanalizácia rieši odvedenie dažďových odpadových vôd z ciest, chodníkov priľahlých spevnených plôch stavby Martinské terasy.

Dažďová voda z prístupovej Komunikácie 1, ktorá sa bude rozširovať bude odvedená na terén, do príslušného rigola, ktorý slúži ako prirodzené odvodnenie stávajúcej cesty.

V dotknutej lokalite sa nenachádza verejná dažďová kanalizácia. V zásade je navrhovaná sieť dažďovej kanalizácie tak, aby odvádzala odpadové vody dažďové (ďalej len OVD) gravitačne. Celková dĺžka potrubia navrhovanej dažďovej kanalizácie je 1 204,1 m. Odvedenie dažďových vôd z navrhovaných miestnych komunikácií bude realizované uličnými vpustami vhodne umiestnenými v závislosti od pozdĺžneho a priečneho usporiadania vozovky. Dažďová voda bude odvedená do vsakovacieho zariadenia. Vsakovacie zariadenie pozostáva zo vsakovacích boxov, situovaných na pozemku investora v spevnenej ploche.

Problematika riešenia dažďovej kanalizácie z pohľadu technickej infraštruktúry je detailnejšie popísaná v rámci SO 08 Rozšírenie dažďovej kanalizácie (viď kapitola II.8 Opis technického a technologického riešenia - časť SO 08 Rozšírenie dažďovej kanalizácie).

Plyn

Navrhovaná činnosť nemá požiadavku napojenia na plyn.

Teplo

Vykurovanie RD, klimatizácia a príprava teplej úžitkovej vody bude elektrickou energiou, druhy elektrických vykurovacích systémov sa nepredpisujú. (el. kotol, tepelné čerpadlo, podlahové či stropné kúrenie, konvektory a pod.) Počíta sa aj s využitím solárnej energie.

1.4 NÁROKY NA PRACOVNÉ SILY

Nároky na pracovné sily budú spojené iba s obdobím výstavby a realizácie jednotlivých stavebných objektov. Pracovná sila bude zabezpečená štandardnými spôsobmi dodávateľom stavebných prác.

1.5 INÉ NÁROKY

Pred začatím zemných prác musia byť v teréne vytýčené všetky podzemné inžinierske siete ich správcami. Pri práci v ich blízkosti je potrebné rešpektovať ich ochranné pásma a vyjadrenia správcov týchto sietí.

2 ÚDAJE O VÝSTUPOCH

2.1 ZDROJE ZNEČISTENIA OVZDUŠIA

Pri špecifikácii zdrojov znečistenia ovzdušia viazaných na navrhovanú činnosť vychádzame z rozpracovanej PD pre územné rozhodnutie (Marcin, T. a kolektív, 2021) a doplňujúcich konzultácií s navrhovateľom a projektantom.

V období počas výstavby dôjde k časovo obmedzenému obdobiu lokálne zvýšeného obsahu polietavého prachu vplyvom sekundárnej prašnosti zo staveniska. Pri odvoze a dovoze materiálu dôjde k nárastu objemu výfukových splodín v území v priestore výstavby a trasy prístupovej cesty. Všetko sa jedná vzhľadom na rozsah, etapizáciu i charakter prác o veľmi zanedbateľné množstvá emisií a to iba počas časovo krátkeho obdobia výstavby.

Potenciálnym zdrojom znečisťujúcich látok do ovzdušia pochádzajúcich z hodnotenej činnosti po uvedení do prevádzky bude:

- statická doprava,
- zvýšená intenzita dopravy na príjazdových komunikáciách k jednotlivým objektom a vnútroareálových komunikáciách.

Poznámka:

Vykurovanie RD, klimatizácia a príprava teplej úžitkovej vody bude elektrickou energiou (elektrický kotol, tepelné čerpadlo, podlahové či stropné kúrenie, konvektory, počíta sa aj s využitím solárnej energie) - druhy elektrických vykurovacích systémov sa nepredpisujú. Výroba tepla/chladu u hodnotenej navrhovanej činnosti nevystupuje ako zdroj znečisťovania ovzdušia.

2.2 ODPADOVÉ VODY

Produkcia splaškovej vody

Množstvo splaškových odpadových vôd vychádza z dennej potreby vody, je zhodné s množstvom spotrebovanej pitnej a úžitkovej vody:

Vstupné podklady: 98 rodinných domov

Priemerná denná produkcia splaškovej vody (Q_{splp})

$$Q_{splp} = 69,6 \text{ m}^3/\text{d} = 25\,404 \text{ m}^3/\text{r} = 2,9 \text{ m}^3/\text{h} = 0,8 \text{ l/s}$$

Maximálna denná produkcia splaškovej vody (Q_{splm})

$$Q_{splm} = 69,6 \times 1,3 = 90,48 \text{ m}^3/\text{d} = 33\,025,2 \text{ m}^3/\text{r} = 3,77 \text{ m}^3/\text{h} = 1,04 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová produkcia splaškovej vody - Q_{splh}

$$Q_{splh} = 90,48 \text{ m}^3/\text{d} \times 1,80 = 162,86 \text{ m}^3/\text{d} = 59\,443,9 \text{ m}^3/\text{r} = 6,78 \text{ m}^3/\text{h} = 1,88 \text{ l/s}$$

Priemerná ročná produkcia splaškovej vody - Q_r

$$Q_r = 25\,404 \text{ m}^3/\text{r}$$

Ročná produkcia splaškovej vody (Q_{splr}) pre 98 rodinných domov predstavuje cca 25 404 m³/r.

Projekt navrhuje potrubie DN 300 z PVC, ktoré pri min. sklone 0,5 % prevedie prietok: $82 \text{ l/s} > 2 \times Q_h = 8,36 \text{ l/s}$. Navrhované potrubie kapacitne vyhovuje požiadavkám na gravitačné odvedenie prietoku vody.

Odtokové množstvo dažďovej vody

P - odvodnenie miestnej komunikácie a chodníkov: 11 465 m²

i -intenzita 15 min. dažďa s periodicitou *P* = 1 130 l/s.ha

k -koeficient odtoku 0,9

$$Q_{\text{dazd}} = F \times i \times k = 11,465 \times 130 \times 0,9 = 134,14 \text{ l/s}$$

Posúdenie kanalizačného potrubia:

navrhuje sa potrubie DN 400 PVC, ktoré pri min. navrhovanom sklone 0,50 % prevedie prietok 174 l/s.

$$Q_{\text{dazd}} = 134,14 \text{ l/s} < 174 \text{ l/s} - \text{vyhovuje}$$

Navrhované potrubie kapacitne vyhovuje požiadavkám na gravitačné odvedenie prietoku vody.

P - odvodnenie striech a spevnených plôch RD: 18 000 m²

P - odvodnenie spevnených plôch RD: 5 000 m²

23 000 m²

i -intenzita 15 min. dažďa s periodicitou *P* = 1 130 l/s.ha

k -koeficient odtoku 0,9

$$Q_{\text{dazd}} = F \times i \times k = 2,3 \times 130 \times 0,9 = 269,1 \text{ l/s}$$

Celkové množstvo dažďových vôd zo striech 98 rodinných domov a spevnených plôch prislúchajúcich k rodinným domom $Q_d = 269,1 \text{ l.s}^{-1}$. Na parcelu jedného rodinného domu prislúcha v priemere cca $2,75 \text{ l.s}^{-1}$.

2.3 ODPADY

Pri realizácii navrhovanej činnosti a následnej prevádzke sa predpokladá vznik odpadov kategórií (v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov):

Odpady vznikajúce počas výstavby

Počas realizácie výstavby jednotlivých stavebných objektov a terénnych úprav vzniká výkopová zemina. Zemina získaná z výkopových prác a terénnych úprav povrchu terénu počas stavebných prác bude v maximálnej miere použitá na terénne úpravy a rekultivácie územia. Množstvá výkopej zeminu a jej bilancie budú bližšie špecifikované v rámci spracovávanej projektovej dokumentácie.

Stavebný odpad, ktorý vznikne počas výstavby jednotlivých stavebných objektov bude podľa kategorizácie odpadov triedený a následne odvázaný na skládku stavebného odpadu - zabezpečí dodávateľ stavby na základe Zmluvy o odvoze a zneškodnení odpadu s vybranou firmou spôsobilou na zneškodňovanie odpadov.

V ojedinelých prípadoch, ak sa vyskytne nebezpečný odpad, tento bude od realizátora stavby odoberať subjekt oprávnený nakladať s takýmto odpadom. Nakladanie s nebezpečnými odpadmi sa týka zhromažďovania nebezpečných odpadov v určených nádobách - v manipulačných pracovných priestoroch, a ich

následného zhromaždenia vo vyčlenenom sklade nebezpečných odpadov, odkiaľ zabezpečí odber za účelom zhodnotenia alebo zneškodnenia oprávnený subjekt, s ktorým uzatvorí firma zmluvu prípadne potvrdí objednávku.

Recyklované odpady - ako oceľové profily a sklo, ktoré sú v menšom množstve, budú dodávateľom stavby odvezené do zberných druhotných surovín.

Zmesový komunálny odpad bude sústreďovaný v zberných nádobách k tomu určených.

Tab. č. 22 Odpady vznikajúce počas výstavby

Číslo skupiny, podskupiny, druhu a poddruhu odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu
15	Odpadové obaly, absorbenty, handry na čistenie, filtračný materiál a ochranné odevy inak nešpecifikované	
15 01	Obaly vrátane odpadových obalov z triedeného zberu komunálnych odpadov)	
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	Obaly z plastov	O
15 01 03	Obaly z dreva	O
15 01 04	Obaly z kovov	O
15 01 06	Zmiešané obaly	O
15 01 07	Obaly zo skla	O
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
17	Stavebné odpady a odpady z demolácií vrátane výkopovej zeminy z kontamin. miest	
17 01	Betón, tehly, škridly,, obkladový materiál a keramika	
17 01 01	Betón	O
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 02	Drevo, sklo a plasty	
17 02 01	Drevo	O
17 02 02	Sklo	O
17 02 03	Plasty	O
17 04	Kovy vrátane ich zliatin	
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 07	Zmiešané kovy	O
17 04 11	Káble iné ako uvedené v 17 04 10	O
17 05	Zemina (vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných plôch, kamenivo a materiál z bágrovísk	
17 05 04	Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O
17 09	Iné odpady zo stavieb a demolácií	
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O
20	Komunálne odpady (odpady z domácností a podobné odpady z obchodu, priemyslu a inštitúcií) vrátane ich zložiek z triedeného zberu	
20 03	Iné komunálne odpady	
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O

Odpady vznikajúce počas prevádzky

Tab. č. 23 Odpady vznikajúce počas prevádzky

Číslo skupiny, podskupiny, druhu a poddruhu odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu
20	Komunálne odpady (odpady z domácností a podobné odpady z obchodu, priemyslu a inštitúcií) vrátane ich zložiek z triedeného zberu	
20 01	Zložky komunálnych odpadov z triedeného zberu okrem 15 01	
20 01 01	Papier a lepenka	O
20 01 02	Sklo	O
20 01 21	Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N
20 01 39	Plasty	O
20 01 40	Kovy	O
20 02	Odpady zo záhrad a z parkov vrátane odpadov z cintorínov	
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	O
20 03	Iné komunálne odpady	
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O

Skladovanie odpadu počas prevádzky je uvažované do príslušných kontajnerov, ktoré budú umiestnené v rámci vyčleneného priestoru areálu IBV, odkiaľ bude zabezpečený pravidelný odvoz oprávnenou organizáciou spôsobilou na odvoz a zneškodňovanie odpadu. Spôsob nakladania s odpadmi počas prevádzky navrhovanej činnosti bude zosúladený s právnymi požiadavkami v oblasti odpadového hospodárstva podľa platnej legislatívy a v súlade s všeobecne záväzným nariadením mesta Martin.

Nakladanie s nebezpečnými odpadmi sa bude riadiť všeobecne záväzným nariadením mesta Martin a usmernením mesta Martin.

Spôsob nakladania s odpadmi počas činnosti prevádzky navrhovanej činnosti bude zosúladený s právnymi požiadavkami v oblasti odpadového hospodárstva a v súlade s všeobecne záväzným nariadením mesta Martin.

2.4 HLUK, VIBRÁCIE, ŽIARENIE, TEPLO, ZÁPACH**Zdroje hluku**

Naplnenie zákona č. 355/2007 Z. z. z 21. júna 2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií, sa kontroluje porovnaním posudzovanej hodnoty s prípustnou hodnotou. Posudzovaná hodnota v prípade predikcie hluku je predpokladaná hodnota určujúcej veličiny vrátane príslušnej neistoty. Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom priestore sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab. č. 24 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí

Kategória územia	Opis chráneného územia alebo vonkajšieho priestoru	Ref. čas. inter.	Prípustné hodnoty (dB) ^{a)}				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov $L_{Aeq, p}$
			Pozemná a vodná doprava ^{b)c)} $L_{Aeq, p}$	Železničné dráhy ^{c)} $L_{Aeq, p}$	Letecká doprava		
					$L_{Aeq, p}$	$L_{ASmax, p}$	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom, napr. kúpeľné miesta, kúpeľné a liečebné areály.	deň	45	45	50	-	45
		večer	45	45	50	-	45
		noc	40	40	40	60	40
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, ^{d)} vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území	deň	50	50	55	-	50
		večer	50	50	55	-	50
		noc	45	45	45	65	45
III.	Územie ako v kategórii II v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, mestské centrá.	deň	60	60	60	-	50
		večer	60	60	60	-	50
		noc	50	55	50	75	45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov.	deň	70	70	70	-	70
		večer	70	70	70	-	70
		noc	70	70	70	95	70

^{a)} Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén, ak ide o sezónne zariadenia, hluk sa hodnotí pri podmienkach, ktoré je možné pri ich prevádzke predpokladať.

^{b)} Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy.

^{c)} Zástavky miestnej hromadnej dopravy, autobusovej, železničnej, vodnej dopravy a stanovišťa taxislužieb určené na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.

^{d)} Prípustné hodnoty pred fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania, napr. školy počas vyučovania a pod.

Počas výstavby

Hlavne na počiatku výstavby v priestore stavby možno očakávať prevádzku stavebných mechanizmov. Najvýznamnejší hluk sa dá očakávať z dopravy materiálu nákladnými vozidlami a pri vykonávaní zemných prác.

Hluk stavebných mechanizmov sa pohybuje v rozmedzí 80 až 95 dB(A) vo vzdialenosti 5 m, hluk ťažkých nákladných áut v rozmedzí 70 až 82 dB(A) v takej istej vzdialenosti. Obdobne tak aj hluk ďalších možných stavebných strojov a mechanizmov.

Hluk šírený do okolia staveniska výstavby možno v súčasnosti len ťažko kvalifikovať vzhľadom k jeho rôznorodosti po celú dobu výstavby a neznámym parametrom prevádzkovaných stavebných strojov.

Hlavne na počiatku výstavby možno očakávať prevádzku ťažkých zemných strojov (bager, nákladné automobily). Hluk sa bude šíriť aj z priestoru zariadenia staveniska (sklárky a medzisklárky materiálu). Pôsobenie hluku bude časovo obmedzené počas vlastnej výstavby. Najvýznamnejší hluk sa dá očakávať od dopravy materiálu nákladnými vozidlami a pri vykonávaní zemných prác, počas vlastnej výstavby SO bude hluk pôsobiť iba lokálne v priestore realizácie výstavby jednotlivých stavebných objektov.

Počas prevádzky

Vplyvom realizácie navrhovanej činnosti v území pribudnú nové zdroje hluku:

- statická doprava - parkovacie miesta v rámci jednotlivých rodinných domov
- mobilná doprava - automobily viazané svojou prítomnosťou na vznik nového komplexu IBV, jedná sa o hluk z mobilných zdrojov podzemnej dopravy

Akustická situácia vo vonkajšom priestore záujmového územia navrhovanej činnosti (dôraz na ul. Severná) je posúdená prostredníctvom spracovanej akustickej štúdie pre investičný zámer "Obytná zóna IBV MARTINSKÉ TERASY Martin" podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších úprav a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších úprav (Plaskoň, V. - EnA CONSULT Topoľčany, s.r.o., 2021).

Akustická štúdia v závere uvádza - citujeme:

"Z hľadiska kategorizácie územia podľa tab. č. 1 je vonkajšie prostredie posudzovaného sídelného útvaru zaradené do II. kategórie chránených území s prípustnou hodnotou hluku z pozemnej dopravy 50 dB cez deň a večer a 45 dB v noci.

Podľa ustanovenia čl. 1.6. prílohy vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z [2] „*ak je preukázané, že jestvujúci hluk z pozemnej dopravy prekračujúci prípustné hodnoty podľa tabuľky č. 1 pre kategórie územia II a III zapríčinený postupným narastaním dopravy nie je možné obmedziť dostupnými technickými opatreniami alebo organizačnými opatreniami bez podstatného narušenia dopravného výkonu, posudzovaná hodnota pre kategóriu územia II môže prekročiť prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku z pozemnej dopravy uvedené v tabuľke č. 1 najviac o 5 dB a pre kategórie územia III najviac o 10 dB*“.

V súčasnosti je okolie ulice Severná na vstupe do riešenej časti územia IBV zaťažované dopravným hlukom, ktorý sa pred najviac exponovanými oknami bytových domov pohybuje mierne nad prípustnou hodnotu stanovenou pre II. kat. územia v referenčnom intervale deň. Miera prekročenia je daná vzdialenosťou referenčného bodu od osi komunikácie, avšak ani v jednom bode nie je zistené prekročenie o viac ako 5 dB.

Po realizácii navrhovanej činnosti dôjde k zvýšeniu dopravného zaťaženia riešeného úseku Severnej ulice cca na dvojnásobok súčasných intenzít, čo zodpovedá zvýšeniu hladiny akustického tlaku pred fasádami dotknutých obytných budov o cca 3 dB. Realizáciou navrhovanej činnosti však nedôjde k prekročeniu prípustných hodnôt cez deň a večer v najviac exponovaných bodoch o viac ako 5 dB, čím je dodržané ustanovenie čl. 1.6. prílohy vyhlášky [2]. V nočnom čase predikciou zistené hodnoty hluku z dopravy nepresahujú prípustnú hodnotu.

Predikciou zistené imisné hodnoty hluku z dopravy pred fasádami nových rodinných domov sa pohybujú na hranici prípustnej hodnoty hluku stanovenej pre II. kategóriu chránených území v dennom referenčnom intervale. Navrhované objekty nevyžadujú nadštandardnú zvukovú izoláciu obvodového plášťa, prevetrávanie obytných miestností bude postačujúce štandardným spôsobom otváracími oknami. Pre zvýšenie komfortu rezidentov je vhodné uvažovať v rodinných domoch s rekuperačnou výmenou vzduchu v obytných miestnostiach, čím sa rozšíri možnosť vetrania izieb aj pri zatvorených oknách.

Posudzovaný stav navrhovanej zóny IBV rozširujúcej intravilán mesta Martin **vyhovuje** požiadavkám Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. pre dotknuté chránené vonkajšie prostredie."

Kompletná akustická štúdia je súčasťou prílohovej časti (viď Príloha č. 3: Akustická štúdia Obytná zóna IBV MARTINSKÉ TERASY Martin).

Vibrácie

Vibrácie v priebehu výstavby je možné charakterizovať ako lokálne obmedzené a zanedbateľné. Ich intenzita v žiadnom prípade nedosiahne hodnoty, ktoré by mohli mať akýkoľvek vplyv na životné prostredie a zdravie obyvateľov najbližších obývaných objektov v lokalite i na existujúce stavby.

Žiarenie, teplo, zápach

Hodnotená navrhovaná činnosť nie je producentom žiadneho žiarenia, tepla ani zápachu.

3 ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

3.1 POSÚDENIE VPLYVOV NA OBYVATEĽSTVO

Navrhovaná činnosť sa nachádza na území mesta Martin a to v jeho katastrálnom území Záturčie. Stavba je situovaná na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 (druh pozemku - orná pôda), KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 a KN-C č. 1321/1, 1321/2, ktoré sú podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV.

Vplyvy počas výstavby

K najväčším vplyvom na okolie počas realizácie výstavby navrhovanej činnosti patrí proces vlastnej výstavby spojený s tvorbou potenciálnej hlukovej a imisnej záťaže.

Počas výstavby bude dochádzať k vzniku hlukovej a imisnej záťaže okolia predovšetkým v dôsledku činností pri realizácii hodnotených stavebných objektov. Zvýšená hluková a imisná záťaž bude spojená s vlastnou výstavbou, zdrojom imisií budú predovšetkým stavebné zemné mechanizmy a nákladná doprava zabezpečujúca prepravu materiálu. Ich pôsobenie bude časovo obmedzené iba počas doby realizácie vlastnej výstavby, všetko sa jedná o krátkodobý proces bez významnej hlukovej záťaže na okolie.

K potenciálnym možným vplyvom na obyvateľstvo patria terénne práce - hrubé terénne úpravy, založenie základov objektov a vlastná výstavba stavebných objektov. Vzhľadom na veľkú odstupovú vzdialenosť od najbližšieho obytného územia hodnotíme tento vplyv ako nulový.

Potenciálnym možným obťažujúcim vplyvom na lokálne dotknuté obyvateľstvo počas výstavby môže byť doprava (vplyv hluku z dopravy a prašnosti) a pohyb stavebnej techniky. Tento vplyv bude dočasný, viazaný na obdobie výstavby, je možné ho zmierniť vhodnými technickými, časovými i organizačnými opatreniami. Navyše výstavba bude prebiehať v pomerne veľkej vzdialenosti od najbližších objektov HBV.

Všetky tieto vplyvy je možné navyše do určitej miery zmierniť vhodnými organizačnými a technickými opatreniami.

Vplyvy počas prevádzky

Potenciálnym zdrojom znečisťujúcich látok do ovzdušia pochádzajúcich z hodnotenej činnosti po uvedení do prevádzky bude súvisiaca automobilová doprava viazaná na hodnotenú navrhovanú činnosť. Pre posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti

na obyvateľstvo bola vypracovaná rozptylová štúdia (Pirman, I., 2021). Predmetom tejto štúdie bolo posúdenie imisnej záťaže z dopravy súvisiacej s vybudovaním novej obytnej zóny „Martinské terasy“ na východnom okraji mesta Martin. Rozptylová štúdia v záverečnej kapitole 7. Zhrnutie uvádza - citujeme: *"Na základe zhodnotenia príspevkov vypočítaných koncentrácií znečisťujúcich látok z dopravy po vybudovaní IBV Martinské terasy v Martine konštatujeme, že vypočítané koncentrácie sú značne pod limitnými hodnotami. Príspevok zvýšenia imisnej záťaže z titulu zvýšenia dopravy na príľahlej cestnej sieti možno klasifikovať ako mierny."* V závere kapitoly spracovateľ rozptylovej štúdie uvádza - citujeme: *"Na základe výsledkov rozptylovej štúdie možno konštatovať, že doprava súvisiaca s vybudovaním IBV Martinské terasy nezaťaží nadmerne ovzdušie v okolí a nebude predstavovať zdravotné riziko pre okolité obyvateľstvo. Predmet posudzovania spĺňa požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené právnymi predpismi vo veciach ochrany ovzdušia."* Predmet posudzovania: MARTINSKÉ TERASY spĺňa požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené právnymi predpismi vo veci ochrany ovzdušia. Rozptylová štúdia je súčasťou prílohovej časti zámeru (viď Príloha č. 4: Rozptylová štúdia Obytná zóna IBV MARTINSKÉ TERASY Martin).

Negatívny vplyv na obyvateľstvo okolitého územia pochádzajúcich z hodnotenej činnosti po uvedení do prevádzky môže predstavovať súvisiaca automobilová doprava viazaná na hodnotenú navrhovanú činnosť a to najmä jej časť mobilná doprava.

Doprava z riešeného územia IBV Martinské terasy bude smerovaná napojením obslužných komunikácií na miestnu komunikáciu ulica Severná. Pri tejto komunikácii v polohe pod cintorínom sa nachádza zástavba HBV. Pre investičný zámer z hľadiska možného vplyvu na dopravnú situáciu územia bola spracovaná dopravno-inžinierska štúdia - Kapacitné posúdenie dopravného napojenia IBV Martinské terasy (Gavula, R., 2018), ktorej cieľom bolo posúdiť stykové územie dopravou plánovanej výstavy súboru rodinných domov Martinské terasy. Štúdia v závere uvádza - citujeme: *"Posudzované dopravné napojenie v mieste stykovej križovatky ulíc Hurbanova a Severná bude za uvedených predpokladov kapacitne vyhovovať celé posudzované obdobie - t. j. minimálne do roku 2041"*. Celá štúdia je súčasťou prílohovej časti zámeru (viď Príloha č. 5: Kapacitné posúdenie dopravného napojenia IBV Martinské terasy).

Pre posúdenie vplyvov hlukovej záťaže navrhovanej činnosti na obyvateľstvo bola vypracovaná akustická štúdia (Plaskoň, V., 2021). Predmetom tejto štúdie bolo posúdenie vplyvu hluku z mobilných zdrojov na vonkajšie chránené prostredie navrhovanej aj dotknutej jestvujúcej obytnej zóny pre účely zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších úprav. Akustická štúdia v záverečnej kapitole 7. Záver v jej závere uvádza - citujeme: *"Posudzovaný stav navrhovanej zóny IBV rozširujúcej intravilán mesta Martin vyhovuje požiadavkám Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. pre dotknuté chránené vonkajšie prostredie."* Kompletná akustická štúdia je súčasťou prílohovej časti zámeru (viď Príloha č. 3: Akustická štúdia Obytná zóna IBV MARTINSKÉ TERASY Martin).

Na základe vyššie uvedených skutočností z hľadiska odstupových vzdialeností a polohe navrhovanej činnosti v hodnotenom priestore môžeme predpokladať, že prípustné hodnoty pre hluk ani limitné hodnoty pre imisie znečisťujúcich látok emitovaných do ovzdušia pochádzajúce z prevádzky navrhovanej činnosti ani z dopravy viazanej na uvedenú činnosť nebudú prekročené. Navrhovaná činnosť neprichádza územne do priameho konfliktu s obývaným územím, významné nepriaznivé priame vplyvy na najbližšie bývajúcce obyvateľstvo nepredpokladáme.

Zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života

Pri posudzovaní dopadov realizácie navrhovanej činnosti na zdravotný stav obyvateľstva, pohodu a kvalitu života je v prípade navrhovanej činnosti potrebné brať do úvahy tiež súčasné zaťaženie územia a to najmä emisiami, hlukom z mobilných a stacionárnych zdrojov, prašnosťou a pod. Zároveň je pri hodnotení ako dôležitý ukazovateľ i významná poloha navrhovanej činnosti mimo súčasné obývané územie a jej odstupová vzdialenosť k najbližšiemu obývanému územiu.

Navrhovaná činnosť nie je významným producentom hlukovej ani imisnej záťaže, čo potvrdzujú spracované akustická i rozptylová štúdia.

Hodnotená činnosť, jej charakter, ani jej sprievodné činnosti nie sú producentom žiadnych významných kontaminantov a faktorov, ktoré by mohli mať nepriaznivý dopad na zdravotný stav obyvateľstva.

Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva nepredpokladáme.

3.2 VPLYVY NA HORNINOVÉ PROSTREDIE, NERASTNÉ SUROVINY, GEODYNAMICKÉ JAVY A GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Horninové prostredie

Na základe známych inžinierskogeologických a hydrogeologických pomerov hodnoteného územia možno predbežne konštatovať, že základové pomery na stavenisku sú hodnotené ako jednoduché.

Z charakteru činnosti a z geologickej stavby územia nevyplývajú ďalšie dopady, ktoré by závažným spôsobom ovplyvnili stav a kvalitu horninového prostredia.

Nerastné suroviny

Priamo v hodnotenom území sa nenachádza žiadne ložisko nerastných surovín, nie je tu evidované žiadne výhradné ložisko nerastov ani ložisko nevyhradených nerastov.

Navrhovaná činnosť nemá vplyv na nerastné suroviny.

Geodynamické javy

Vo vlastnom navrhovanej činnosti dotknutom území nie je dokumentovaný výskyt geodynamických javov. Realizácia hodnotenej činnosti vzhľadom k charakteru dotknutého územia nevyvolá aktiváciu žiadnych geodynamických javov.

Geomorfologické pomery

Navrhovaná činnosť pre situovanie a rozmiestnenie objektov mierne svahovitú konfiguráciu terénu. Vzhľadom na malý rozsah terénnych prác súvisiaci s následnou výstavbou technickej a dopravnej infraštruktúry územia a následnou individuálnou výstavbou jednotlivých rodinných domov vplyv realizácie výstavby na geomorfologické pomery územia nepokladáme za významný.

3.3 VPLYVY NA OVZDUŠIE

Počas výstavby

V období počas výstavby dôjde k časovo obmedzenému obdobiu lokálne zvýšeného obsahu polietavého prachu vplyvom sekundárnej prašnosti z výstavby v blízkom kontaktnom okolí realizácie stavebných prác, v priestore úpravy a prípravy terénu pod jednotlivé stavebné objekty a dovozu stavebného materiálu do priestoru staveniska. Zvýšením pohybu stavebnej techniky dôjde k nárastu objemu výfukových splodín v území v priestore výstavby a trasy prístupovej cesty. Všetko sa jedná vzhľadom na jednoduchosť výstavby jednotlivých stavebných objektov a veľmi malý rozsah, etapizáciu i charakter prác o zanedbateľné množstvá emisií, nedochádza k významnému znečisteniu ovzdušia, navyše ide o vplyv krátkodobý, viazaný iba na časovo krátke obdobie výstavby.

Počas prevádzky

Potenciálnym zdrojom znečisťujúcich látok do ovzdušia pochádzajúcich z hodnotenej činnosti po uvedení do prevádzky bude:

- vykurovanie,
- statická doprava
- zvýšená intenzita dopravy

Vykurovanie

Rodinné domy budú vykurované prostredníctvom elektrickej energie (priamy elektrický ohrev resp. tepelné čerpadlá), ohrev vody a varenie budú zabezpečené tiež prostredníctvom elektrickej energie. Na základe vyššie uvedených charakteristík výroby tepla a teplej úžitkovej vody hodnotená činnosť nie je producentom žiadnych znečisťujúcich látok do ovzdušia. Bez vplyvu.

Hodnotená činnosť vzhľadom na predpokladané parametre nebude žiadnym potenciálnym zdrojom znečistenia ovzdušia viazaného na výrobu tepla.

Statická doprava

Potenciálnym zdrojom znečisťujúcich látok do ovzdušia pochádzajúcich z hodnotenej navrhovanej činnosti bude tiež statická doprava viazaná na hodnotený komplex rodinných domov - garáže, vonkajšie parkoviská. Každý rodinný dom bude mať na pozemku riešené minimálne 2 parkovacie alebo garážové miesta prístupné vjazdom z obslužnej komunikácie. Realizáciou navrhovanej činnosti v riešenom území pribudne celkom cca 196 parkovacích miest pre osobné automobily. Všetky tieto parkovacie miesta vzhľadom na ich priamu väzbu na IBV a následne individuálne na príslušný pozemok RD chápeme ako nízkokapacitné, pre tento typ parkoviska platí charakteristika strednodobého až dlhodobého stánia. Imisná záťaž okolia vo väzbe na rozptýlené parkovacie miesta je zanedbateľná, charakterizujeme ju ako nevýznamnú. Bez významného vplyvu na imisnú situáciu územia.

Zvýšená intenzita dopravy - mobilná doprava

Potenciálnym zdrojom znečisťujúcich látok do ovzdušia pochádzajúcich z hodnotenej činnosti po uvedení do prevádzky bude súvisiaca automobilová doprava viazaná na hodnotenú navrhovanú činnosť. Doprava z priestoru navrhovanej činnosti Martinské terasy bude smerovaná napojením obslužných komunikácií na miestnu komunikáciu ulica Severná. Pri tejto komunikácii v polohe pod cintorínom sa nachádza zástavba HBV.

Pre posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti na obyvateľstvo bola vypracovaná rozptylová štúdia (Pirman, I., 2021). Predmetom tejto štúdie bolo posúdenie imisnej záťaže z dopravy súvisiacej s vybudovaním novej obytnej zóny „Martinské terasy“ na východnom okraji mesta Martin. Rozptylová štúdia je spracovaná pre účely posúdenia vplyvov predmetnej navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Rozptylová štúdia v záverečnej kapitole 7. Zhrnutie uvádza - citujeme:

"Na základe zhodnotenia príspevkov vypočítaných koncentrácií znečisťujúcich látok z dopravy po vybudovaní IBV Martinské terasy v Martine konštatujeme, že vypočítané koncentrácie sú značne pod limitnými hodnotami. Príspevok zvýšenia imisnej záťaže z titulu zvýšenia dopravy na prilahlej cestnej sieti možno klasifikovať ako mierny.

Príspevky ku krátkodobým koncentráciám NO_2 na ulici Severná dosahujú v súčasnosti v špičkovej hodine max. $1,44 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Po vybudovaní IBV sa táto hodnota zhruba zdvojnásobí, avšak bude predstavovať iba 1,4 % limitu. Z hľadiska imisnej záťaže pôsobí v území dominantne doprava na Jilemnického ulici, ktorej vplyv zasahuje aj do okolia obytnej zóny na Severnej ulici, v maximálnej koncentrácii $63,16 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (31,6 % limitu). So vzdialenosťou od tejto komunikácie však koncentrácie NO_2 klesajú a na konci Severnej ulice dosahujú zhruba $17 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Je potrebné zdôrazniť, že krátkodobé koncentrácie NO_2 boli vypočítané pre špičkovú hodinu, ktorá bola vyjadrená ako 10 % priemernej dennej intenzity dopravy. Pri bežnom stave sú krátkodobé koncentrácie NO_2 zhruba 2,5 krát nižšie.

Príspevky k priemerným ročným koncentráciám NO_2 dosahujú v súčasnosti na ulici Severná cca $0,15 \mu\text{g}/\text{m}^3$ a po vybudovaní IBV sa zdvojnásobia, čo bude predstavovať 0,75 % limitu. Z vyhodnotenia súčasnej imisnej situácie v kap. 4 vyplýva, že priemerná ročná koncentrácia NO_2 zo všetkých zdrojov dosahuje v danom území cca $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Znamená to, že limit pre priemernú ročnú koncentráciu NO_2 $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nebude prekročený. V riešenom území sa prejavuje dominantne doprava na Jilemnického ulici, s maximálnymi priemernými ročnými koncentraciami $4,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Významné koncentrácie nebudú dosahované ani v prípade PM_{10} . Maximálne 24-hodinové koncentrácie PM_{10} boli vypočítané v kumulovanom stave v hodnote $5,55 \mu\text{g}/\text{m}^3$, čo je cca 11 % limitu. Príspevky k priemerným ročným koncentráciám PM_{10} dosahujú v kumulovanom stave $0,91 \mu\text{g}/\text{m}^3$, čo je 2,3 % limitu. Príspevky k imisiám PM_{10} z dopravy na Severnej ulici v súčasnom stave, ako aj po vybudovaní IBV možno klasifikovať ako zanedbateľné.

Z vyhodnotenia súčasnej imisnej situácie v kap. 4 vyplýva, že priemerná ročná koncentrácia PM_{10} zo všetkých zdrojov dosahuje v danom území cca $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Znamená to, že limit pre priemernú ročnú koncentráciu PM_{10} $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nebude prekročený ani v kumulovanom stave.

Na základe výsledkov rozptylovej štúdie možno konštatovať, že doprava súvisiaca s vybudovaním IBV Martinské terasy nezaťaží nadmerne ovzdušie v okolí a nebude predstavovať zdravotné riziko pre okolité obyvateľstvo. Predmet posudzovania spĺňa požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené právnymi predpismi vo veciach ochrany ovzdušia.

Prípustné hodnoty znečistenia ovzdušia nebudú prekročené ani v kumulovanom stave, teda po zohľadnení hodnôt súčasnej úrovne znečistenia ovzdušia.

Súčasne treba uviesť, že vypočítané koncentrácie znečisťujúcich látok zodpovedajú maximálnym hodnotám a nepriaznivým rozptylovým podmienkam, v kategórii D, pri nízkej rýchlosti vetra. Za bežných podmienok budú tieto koncentrácie nižšie."

Rozptylová štúdia je v plnom znení súčasťou prílohovej časti zámeru (viď Príloha č. 4: Rozptylová štúdia Obytná zóna IBV MARTINSKÉ TERASY Martin).

Na základe vstupných dát o navrhovanej činnosti a jej známych parametroch i na základe spracovanej rozptylovej štúdie môžeme konštatovať, že realizácia navrhovanej činnosti nepredstavuje žiadny významný negatívny vplyv na ovzdušie riešeného územia.

3.4 VPLYVY NA VODNÉ POMERY

Počas výstavby

Počas výstavby nemožno vylúčiť kontamináciu podzemných resp. povrchových vôd v prípade havárií techniky resp. zlého technického stavu vozidiel.

Vlastná výstavba pri dodržaní technologických postupov výstavby a stanovených opatrení a kontrole technického stavu stavebných mechanizmov i vzhľadom na nenáročnú stavbu, geologickú stavbu územia nepredstavuje žiadne významné nebezpečenstvo ohrozujúce kvalitu podzemných ani povrchových vôd riešeného územia.

Počas prevádzky

Počas prevádzky navrhovanej činnosti budú produkované nasledovné odpadové vody:

- splaškové odpadové vody
- dažďové odpadové vody zo strechy objektov a spevnených plôch rodinných domov a zo spevnených plôch komunikácií (cestné komunikácie, chodníky)

Ich bilancia je spracovaná v kapitole IV.2.2 Odpadové vody.

Splaškové odpadové vody

Splaškové odpadové vody z hodnotenej činnosti (98 RD) budú odvádzané do splaškovej kanalizácie, ktorá bude napojená na verejnú splaškovú kanalizačnú sieť mesta Martin a následne na Čistiareň odpadových vôd vo Vrútkach. Bez vplyvu.

Dažďové odpadové vody zo striech objektov a spevnených plôch rodinných domov

Jedná sa o neznečistené dažďové odpadové vody zo striech objektov a spevnených neznečistených plôch nachádzajúcich sa v rámci pozemku každého RD. Tieto vody budú z vyššie uvedených plôch odvedené na voľné plochy a ponechané k samovoľnému vsaku. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o neznečistené dažďové vody nedochádza k žiadnym negatívnym vplyvom na podzemné ani povrchové vody územia, naopak ponechaním všetkých dažďových vôd v riešenom území (priestor stavebných pozemkov RD) zostáva zachovaná vodná bilancia územia, nedochádza k absencii prirodzených dažďových vôd vplyvom ich umelého odvádzania mimo vlastné územie. Bez vplyvu.

Dažďové odpadové vody zo spevnených plôch - cestné komunikácie, chodníky

Jedná sa o neznečistené dažďové odpadové vody. Časť týchto vôd bude odvedená sklonom plôch na voľný terén (priestor sadových úprav) a ponechaná na vsak. Časť bude odvedená cez dažďovú kanalizáciu, ktorá bude zaústená do vsakovacieho systému. Bez vplyvu.

Likvidácia dažďových odpadových vôd podlieha režimu povoľovania podľa zákona č. 364/2004 Z. z. (vodný zákon):

- objekty dažďových kanalizácií a vsakovacieho systému sú podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch vznení neskorších predpisov vodnými stavbami a podliehajú režimu povoľovania v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z.
- k povoleniu vypúšťania vôd do vsakovacieho systému je potrebné predložiť výsledok predchádzajúceho zisťovania podľa § 36 a 37 vodného zákona (zákon č. 364/2004 Z. z.)

Navrhované riešenie nakladania s vodami v území lokalizácie navrhovanej činnosti hodnotíme ako bez vplyvu na vodné útvary hodnoteného územia. Vzhľadom na uvedené (bez predpokladaného vplyvu na vodné útvary hodnoteného územia) pre zmenu navrhovanej činnosti sa neodporúča príslušnému orgánu štátnej vodnej správy požadovať uplatnenie § 16a č. 364/2004 Z. z. o vodách.

Vzhľadom na všetky známe skutočnosti technického riešenia likvidácie odpadových vôd nie je u hodnotenej navrhovanej činnosti predpoklad znečistenia povrchových ani podzemných vôd hodnoteného územia.

Na základe vyššie uvedených skutočností hodnotíme likvidáciu odpadových vôd posudzovanej navrhovanej činnosti ako bez významného vplyvu.

Poznámka:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd - dotknutý orgán (list č. 29810/2020 zo dňa 24. 06. 2020) v stanovisku uvádza, že pre vodný tok Sklabinský potok nie sú v platnom Pláne manažmentu povodňového rizika vypracované mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika.

V lokalite nie je určené inundačné územie ani nie je vyhotovená mapa povodňového ohrozenia.

Sklabinský potok v posudzovanom území preteká vo výškach od 388 po 390 m n.m. Stavby na bývanie v lokalite Martinské terasy sú plánované vo výške od 398 m n.m. po 407 m n.m., čo je rozdiel 8 až 17 metrov nad hladinou potoka. Z výškových údajov vyplýva, že lokalita pre výstavbu IBV Martinské terasy nepatrí k územiám ovplyvnenými povodňami.

3.5 VPLYVY NA PÔDU

Navrhovaná činnosť je lokalizovaná na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 a KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8, 1321/1, 1321/2, z toho parcely KN-E č. 533, 536, 537 a KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 sú vedené ako poľnohospodárska pôda - druh pozemku orná pôda. Navrhovanou činnosťou dotknuté parcely sú podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV.

Pre hodnotenú stavbu je potrebné pre stavebné objekty umiestnené na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 (druh pozemku - orná pôda) a KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 (druh pozemku - orná pôda) realizovať trvalé i dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy.

Riešená lokalita je podľa platnej ÚPN-SÚ Martin súčasťou plochy určenej na zástavbu. Pre dotknutú lokalitu bolo v ÚPN-SÚ prevedené vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy, v rámci ktorého Okresný úrad Martin, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva dňa 02. 09. 1999 pod č. OPPLH-C-99/01052-Š udelil na navrhovanou činnosťou dotknutú lokalitu súhlas k použitiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely. Pred vydaním stavebného

povolenia investor je povinný podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, požiadať orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy o vydanie rozhodnutia na trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy.

Zábery poľnohospodárskej pôdy budú upresnené na základe realizácie stavebných povolení jednotlivých stavebných objektov, vyňatie sa bude realizovať v súlade s platnou legislatívou.

Navrhovaná činnosť je lokalizovaná mimo lesnú pôdu, k jej záberu nedochádza.

3.6 VPLYVY NA FAUNU, FLÓRU A ICH BIOTOPY

Navrhovanou činnosťou dotknutá lokalita je voľná nezastavaná plocha, v súčasnosti dočasne využívaná na poľnohospodársku rastlinnú výrobu. Nelesná drevinná vegetácia sa priamo na lokalite navrhovanej na zástavbu nenachádza.

Priamo navrhovanou činnosťou dotknuté územie (lokalita IBV) nie je z fytoocenologického, botanického ani zoologického hľadiska žiadnou významnou, resp. hodnotnou lokalitou. Realizáciou navrhovanej činnosti priamo na ploche budúcej zástavby nedôjde ku poškodeniu alebo zničeniu žiadnych hodnotných a ekologicky významných fytoocenóz, zoocenóz ani významných biotopov. Nepredpokladáme žiadne negatívne vplyvy na genofond ani biodiverzitu výstavbou priamo dotknutej plochy, počas výstavby ani prevádzky na tejto ploche nebudú ohrozené žiadne chránené, vzácne a ohrozené druhy fauny a flóry ani ich biotopy, ani migračné koridory živočíchov.

Priamo v budúcu výstavbou IBV dotknutom priestore sa nevyskytuje žiadna nelesná drevinná vegetácia, k požiadavke na výruby nedochádza.

Pri východnom okraji lokality navrhovanej činnosti sa nachádza lokálny líniový ekosystém Sklabinského potoka, ktorý v hodnotenom úseku plní zároveň tiež funkciu biokoridoru BK1 Sklabinský potok i genofondovej lokality (GL č. 67). Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje do uvedeného prvku.

Severne od územia zástavby sa nachádza lokalita Kapustné záhrady, ktorá je zároveň vymedzená ako genofondová lokalita GL 66 Kapustné záhrady. Navrhovaná činnosť sa nachádza v polohe mimo územie lokality GL 66 Kapustné záhrady.

Charakteristiky týchto prírodných prvkov z pohľadu bioty sú uvedené v kapitole III.1.6. Biota.

Z hľadiska minimalizácie vplyvov na biotopy Sklabinského potoka i lokality Kapustné záhrady navrhovateľ pri príprave navrhovanej činnosti komunikoval s príslušným orgánom štátnej správy pre ochranu prírody a krajiny i s územne príslušnou ŠOP SR - Správa Národného parku Veľká Fatra.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy pre ochranu prírody pri príprave investičného zámeru k predloženému projektu vo svojom vyjadrení (prípís č. OU-MT-OSZP-2018/11754 zo dňa 05. 09. 2018, vid' príloha č. 6) nemal pripomietky za podmienky dodržania nasledujúcich podmienok uvedených vo vyjadrení:

1. Žiadame, aby stavebnou činnosťou nebolo zasahované do vyššie uvedených, z hľadiska záujmov ochrany prírody cenných lokalít. Žiadame ponechať minimálne 10 metrové nezastavané prieluky od ich okrajov a riešených

objektov stavby, vrátane záhrad.

2. V uvedených prielukách žiadame nevykonávať žiadnu činnosť, ktorá by spôsobila zmenu vodného režimu, eutrofizáciu, alebo znečistenie, nebudovať žiadne inžinierske siete, ani inú verejnú infraštruktúru.
3. K vymeriavaniu hranice prieluk je žiadateľ povinný prizvať pracovníka Správy NP Veľká Fatra, P. O. Hviezdoslava č. 38, 036 01 Martin.

Poznámka: Toto vyjadrenie bolo vypracované i na základe stanoviska Štátnej ochrany prírody SR, Správy Národného parku Veľká Fatra, Martin - list č. NP VF/001/236/2018 zo dňa 04. 09. 2018.

Zároveň navrhovateľ pre potrebu korektného posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti v hodnotenom území zadal spracovanie prieskumu vybraných druhov fauny. Pre prieskum fauny a jej biotopov bolo vyčlenené územie zahŕňajúce priamo dotknuté parcely a aj okolité lokality v okolí, ktoré neoddeliteľne nadväzujú na dotknuté územie v súvislosti s výskytom druhov fauny. Prieskumy fauny sa uskutočnili v území hlavne s dôrazom na chránené a ohrozené druhy vyskytujúce sa na lokalitách dotknutých realizáciou stavby a v ich bezprostrednom okolí. Súčasťou štúdie je i samostatná kapitola č. 6. Vplyvy a opatrenia, ktorá uvádza náčrt základných vplyvov navrhovanej činnosti na vybrané zložky prírodného prostredia - faunu a jej biotopy. K jednotlivým vplyvom sú zároveň uvedené aj možné opatrenia na minimalizovanie alebo až eliminovanie vplyvov v etapách počas výstavby a aj počas prevádzky danej novej obytnej zóny. Kompletná štúdia "Martinské terasy, prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov" (Barančok, P., 2021) je súčasťou prílohovej časti (viď príl. č. 7: Martinské terasy, prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov). Ako bolo vyššie uvedené v texte, problematika vplyvov a opatrení je uvedená v kapitole č. 6.

3.7 VPLYVY NA ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

Priamo na vlastnom navrhovanej činnosti dotknutom priestore sa nenachádza žiaden z v RÚSES okr. Martin resp. ÚPN SÚ Martin - Návrh vymedzených prvkov územného systému ekologickej stability.

Pri východnom okraji lokality navrhovanej činnosti sa nachádza lokálny biokoridor BK1 Sklabinský potok, ktorý v hodnotenom úseku plní zároveň i funkciu genofondovej lokality (GL č. 67). Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje do uvedeného prvku ÚSES.

Severne od územia zástavby sa nachádza genofondová lokalita GL č. 66 Kapustné záhrady. Navrhovaná činnosť sa nachádza v polohe mimo GL.

Z hľadiska minimalizácie vplyvov na biokoridor BK1 Sklabinský potok resp. GL č. 67 Sklabinský potok ale i GL č. 66 Kapustné záhrady navrhovateľ pri príprave navrhovanej činnosti komunikoval s príslušným orgánom štátnej správy pre ochranu prírody a krajiny i s územne príslušnou ŠOP SR - Správa Národného parku Veľká Fatra.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy pre ochranu prírody pri príprave investičného zámeru k predloženému projektu vo svojom vyjadrení (prípís č. OU-MT-OSZP-2018/11754 zo dňa 05. 09. 2018, viď príloha č. 6) nemal pripomietky za podmienky dodržania nasledujúcich podmienok uvedených vo vyjadrení:

1. Žiadame, aby stavebnou činnosťou nebolo zasahované do vyššie uvedených, z hľadiska záujmov ochrany prírody cenných lokalít. Žiadame ponechať minimálne 10 metrové nezastavané prieluky od ich okrajov a riešených

objektov stavby, vrátane záhrad.

2. V uvedených prielukách žiadame nevykonávať žiadnu činnosť, ktorá by spôsobila zmenu vodného režimu, eutrofizáciu, alebo znečistenie, nebudovať žiadne inžinierske siete, ani inú verejnú infraštruktúru.
3. K vymeriavaniu hranice prieluk je žiadateľ povinný prizvať pracovníka Správy NP Veľká Fatra, P. O. Hviezdoslava č. 38, 036 01 Martin.

Poznámka: Toto vyjadrenie bolo vypracované i na základe stanoviska Štátnej ochrany prírody SR, Správy Národného parku Veľká Fatra, Martin - list č. NP VF/001/236/2018 zo dňa 04. 09. 2018.

Navrhovateľ z hľadiska minimalizácie vplyvov na prvky ÚSES okolitého územia uvedené podmienky plne akceptuje. Zároveň tieto podmienky sú premietnuté do kapitoly IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

3.8 VPLYVY NA KRAJINU

Navrhovaná činnosť sa nachádza na území mesta Martin a to v jeho katastrálnom území Záturčie. Stavba je situovaná na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 (druh pozemku - orná pôda) a na parcelách KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 (druh pozemku - orná pôda) a KN-C č. 1321/1, 1321/2 (druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie). Riešená lokalita je podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin súčasťou plochy určenej na zástavbu. Pre dotknutú lokalitu bolo v ÚPN-SÚ prevedené vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy, v rámci ktorého Okresný úrad Martin, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva dňa 02. 09. 1999 pod č. OPPLH-C-99/01052-Š udelil na posudzovaný priestor (poloha navrhovanej činnosti) súhlas k použitiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v celom hodnotenom území i v jeho priamom kontaktnom okolí platí I. stupeň územnej ochrany.

Pri východnom okraji lokality navrhovanej činnosti sa nachádza Sklabinský potok (zachované stromovité vrbové porasty s viacerými druhmi krovín, prirodzeným charakterom toku a zodpovedajúcim zložením bioty), severne od územia zástavby sa nachádza lokalita Kapustné záhrady (menší jelšový lesík, zvyšky slatinných spoločenstiev). Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje ani do jedného z uvedených prvkov.

Z hľadiska minimalizácie vplyvov na tieto prvky navrhovateľ pri príprave navrhovanej činnosti komunikoval s príslušným orgánom štátnej správy pre ochranu prírody a krajiny i s územne príslušnou ŠOP SR - Správa Národného parku Veľká Fatra. Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy pre ochranu prírody pri príprave investičného zámeru k predloženému projektu vo svojom vyjadrení (pripis č. OU-MT-OSZP-2018/11754 zo dňa 05. 09. 2018, vid' príloha č. 6) nemal pripomietky za podmienky dodržania podmienok špecifikovaných vo vyjadrení. Navrhovateľ z hľadiska minimalizácie vplyvov na prvky a štruktúru územia uvedené podmienky plne akceptuje.

Poznámka: Zároveň tieto podmienky sú v plnej miere premietnuté do kapitoly IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

3.9 VPLYVY NA URBÁNNY KOMPLEX A VYUŽÍVANIE ZEME

3.9.1 Vplyvy na zastavané územie mesta Martin

Navrhovaná činnosť sa nachádza na území mesta Martin a to v jeho katastrálnom území Záturčie. Stavba je situovaná na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 (druh pozemku - orná pôda) a na parcelách KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 (druh pozemku - orná pôda) a KN-C č. 1321/1, 1321/2 (druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie). Územie je v súčasnosti nezastavané.

Podľa platného Územného plánu sídelného útvaru Martin (ďalej len ÚPN-SÚ Martin) v znení zmien a doplnkov č. 1 - 7 a jeho záväzných častí vyhlásených Všeobecne záväzným nariadením mesta Martin č. 38 v znení neskorších zmien a doplnkov sa riešené územie nachádza v urbanistických okrskoch 3 a 4, v území navrhovanom na individuálnu bytovú výstavbu s hlavnou funkciou obytnou.

Navrhovaná činnosť nemá požiadavku na zastavané územie mesta Martin, bez vplyvu.

3.9.2 Vplyvy na priemyselnú výrobu

Navrhovaná činnosť je podľa platného ÚPN-SÚ Martin súčasťou územia navrhovanom na individuálnu bytovú výstavbu s hlavnou funkciou obytnou.

Posudzovaná navrhovaná činnosť územne nekoliduje s plochami priemyslu ani s individuálnymi priemyselnými objektami resp. ich areálmi, nebude mať žiadne negatívne vplyvy na priemyselnú výrobu dotknutého ani širšieho územia.

3.9.3 Vplyvy na poľnohospodársku výrobu a lesné hospodárstvo

Navrhovaná činnosť je lokalizovaná na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 a KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8, 1321/1, 1321/2, z toho parcely KN-E č. 533, 536, 537 a KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 sú vedené ako poľnohospodárska pôda - druh orná pôda. Pre hodnotenú stavbu je potrebné pre stavebné objekty umiestnené na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 (druh pozemku - orná pôda) a KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 (druh pozemku - orná pôda) realizovať trvalé i dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy.

Riešená lokalita je podľa platnej ÚPN-SÚ Martin súčasťou plochy určenej na zástavbu, pre dotknutú lokalitu bolo v ÚPN-SÚ prevedené vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy. Zábery poľnohospodárskej pôdy budú upresnené na základe realizácie stavebných povolení jednotlivých stavebných objektov, vyňatie sa bude realizovať v súlade s platnou legislatívou.

Platná územnoplánovacia dokumentácia mesta Martin počíta v hodnotenom území z jeho zmenou na funkciu obytnú, pre územie navrhuje individuálnu bytovú výstavbu. V hodnotenom území dochádza realizáciou navrhovanej činnosti k zmene funkcie územia zo súčasného využitia na poľnohospodársku výrobu na funkciu obytnú. Je zachovaný súlad s platnou územnoplánovacou dokumentáciou mesta Martin.

Navrhovaná činnosť je lokalizovaná mimo lesnú pôdu, k jej záberu nedochádza. Bez vplyvu na lesné hospodárstvo.

3.9.4 Vplyvy na dopravu

Kostru dopravného systému v obytnej zóne Martinské Terasy tvoria dve obslužné komunikácie (komunikácia 1, 2). Tieto komunikácie sú doplnené obytnými ulicami funkčnej triedy D1, komunikácie A až G v obytnej zóne. Systém vyššie uvedených komunikácií v riešenom území zabezpečí dopravnú obslužnosť vnútri riešeného územia.

Doprava z riešeného územia IBV Martinské terasy bude smerovaná prostredníctvom jednej obslužnej komunikácie (komunikácia 1) jej priamym napojením na miestnu komunikáciu ulica Severná.

Pre investičný zámer z hľadiska možného vplyvu na dopravnú situáciu územia bola spracovaná dopravno-inžinierska štúdia - Kapacitné posúdenie dopravného napojenia IBV Martinské terasy (Gavula, R., 2018), ktorej cieľom bolo posúdiť stykové územie dopravou plánovanej výstavy súboru rodinných domov Martinské terasy. Štúdia v závere uvádza - citujeme: *"Posudzované dopravné napojenie v mieste stykovej križovatky ulíc Hurbanova a Severná bude za uvedených predpokladov kapacitne vyhovovať celé posudzované obdobie - t. j. minimálne do roku 2041"*.

Celá štúdia je súčasťou prílohovej časti zámeru (viď príloha č. 5).

3.9.5 Vplyvy nadväzujúcich stavieb, činností a infraštruktúry

Navrhovaná činnosť maximálne využíva existujúcu vybudovanú infraštruktúru územia, jej parametre a voľná kapacita to plne umožňuje.

Kapacita inžinierskych sietí je vyhovujúca, napojenie rodinných domov na technickú infraštruktúru územia bude detailne riešené v projektovej dokumentácii stavby a pri stavebnom povolení výstavby jednotlivých rodinných domov.

3.9.6 Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch

Vo vlastnom riešenom území ani v jeho blízkom okolí sa nenachádzajú žiadne plochy služieb, rekreácie a záujmové objekty a priestory cestovného a turistického ruchu, na tieto funkcie nepredpokladáme žiadne vplyvy vzhľadom k charakteru hodnotenej činnosti.

3.9.7 Vplyvy na infraštruktúru

Navrhovaná činnosť maximálne využíva existujúcu vybudovanú infraštruktúru územia, jej parametre a voľná kapacita to plne umožňuje.

Cez riešené územie je vedené vodovodné potrubie liatina DN 700, ktoré navrhovaná činnosť rešpektuje.

Pre SO 01 Komunikácie, SO 02 Rozšírenie vodovodu, SO 03 Rozšírenie splaškovej kanalizácie, SO 06 Verejné osvetlenie, SO 08 Rozšírenie dažďovej kanalizácie a SO 09 Telekomunikačný kábel je vydané právoplatné rozhodnutie o umiestnení stavby (č. sp. OU-ZA-OVBP2-2020/045662-002 zo dňa 02. 11. 2020, dátum nadobudnutia právoplatnosti - 24. 11. 2020).

Pre stavebné objekty SO 01 - VN podzemné vedenie, SO 02 - 11966 - Martin - Sever - Rozšírenie NNK pre IBV Terasa - NN podzemné vedenie, PS 01 - Trafostanice murované bolo vydané právoplatné územné rozhodnutie (Rozhodnutie mesta Martin číslo SÚ-34087/58287/2020 zo dňa 8.6.2020).

Kapacita inžinierskych sietí je vyhovujúca, napojenie technickej infraštruktúry bude detailne riešené v projektovej dokumentácii stavby.

Navrhovaná činnosť bez vplyvu na infraštruktúru územia.

3.9.8 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

V dotknutom území sa nenachádzajú žiadne kultúrne ani historické pamiatky.

Realizácia navrhovanej činnosti nebude mať žiadne vplyvy na kultúrne hodnoty územia ani na historické pamiatky mesta Martin.

3.9.9 Vplyvy na archeologické náleziská

V hodnotenom území neboli zistené žiadne archeologické náleziská. Bez vplyvu.

3.9.10 Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa nevyskytujú žiadne paleontologické náleziská ani geologické lokality. Bez vplyvu.

3.9.11 Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy (miestne tradície)

Hodnotená činnosť nebude mať žiadne vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy ani na miestne tradície územia.

3.9.12 Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy na neboli identifikované.

4 HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Navrhovaná činnosť, jej charakter, ani jej sprievodné činnosti nie sú producentom žiadnych významných kontaminantov a faktorov, ktoré by mohli mať nepriaznivý dopad na zdravotný stav obyvateľstva.

Realizácia navrhovanej činnosti vzhľadom na jej charakter i polohu v území nepredstavuje žiadne významné navýšenie znečistenia ovzdušia hodnoteného územia ani navýšenú hlukovú záťaž a tým ani významné zdravotné riziko na obyvateľstvo riešeného územia.

Iné významné zdravotné riziká pochádzajúce z hodnotenej navrhovanej činnosti nie sú známe ani ich nepredpokladáme.

5 ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA

5.1 VPLYVY NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA A ICH OCHRANNÉ PÁSMO

Celé riešené územie sa nachádza vo voľnej krajine, nie je v kontakte so žiadnym veľkoplošným ani maloplošným chráneným územím ani s ich ochranným pásmom, s chráneným vtáčím územím ani s územím európskeho významu, v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v hodnotenom území platí I. stupeň ochrany.

Realizáciou navrhovanej činnosti nie sú dotknuté žiadne chránené stromy vyhlásené podľa §-u 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

5.2 VPLYVY NA CHRÁNENÉ VODOHOSPODÁRSKE OBLASTI

Navrhovaná činnosť nezasahuje ani nie je v kontakte so žiadnou chránenou vodohospodárskou oblasťou.

6 POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA

Navrhovaná činnosť sa nachádza na území mesta Martin a to v jeho katastrálnom území Záturčie. Stavba je situovaná na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 (druh pozemku - orná pôda) a na parcelách KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 (druh pozemku - orná pôda) a KN-C č. 1321/1, 1321/2 (druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie), ktoré sú podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV.

Pre danú lokalitu a charakter navrhovanej činnosti sa sledovali jednotlivé zložky životného prostredia, ktoré by mohli byť ovplyvnené charakterom činnosti, jej prevádzkou i jej sprievodnými vplyvmi.

Charakter stavby a sprievodné činnosti súvisiace s navrhovanou činnosťou dávajú predpoklad pre uvoľňovanie potenciálnych sprievodných činností a produktov, ktoré by mohli určitou mierou vplyvať na okolité prostredie a na jeho jednotlivé zložky.

Ovzdušie

Vykurovanie RD, klimatizácia a príprava teplej úžitkovej vody bude elektrickou energiou (elektrický kotol, tepelné čerpadlo, podlahové či stropné kúrenie, konvektory, počíta sa aj s využitím solárnej energie) - druhy elektrických vykurovacích systémov sa nepredpisujú. Výroba tepla/chladu u hodnotenej navrhovanej činnosti nevystupuje ako zdroj znečisťovania ovzdušia.

Potenciálnym zdrojom znečisťujúcich látok do ovzdušia pochádzajúcich z hodnotenej činnosti po uvedení do prevádzky bude doprava.

Pre posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti na obyvateľstvo bola vypracovaná rozptylová štúdia (Pirman, I., 2021). Predmetom tejto štúdie bolo posúdenie imisnej

záťaže z dopravy súvisiacej s vybudovaním novej obytnej zóny „Martinské terasy“ na východnom okraji mesta Martin. Na základe výsledkov rozptylovej štúdie možno konštatovať, že doprava súvisiaca s vybudovaním IBV Martinské terasy nezaťaží nadmerne ovzdušie v okolí a nebude predstavovať zdravotné riziko pre okolité obyvateľstvo. Predmet posudzovania spĺňa požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené právnymi predpismi vo veciach ochrany ovzdušia.

Navrhovaná činnosť je v súlade so:

- zákonom č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- vyhláškou MŽP SR č. 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení vyhlášky č. 270/2014 Z. z.
- zákonom č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov
- vyhláškou MŽP SR č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení vyhlášky č. 296/2017 Z. z.

Kvalita ovzdušia podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a vykonávacích vyhlášok budú v súlade.

Podzemné vody, povrchové vody

Minimálna až žiadna záťaž, existencia kanalizácie pre splaškové a čiastočne i predažďové vody, spôsob likvidácie odpadných vôd v zmysle legislatívy.

Splaškové odpadové vody z hodnotenej činnosti (98 RD) budú odvádzané do splaškovej kanalizácie, ktorá bude napojená na verejnú splaškovú kanalizačnú sieť mesta Martin.

Dažďové odpadové vody zo striech objektov a spevnených plôch rodinných domov budú odvedené na voľné plochy a ponechané k samovoľnému vsaku.

Dažďové odpadové vody zo spevnených plôch - cestné komunikácie, chodníky: časť týchto vôd bude odvedená sklonom plôch na voľný terén (priestor sadových úprav) a ponechaná na vsak, časť bude odvedená cez dažďovú kanalizáciu, ktorá bude zaústená do vsakovacieho systému.

Likvidácia dažďových odpadových vôd podlieha režimu povoľovania podľa zákona č. 364/2004 Z. z. (vodný zákon):

- objekty dažďových kanalizácií a vsakovacieho systému sú podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) vodnými stavbami a podliehajú režimu povoľovania podľa zákona č. 364/2004 Z. z.
- k povoleniu vypúšťania vôd do vsakovacieho systému je potrebné predložiť výsledok predchádzajúceho zisťovania podľa § 36 a 37 vodného zákona (zákon č. 364/2004 Z. z.)

Navrhovaná činnosť je v súlade so:

- zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)
- vyhláškou MŽP SR č. 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd
- vyhláškou MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov
- vyhláškou Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona
- NV SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti

- NV SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd

Ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. (Vodný zákon) v znení neskorších predpisov a vykonávacích vyhlášok budú dodržané.

Ochrana pôdneho fondu

Pre hodnotenú stavbu je potrebné pre stavebné objekty umiestnené na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 (druh pozemku - orná pôda) a KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 (druh pozemku - orná pôda) realizovať trvalé i dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy.

Riešená lokalita je podľa platnej ÚPN-SÚ Martin súčasťou plochy určenej na zástavbu. Pre dotknutú lokalitu bolo v ÚPN-SÚ prevedené vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy, v rámci ktorého Okresný úrad Martin, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva dňa 02. 09. 1999 pod č. OPPLH-C-99/01052-Š udelil na navrhovanej činnosti dotknutú lokalitu súhlas k použitiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely. Pred vydaním stavebného povolenia investor je povinný podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, požiadať orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy o vydanie rozhodnutia na trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy.

Hluk

Vplyvom realizácie navrhovanej činnosti v území pribudnú nové zdroje hluku:

- statická doprava - parkovacie miesta v rámci jednotlivých rodinných domov
- mobilná doprava - automobily viazané svojou prítomnosťou na vznik nového komplexu IBV, jedná sa o hluk z mobilných zdrojov podzemnej dopravy

Akustická situácia vo vonkajšom priestore záujmového územia navrhovanej činnosti (dôraz na ul. Severná) je posúdená prostredníctvom spracovanej akustickej štúdie pre investičný zámer "Obytná zóna IBV MARTINSKÉ TERASY Martin" podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších úprav a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších úprav (Plaskoň, V. - EnA CONSULT Topoľčany, s.r.o., 2021). V závere akustická štúdia hodnotí, že posudzovaný stav navrhovanej zóny IBV rozširujúcej intravilán mesta Martin vyhovuje požiadavkám Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. pre dotknuté chránené vonkajšie prostredie.

Ekologická únosnosť územia nie je ohrozená. Všetky hygienické limity PH pre hluk vyplývajúce z hodnotenej prevádzky budú splnené počas dňa, večera i noci.

Navrhovaná činnosť je v súlade so:

- zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- vyhláškou MZ SR č. 237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí

Navrhovaná činnosť ako celok i jej jednotlivé časti, objekty a použité technológie nie sú producentom žiadnych významných hladín emisií hluku. Prípustné hodnoty podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z.,

ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí súvisiace s činnosťou navrhovanej činnosti nebudú prekročené.

Odpady

Likvidácia odpadov bude prebiehať v súlade s požiadavkami Programu odpadového hospodárstva SR, v zmysle schváleného Programu odpadového hospodárstva mesta Martin cez zmluvne podchytený subjekt v súlade s platnou legislatívou (zákon č. 75/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch, vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov) a v súlade s VZN mesta Martin.

Vplyvy na obyvateľstvo

Navrhovaná činnosť nie je významným producentom hlukovej ani imisnej záťaže, čo potvrdzujú spracované akustická i rozptylová štúdia.

Hodnotená činnosť, jej charakter, ani jej sprievodné činnosti nie sú producentom žiadnych významných kontaminantov a faktorov, ktoré by mohli mať nepriaznivé dopad na zdravotný stav obyvateľstva.

Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva nepredpokladáme.

Navrhovaná činnosť je v súlade so:

- zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákonom č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- vyhláškou MZ SR č. 233/2014 o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie
- zákonom č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- vyhláškou MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení vyhlášky č. 270/2014 Z. z.
- zákonom č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov
- vyhláškou MŽP SR č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení vyhlášky č. 296/2017 Z. z.
- zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- vyhláškou MZ SR č. 237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí

Ochrana prírody, ÚSES, biota

Celé riešené územie sa nachádza vo voľnej krajine, nie je v kontakte so žiadnym veľkoplošným ani maloplošným chráneným územím ani s ich ochranným pásmom, s chráneným vtáčím územím, s územím európskeho významu ani so sieťou biotopov Natura 2000. Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v celom hodnotenom území platí 1. stupeň územnej ochrany prírody a krajiny.

Realizáciou navrhovanej činnosti nie sú dotknuté žiadne chránené stromy vyhlásené podľa §-u 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Pri východnom okraji lokality navrhovanej činnosti sa nachádza lokálny líniový ekosystém Sklabinského potoka, ktorý v hodnotenom úseku plní zároveň i funkciu biokoridoru BK1 Sklabinský potok i genofondovej lokality (GL č. 67). Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje do uvedeného prvku.

Severne od územia zástavby sa nachádza lokalita Kapustné záhrady, ktorá je zároveň vymedzená ako genofondová lokalita GL 66 Kapustné záhrady. Navrhovaná činnosť sa nachádza v polohe mimo územie lokality GL 66 Kapustné záhrady.

Z hľadiska minimalizácie vplyvov na biotopy Sklabinského potoka i lokality Kapustné záhrady navrhovateľ pri príprave navrhovanej činnosti komunikoval s príslušným orgánom štátnej správy pre ochranu prírody a krajiny i s územne príslušnou ŠOP SR - Správa Národného parku Veľká Fatra.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy pre ochranu prírody pri príprave investičného zámeru k predloženému projektu vo svojom vyjadrení (prípís č. OU-MT-OSZP-2018/11754 zo dňa 05. 09. 2018, príloha č. 6) nemal pripomietky za podmienky dodržania nasledujúcich podmienok uvedených vo vyjadrení:

1. Žiadame, aby stavebnou činnosťou nebolo zasahované do vyššie uvedených, z hľadiska záujmov ochrany prírody cenných lokalít. Žiadame ponechať minimálne 10 metrové nezastavané prieluky od ich okrajov a riešených objektov stavby, vrátane záhrad.
2. V uvedených prielukách žiadame nevykonávať žiadnu činnosť, ktorá by spôsobila zmenu vodného režimu, eutrofizáciu, alebo znečistenie, nebudovať žiadne inžinierske siete, ani inú verejnú infraštruktúru.
3. K vymeriavaniu hranice prieluk je žiadateľ povinný prizvať pracovníka Správy NP Veľká Fatra, P. O. Hviezdoslava č. 38, 036 01 Martin.

Poznámka: Toto vyjadrenie bolo vypracované i na základe stanoviska Štátnej ochrany prírody SR, Správy Národného parku Veľká Fatra, Martin - list č. NP VF/001/236/2018 zo dňa 04. 09. 2018.

Zároveň tieto podmienky sú premietnuté do kapitoly IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacie vyhlášky, ktorou sa vykonáva uvedený zákon sú v súlade.

Pamiatková starostlivosť

V dotknutom území sa nenachádzajú žiadne objekty záujmu pamiatkovej starostlivosti, uvedená činnosť nie je v rozpore so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

Navrhovaná činnosť je v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, v prípade požiadaviek premietnutých do podmienok stanovených v stavebnom povolení bude termín začatia výkopových prác písomne ohlásený vopred Krajskému pamiatkovému úradu Žilina.

Územné plánovanie

Navrhovaná činnosť je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou mesta Martin, podmienkou je dodržanie požiadaviek záväznej časti ÚPN-SÚ Martin.

Súlad s platnými právnymi predpismi SR bude v územnom i stavebnom konaní po vyjadrení dotknutých orgánov posudzovať stavebný úrad.

Navrhovaná činnosť musí byť v súlade so:

- zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov
- zákonom č. 135/1961 Z. z. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov

Stavebný zákon - zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a všetky prislúchajúce vykonávacie predpisy budú v súlade.

7 PREDPOKLADANÝ VPLYV PRESAHUJÚCI ŠTÁTNE HRANICE

Hodnotená činnosť nevyvolá vplyvy presahujúce štátne hranice.

8 VYVOLANÉ SÚVISLOSTI

Vzhľadom k polohe navrhovanej činnosti v hodnotenom priestore realizácia hodnotenej činnosti pri dodržaní odporúčaných navrhnutých opatrení nevyvolá žiadne ďalšie známe súvislosti, ako tie ktoré boli hodnotené v predchádzajúcich kapitolách.

9 ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU ČINNOSTI

Z pohľadu realizácie navrhovanej činnosti nevyplývajú iné ďalšie možné riziká ako tie, ktoré už boli hodnotené v zámere v predchádzajúcich kapitolách.

10 OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

10.1 ÚZEMNOPLÁNOVACIE OPATRENIA

Riešená lokalita je podľa platného ÚPN-SÚ Martin súčasťou územia navrhovanom na individuálnu bytovú výstavbu s hlavnou funkciou obytnou.

Územie bolo podrobnejšie riešené Generelom územného rozvoja "Martinská terasa" (Kropitz, P., 2016), ktorý bol spracovaný ako územnoplánovací podklad pre celé územie Martinskej terasy. GÚR rieši základnú urbanistickú a dopravnú koncepciu územia nového obytného obvodu a stanovuje podmienky pre možnosť koordinovaného riadenia výstavby v jednotlivých obytných zónach.

10.2 TECHNICKÉ, TECHNOLOGICKÉ, ORGANIZAČNÉ A PREVÁDZKOVÉ OPATRENIA

Opatrenia počas výstavby

Geológia

- na základe známych inžiniersko-geologických podmienok je potrebné v stupni naväzujúcej PD navrhnuť technické založenie objektov
- v priebehu stavebných prác upresniť radónové riziko a následne v prípade potreby navrhnuť príslušné protiradónové opatrenia

Ovzdušie

- stavebné práce vykonávať s použitím všetkých dostupných prostriedkov a technológií na zamedzenie zvýšenia sekundárnej prašnosti počas realizácie prác (zakrytie sypkých materiálov, zákaz spaľovania materiálov a pod.)
- pri preprave sypkých prašných materiálov realizovať zaplachtovanie korby automobilov
- čistenie automobilov a stavebnej techniky pri výjazde zo staveniska, v prípade znečistenia spevnených komunikácií počas výstavby zabezpečiť ich čistenie
- po ukončení terénnych prác vzhľadom k zamedzeniu prašnosti z nezatrávnených plôch realizovať technickú a biologickú rekultiváciu územia

Podzemné a povrchové vody

- objekty dažďových kanalizácií a vsakovacieho systému sú podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) vodnými stavbami a podliehajú režimu povoľovania podľa zákona č. 364/2004 Z. z.
- k povoleniu vypúšťania vôd do vsakovacieho systému je potrebné predložiť výsledok predchádzajúceho zisťovania podľa § 36 a 37 vodného zákona (zákon č. 364/2004 Z. z.)
- zabezpečiť a v priebehu výstavby dodržiavať bezpečnostné predpisy pri manipulácii s ropnými látkami, kontrolovať stav stavebných mechanizmov, zabrániť úniku ropných látok zo stavebných a dopravných mechanizmov do vonkajšieho prostredia
- dažďové vody zo striech rodinných domov zaústiť do vsaku na vlastnom pozemku
- na povrchovú úpravu chodníkov doporučujeme použiť vodopriepustný materiál (zámková dlažba, vodopriepustný betón resp. iné vhodné priepustné materiály)
- pri príprave stavebného povolenia postupovať v súlade so zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb.

Pôda

- realizovať trvalé vyňatie z poľnohospodárskej pôdy - potrebné pre trvalý záber pod stavebné objekty navrhovanej činnosti
- plochy trvalého záberu odhumusovať a vrchnú humusovú vrstvu pôdy použiť na úpravu a rekultivácie plôch dotknutých stavebnou činnosťou
- zabezpečiť rekultiváciu územia po stavebných prácach, po ukončení terénnych a stavebných prác realizovať terénne úpravy

Biota, ÚSES, ochrana prírody

Trvalý a dočasný **záber lokalít** s výskytom chránených a ohrozených druhov fauny európskeho alebo národného významu a ich biotopov

- Vzhľadom na ochranu významných biotopov výskytu druhov fauny je potrebné zachovať v plnom rozsahu lokalitu na severovýchodnom okraji dotknutého územia s drevinovou a mokradňou vegetáciou, kde sa často vyskytujú aj chránené a ohrozené druhy. Preto sa doporučuje upraviť záber pozemkov tak, aby parcely 525/116, 525/117, 525/118, 525/119, 525/122, 525/124, 525/126 ostali bez zásahu. Rovnako bez zásahu ostane aj pás šírky 10 m od GL vo východných častiach parciel 525/115, 525/114, 525/113, 525/120, 525/121, 525/123, 525/125 a severovýchodných až severných častiach parciel 525/128, 525/140 a 525/141 (v súlade so stanoviskom ŠOPR SR, Veľká Fatra).
- Na západných okrajoch dotknutého územia je potrebné regulovať využitie územia a stavebnú činnosť tak, aby sa minimálne zasahovalo do porastov drevín (resp. aby zostali zachované v plnom rozsahu), ktoré okrem toho, že tvoria izolačnú vegetáciu medzi súčasným zastavaným územím a územím navrhovaným na využitie, predstavujú významný biotop hniezdenia niektorých druhov vtákov a vyskytuje sa tu aj viacero významných druhov bezstavovcov, hlavne druhov hmyzu.
- Pred začiatkom stavebných prác v dotyku s ochranným pásmom GL je potrebné realizovať podrobný prieskum lokality za účelom zistenia výskytu chránených a ohrozených druhov a potrebu realizácie ich transferu na vhodné lokality, ktoré nebudú dotknuté činnosťou.
- Pre ochranu hniezdiacich druhov vtákov na stromoch a v krovinách realizovať opatrenie, pri ktorom bude drevinová vegetácia v území vyrúbaná v mimohniezdnom období, aby sa zabránilo prípadným likvidáciám hniezd so znáškou vajec alebo s mladými nelietajúcimi jedincami.

Vplyv navrhovanej činnosti na **genofondovú lokalitu GL66 Kapustné záhrady**

- Doporučuje sa upraviť záber pozemkov tak, ako to je uvedené v predchádzajúcom bode, aby celé parcely alebo časti parciel spadajúce do GL ostali bez zásahu.
- Medzi vlastným územím GL66 Kapustné záhrady a novým plánovaným zastavaným územím je potrebné vytvoriť pufrácnú zónu na celej línii dotyku GL a zastavaného územia o šírke minimálne 10 m. Táto pufrácná zóna bude slúžiť ako bezzásahová zóna, kde sa nebude realizovať žiadna stavebná činnosť a ani žiadne terénne úpravy spojené so zásahom do existujúceho vegetačného krytu a bude toto územie ponechané na samovývoj. V tejto zóne sa však doporučuje monitorovanie šírenia invázných druhov rastlín (drevín aj bylín) a v prípade ich zistenia pristúpiť k ich likvidácii, aby sa predišlo k ich masovému šíreniu na plochách GL.
- V uvedených prielukách žiadame nevykonávať žiadnu činnosť, ktorá by spôsobila zmenu vodného režimu, eutrofizáciu, alebo znečistenie, nebudovať žiadne pozemné stavby, inžinierske siete, ani inú verejnú infraštruktúru.
- K vymeriavaniu hranice prieluk je žiadateľ stavby povinný prizvať pracovníka Správy NP Veľká Fatra, P. O. Hviezdoslava č. 38, 036 01 Martin.
- Príľahlé pozemky rodinných domov v smere ku genofondovej lokalite GL 66 Kapustné záhrady situovať záhradami ku GL.

- Rešpektovať opatrenia uvedené v územnom pláne mesta Martin pre genofondové lokality č. 66 Kapustné záhrady a č. 67 Sklabinský potok.
- Oplotenie pozemkov rodinných domov riešiť bez zadných vrát, tým neumožniť svojvoľné využívanie plôch za pozemkami rodinných domov na vysýpanie napr. trávy prípadne iných odpadov z údržby zelene v území.
- Pred začiatkom stavebných prác v dotyku s ochranným pásmom GL je potrebné realizovať podrobný prieskum parciel po obvode GL za účelom zistenia výskytu chránených a ohrozených druhov fauny na priamo dotknutých plochách, s cieľom zistiť potrebu realizácie transferu druhov na iné vhodné lokality v rámci GL, ktoré nebudú ani nepriamo atakované navrhovanou činnosťou v etape výstavby.
- Pri stavebných prácach spojených so skrývkou pôdy a odstránením vegetačného krytu v blízkosti GL je potrebné venovať zvýšenú pozornosť potenciálnemu výskytu významných druhov živočíchov, aby sa predišlo ohrozeniu druhov žijúcich alebo aj zimujúcich v pôde a na zemi v travinnobylinnom poraste segetálnej vegetácie.
- Pri stavebných prácach je potrebné vylúčiť akýkoľvek zásah do plôch GL a vyčlenenej poľnohospodárskej zóny, nevytvárať tu ani plochy dočasného záberu a minimalizovať aj nepriame vplyvy spojené so znečistením ovzdušia a vody.
- Eliminovať znečistenie vôd aj na priamo dotknutých plochách, aby nedochádzalo k znečisteniu povrchových alebo podzemných vôd stekajúcich z dotknutého územia smerom na plochy GL a hlavne úplne vylúčiť znečistenie nebezpečnými látkami poškodzujúcimi vodné prostredie a vodné organizmy.
- Počas výstavby je potrebné zabrániť aj znečisteniu prostredia GL počas nepriaznivých klimatických situácií - prízračné dažde - kde by sa toto znečistenie mohlo preniesť aj na ostatné významné biotopy územia situované vo vzdialenejších častiach.
- V rámci rekultivačných a revitalizačných prác po ukončení stavby je potrebné realizovať aj revitalizáciu okrajových častí GL. Odstrániť invázne druhy rastlín medzi ktorými dominujú zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*) a zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*). Po výstavbe realizovať monitoring šírenia sa invázných druhov a pravidelne realizovať práce na ich likvidáciu.

Vplyv navrhovanej činnosti na genofondovú lokalitu GL67 Sklabinský potok (Jordán) medzi Tomčanmi a Košútami a ostatné GL v okolí

- Žiadna činnosť realizovaná v dotknutom území v rámci navrhovanej činnosti nesmie fyzicky zasahovať do plôch GL. Okrem priamych vplyvov je nutné eliminovať aj všetky potenciálne vplyvy spojené so znečistením ovzdušia a vôd daného územia.
- Pred začiatkom stavebných prác v dotyku s ochranným pásmom GL je potrebné realizovať podrobný prieskum lokality za účelom zistenia výskytu chránených a ohrozených druhov a potrebu realizácie ich transferu na vhodné lokality, ktoré nebudú dotknuté činnosťou.
- Začiatok stavebných prác v dotyku s ochranným pásmom GL spojených so skrývkou pôdy a odstránením vegetačného krytu (aj v prípade poľnohospodárskych kultúr alebo segetálnej vegetácie) je potrebné situovať do mimo hniezdneho obdobia, t.j. realizovať ju v období október až február, aby sa predišlo ohrozeniu druhov hniezdiacich na zemi, aby sa zabránilo prípadným likvidáciám hniezd so znáškou vajec alebo s mladými nelietajúcimi jedincami.

- V okolí GL nevytvárať ani dočasné depónie pôdy, kde by sa mohli šíriť druhy ruderalnej vegetácie a zvlášť invázne druhy rastlín.

Vplyv navrhovanej činnosti **na chránené a ohrozené druhy flóry**

- Vzhľadom na ochranu významných druhov fauny je potrebné zachovať v plnom rozsahu všetky relevantné opatrenia uvedené pri vplyvoch uvedených v predchádzajúcich bodoch

Vplyv navrhovanej činnosti **na biotopy národného a európskeho významu**

- Striktne dodržať opatrenia o nezasahovaní do plôch spadajúcich do GL - t.j. striktne uplatniť opatrenia uvedené pri vplyvoch uvedených v predchádzajúcich bodoch
- Navrhovaná činnosť nesmie priamo zasahovať do plôch GL a nesmie tieto plochy ovplyvňovať ani nepriamo znečistením prostredia, hlavne znečistením alebo iným ovplyvnením povrchových a podzemných vôd sledovaného územia.
- Počas stavebnej činnosti je potrebné eliminovať priame zásahy do lokalít mimo trvalých záberov, nevytvárať tu objekty dočasného záberu a eliminovať aj prechod stavebnej techniky cez územia GL.
- Po ukončení stavebných prác na dotknutých plochách v susedstve s GL alebo na plochách navrhovaných na zahrnutie do navrhovanej pufrácej zóny je potrebné realizovať rekultivačné a revitalizačné práce s dôrazom na vytvorenie prírodných plôch s využitím drevín a trávnych zmesí „domácich“ druhov tak, aby sa zabránilo šíreniu nepôvodných druhov na lokality biotopov na plochách GL.
- Po ukončení stavebnej činnosti je potrebné narušené plochy v dotyku s GL a ich biotopmi revitalizovať trávnymi zmesami s druhovým zložením veľmi blízkym pôvodným biotopom, prípadne zabezpečiť transfer typických druhov (hlavne ich semien) z okolitých biotopov na obnovované lokality.
- Pri úpravách parkových plôch vo vnútornom priestore uprednostňovať trávne zmesi tvorené domácimi druhmi tráv a bylín, uprednostniť medonosné rastliny, pri výsadbe okrasných drevín preferovať domáce kultivary drevín. Jednoznačne v bylinnej aj drevinovej skladbe treba vylúčiť výsadbu invazívnych resp. invázne sa správajúcich druhov.
- Po ukončení stavebnej činnosti a všetkých nadväzujúcich činností v území by bolo vhodné pre zlepšenie celkového stavu biotopu vykonať revitalizačné opatrenia spojené s odstránením existujúcich záťaží v podobe nelegálnych skládok odpadu, odstránenia nepôvodných druhov drevín (napr. jedince javorovca jaseňolistého), odstránenia druhov ruderalnej vegetácie a doplnenia okrajových častí GL vhodnými drevinami lužných lesov.

Šírenie inváznych druhov, resp. druhov nepôvodných pre existujúce biotopy

- Počas výstavby a aj po výstavbe realizovať v lokalite systematické odstraňovanie inváznych druhov rastlín. Po výstavbe realizovať monitoring šírenia sa inváznych druhov a pravidelne realizovať práce na ich likvidáciu.

Vplyvy na celkovú biodiverzitu územia, t.j. aj vplyvy na biodiverzitu ostatných lokalít v území s výskytom bežnej flóry, fauny a biotopov, resp. aj vplyvy na biodiverzitu človekom využívaných plôch

- Vo všeobecnosti možno tu aplikovať všetky vyššie uvedené opatrenia pre ochranu vzácnej, chránenej alebo ohrozenej fauny, ako aj opatrenia na ochranu významných biotopov územia.

Odpady

- zneškodňovanie odpadov zo stavby počas výstavby podľa druhov odpadov zabezpečí dodávateľ stavby, zodpovedá za súlad s legislatívnymi predpismi
- v rámci stavby vytvoriť podmienky, aby boli v čo najvyššej miere recyklované použité materiály a boli využité s cieľom minimalizovať množstvo skládkovaného odpadu

Hluk

- na zemné práce používať modernú techniku s čo najnižším certifikovaným akustickým výkonom
- odporúča sa zakázať prevádzku ťažkých stavebných strojov/mechanizmov v nočnej dobe
- dodržiavať príslušné hygienické limity hluku určené vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z. v znení neskorších zmien a predpisov

Iné

- zabezpečiť a priebežne kontrolovať dobrý technický stav stavebných mechanizmov a nákladných vozidiel, zabezpečiť dodržiavanie technologických postupov, technologickej disciplíny a vhodnej organizácie počas výstavby
- v prípade, že počas výkopových prác bude nájdené archeologické nálezisko je podľa platného zákona o ochrane pamiatok navrhovateľ a dodávateľ stavby povinný zabezpečiť realizáciu archeologického výskumu
- počas výstavby jednotlivých rodinných domov zabezpečiť stavebný dozor a vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnosti pracovníkov v zmysle platných zákonov, nariadení a vyhlášok
- dodržiavať platné technické, technologické, organizačné a bezpečnostné predpisy súvisiace s navrhovaným druhom činnosti ako aj protipožiarne opatrenia

Opatrenia počas prevádzky**Podzemné a povrchové vody**

- dodržiavať spôsob a podmienky na vypúšťanie čistých dažďových odpadových vôd do podzemných vôd stanovené povoľujúcim orgánom

Biota, ÚSES, ochrana prírody

- v prielukách v kontakte s GL 66 Kapustné záhrady ale aj LBK1 Sklabinský potok a GL 67 Sklabinský potok (Jordán) medzi Tomčanmi a Košútami nevykonávať žiadnu činnosť, ktorá by mala vplyv na uvedené prvky záujmov ochrany prírody

Vnútroareálová zeleň

- zabezpečiť trvalú starostlivosť o vnútroareálovú zeleň s jej pravidelným kosením a údržbou

Odpady

- spôsob nakladania s odpadmi počas prevádzky bude zosúladený s legislatívnymi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva a podľa Všeobecne záväzného nariadenia mesta Martin
- v rámci prevádzky areálu navrhovanej činnosti zabezpečiť priestory pre odpadové hospodárstvo
- zneškodňovanie resp. zhodnotenie odpadov bude zabezpečené prostredníctvom mesta Martin v súlade so Všeobecne záväzným nariadením mesta Martin

11 POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ NEREALIZOVALA

Nerealizáciou navrhovanej činnosti (tzv. nulový variant) by územie bolo využívané ako v súčasnosti, t.j. voľná plocha by bola naďalej ponechaná bez zástavby, pozemok by bol naďalej dočasne využívaný pre poľnohospodárske účely. V prípade, že by sa hodnotená činnosť na danej ploche v súčasnosti nerealizovala, bolo by snahou vlastníka pozemkov využiť pozemky na podobné účely ako rieši navrhovaná činnosť a to i vzhľadom k určeniu lokality v rámci platnej územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin na individuálnu bytovú výstavbu s hlavnou funkciou obytnou.

12 POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI

Podľa platného Územného plánu sídelného útvaru Martin (ďalej len ÚPN-SÚ Martin) v znení zmien a doplnkov č. 1 - 7 a jeho záväzných častí vyhlásených Všeobecne záväzným nariadením mesta Martin č. 38 v znení neskorších zmien a doplnkov sa riešené územie nachádza v urbanistických okrskoch 3 a 4, v území navrhovanom na individuálnu bytovú výstavbu s hlavnou funkciou obytnou.

Územie bolo v roku 2016 podrobnejšie riešené Generelom územného rozvoja „Martinská terasa“, spracovateľ Ing. arch. Pavel Kropitz, aut. arch. SKA, ktorý bol spracovaný ako územnoplánovací podklad pre celé územie Martinskej terasy nachádzajúcej sa na vyvýšenej terase juhovýchodne od sídliska Košúty I. GÚR rieši základnú urbanistickú a dopravnú koncepciu územia nového obytného obvodu a stanovuje podmienky pre možnosť koordinovaného riadenia výstavby v jednotlivých obytných zónach.

Navrhovaná činnosť je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou mesta Martin, podmienkou je dodržanie požiadaviek záväznej časti ÚPN-SÚ Martin.

13 ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

Predkladaná navrhovaná činnosť

Martinské terasy

pripravovaná navrhovateľom

spoločnosťou MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin

bola vyhodnotená podľa a rozsahu prílohy č. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov z dôvodu splnenia nárokov na zisťovacie konanie.

Navrhovaná činnosť „Martinské terasy“ z pohľadu jej sprievodných činností podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov z dôvodu splnenia nárokov na hodnotenie - Príloha č. 8 spadá pod:

Kapitolu 9. Infraštruktúra

Pol. č.	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (pov. hodn.)	Časť B (zist. kon.)
16.	Projekty rozvoja obcí vrátane a) pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných prílohách tejto prílohy		v zastavanom území od 10 000 m ² podlahovej plochy mimo zastavaného územia od 1 000 m ² podlahovej plochy

Hodnotená činnosť podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov z dôvodu splnenia nárokov na hodnotenie spadá v zmysle prílohy č. 8 pod zisťovacie konanie.

Navrhovateľ spoločnosť MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin podal na Okresný úrad Martin - odbor starostlivosti o životné prostredie žiadosť o upustenie požiadavky variantného riešenia zámeru. Príslušný organ prípisom č. OU-MT-OSZP-2021/004373-005 zo dňa 03. 05. 2021 upustil od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti.

Účelom navrhovanej činnosti "Martinské terasy" je vytvorenie novej obytnej zóny, ktorá je podľa územného plánu mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV na východnom okraji mesta. Výstavba IBV plynulo nadväzuje na existujúcu urbanistickú štruktúru územia. Navrhovaná činnosť rieši individuálnu bytovú výstavbu 98 rodinných domov s 1 bytovou jednotkou a napojenie týchto stavieb na verejné technické a dopravné vybavenie územia.

Realizáciou navrhovanej činnosti nedochádza k žiadnemu významnému poškodeniu zložiek prírodného ani životného prostredia. Možnosti významného ovplyvnenia kvality zložiek prostredia i kvality životného prostredia človeka nepredpokladáme.

Vzhľadom na vyššie uvedené analýzy javov a následné závery hodnotenia vplyvov v predchádzajúcich kapitolách považujeme predkladanú hodnotenú navrhovanú činnosť na realizáciu stavby

Martinské terasy

pripravovaná navrhovateľom

spoločnosťou MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin

za prijateľnú a z hľadiska vplyvov na životné prostredie za realizovateľnú.

Zároveň odporúčame proces posudzovania vplyvov na životné prostredie predkladanej hodnotenej navrhovanej činnosti ukončiť na úrovni zisťovacieho konania a navrhovanú činnosť „Martinské terasy“ odporučiť na realizáciu.

Súčasne odporúčame zapracovať do stavebných povolení návrh zmierňujúcich opatrení, uvedených v kapitole IV.10.

V. POROVNANIE VARIANTOV ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM)

Navrhovaná činnosť „Martinské terasy“ z pohľadu jej sprievodných činností podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov z dôvodu splnenia nárokov na hodnotenie - Príloha č. 8 spadá pod:

Kapitolu 9. Infraštruktúra

Pol. č.	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (pov. hodn.)	Časť B (zist. kon.)
16.	Projekty rozvoja obcí vrátane a) pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných prílohách tejto prílohy		v zastavanom území od 10 000 m ² podlahovej plochy mimo zastavaného územia od 1 000 m ² podlahovej plochy

Hodnotená činnosť podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov z dôvodu splnenia nárokov na hodnotenie (výmera podlahovej plochy 18 000 m² v zastavanom území) spadá podľa prílohy č. 8 pod zisťovacie konanie.

Predkladaný zámer bol spracovaný v rozsahu a na úrovni obsahu a štruktúry Zámeru (Príloha č. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

V predmetnej dokumentácii je vyhodnotený 1 realizačný variant.

Navrhovateľ spoločnosť MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin podal na Okresný úrad Martin - odbor starostlivosti o životné prostredie žiadosť o upustenie požiadavky variantného riešenia zámeru. Príslušný organ prípisom č. OU-MT-OSZP-2021/004373-005 zo dňa 03. 05. 2021 upustil od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti.

1 TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Ako bolo uvedené vyššie v texte pre hodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti sa hodnotí okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala) i variant uvedený v predloženom zámere.

Pre zostavenie kritérií hodnotenia sme vychádzali z problematiky hodnotenia, kde dôležitým faktorom bolo porovnanie jedného realizačného variantu s nulovým variantom. Vzhľadom k jednoduchosti problematiky porovnania sme zvolili princíp základného hodnotenia dopadu navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia.

Pri výbere kritérií použitých pre hodnotenie vplyvov navrhnutého realizačného variantu a nulového variantu sme vychádzali z váhového porovnania významnosti jednotlivých vplyvov z hľadiska ich dopadu na jednotlivé zložky životného prostredia.

Pre hodnotenie vhodnosti realizácie navrhovaného realizačného variantu a následné porovnanie s tzv. nulovým variantom boli z hľadiska dôležitosti zvolené nasledovné súbory kritérií:

- priame vplyvy na prírodné prostredie – technická náročnosť a celkový objem stavebných prác,
- vplyvy na zložky životného prostredia,
- vplyvy na krajinu,
- vplyvy na biotu - zásahy do významných biotopov,
- vplyvy na chránené územia,
- vplyvy na obyvateľstvo, sociálne a ekonomické dôsledky,
- vplyvy na využívanie územia,
- dodržiavanie platných limitov - prevádzkové riziká a ich vplyvy.

2 VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU ALEBO STANOVENIE PORADIA VHODNOSTI PRE POSUDZOVANÉ VARIANTY

Nulový variant predstavuje stav, kedy by sa navrhovaná činnosť v území nerealizovala. Pri tomto stave by územie ostalo v súčasnom stave a bez stavebného zásahu. Jedná sa o čisto teoretickú úvahu, ktorá predstavuje východiskový stav pre porovnanie vhodnosti realizácie investície v území z hľadiska hodnotenia vplyvov a najmä prijateľnosti pre situovanie a realizovanie navrhovanej činnosti.

Navrhovateľ spoločnosť MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin podal na Okresný úrad Martin - odbor starostlivosti o životné prostredie žiadosť o upustenie požiadavky variantného riešenia zámeru. Príslušný organ prípisom č. OU-MT-OSZP-2021/004373-005 zo dňa 03. 05. 2021 upustil od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti.

Porovnanie navrhovanej činnosti s nulovým variantom

Nulový variant predstavuje stav, kedy by sa hodnotená činnosť v území nerealizovala.

V prípade realizácie nulového variantu

- nerealizáciou navrhovanej činnosti (tzv. nulový variant) by územie bolo využívané ako v súčasnosti, t.j. voľná plocha by bola naďalej ponechaná bez zástavby, pozemok by bol naďalej dočasne využívaný pre poľnohospodárske účely, jeho ďalšie využitie by muselo byť v súlade s platným ÚPN-SÚ Martin,
- využívanie lokality ako poľnohospodárskej pôdy by naďalej prinášalo nepriaznivý vplyv na mokrade v GL66 Kapustné záhrady používaním chemických hnojív a pesticíd. Šetrnejšie ohľadom používania chemických prípravkov je jednoznačne funkčné využitie lokality ako zeleň súkromných záhrad pri rodinných domoch,
- hodnotené územie by bolo naďalej podľa ÚPN-SÚ Martin súčasťou funkčnej plochy územia navrhovanom na individuálnu bytovú výstavbu s hlavnou funkciou obytnou,
- v blízkej dobe by bol zo strany vlastníka pozemku stále záujem o využitie lokality na realizáciu obdobného investičného zámeru.

Porovnanie navrhovanej činnosti s nulovým variantom

Vplyvy na obyvateľstvo

Nulový variant

Uvedený pozemok by bol naďalej dočasne využívaný pre poľnohospodárske účely (rastlinná výroba), bez vplyvu na obyvateľstvo.

Realizačný variant

Nepredpokladáme žiadne významné negatívne vplyvy na okolité obyvateľstvo, hodnotená činnosť, jej charakter, ani jej sprievodné činnosti nie sú producentom žiadnych významných kontaminantov a faktorov, ktoré by mohli mať nepriaznivý dopad na zdravotný stav obyvateľstva. Uvedené konštatovanie sa opiera o výsledky spracovaných štúdií:

- Gavula, R., 2018, Kapacitné posúdenie dopravného napojenia IBV Martinské terasy, Dopravno-inžinierska štúdia, FIDOP s.r.o., Žilina
- Pirman, I., 2021: Obytná zóna IBV MARTINSKÉ TERASY Martin, Rozptylová štúdia pre účely posúdenia vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov, ENVICONSULT spol. s r.o., Žilina
- Plaskoň, V., 2021: Akustická štúdia č. 21-057-s Obytná zóna IBV MARTINSKÉ TERASY Martin, AnA CONSULT Topoľčany, s.r.o.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Nulový variant

Bez vplyvu.

Realizačný variant

Z charakteru činnosti a z geologickej stavby územia nevyplývajú ďalšie dopady, ktoré by závažným spôsobom ovplyvnili stav a kvalitu horninového prostredia. Územie realizácie stavby je stabilné, bez výskytu geodynamických javov, nepredpokladá sa žiadny nový významný vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery územia. Priamo na navrhovanej činnosti dotknutom území sa nenachádza žiadne ložisko nerastných surovín, nie je tu evidované žiadne výhradné ložisko nerastov ani ložisko nevyhradených nerastov.

Vplyvy na ovzdušie

Nulový variant

Uvedený pozemok je v súčasnosti nezastavaný a využívaný pre rastlinnú poľnohospodársku výrobu, bez vplyvu.

Realizačný variant

Hodnotená činnosť neprichádza územne priamo do konfliktu s obývaným územím.

Potenciálnym zdrojom znečisťujúcich látok do ovzdušia pochádzajúcich z hodnotenej činnosti po uvedení do prevádzky bude súvisiaca automobilová doprava viazaná na hodnotenú navrhovanú činnosť. Doprava z priestoru navrhovanej činnosti Martinské terasy bude smerovaná napojením obslužných komunikácií na miestnu komunikáciu ulica Severná. Pre posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti na obyvateľstvo bola vypracovaná rozptylová štúdia (Pirman, I., 2021). Štúdia v záverečnom hodnotení uvádza, že doprava súvisiaca s vybudovaním IBV Martinské terasy nezaťažuje nadmerne ovzdušie v okolí a nebude predstavovať zdravotné riziko pre okolité obyvateľstvo. Zároveň hodnotí, že predmet posudzovania spĺňa požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené právnymi predpismi vo veciach ochrany ovzdušia.

Realizácia navrhovanej činnosti nepredstavuje žiadny významný negatívny vplyv na ovzdušie riešeného územia.

Vplyvy na podzemnú a povrchovú vodu

Nulový variant

Bez zásadného vplyvu na podzemné i povrchové vody. Mierne znečistenie môže nastať používaním umelých hnojív pri poľnohospodárskej veľkovýrobe na lokalite, taktiež pri úniku olejov (havárie) z poľnohospodárskych strojov.

Realizačný variant

Splaškové odpadové vody z hodnotenej činnosti (98 RD) budú odvádzané do splaškovej kanalizácie, ktorá bude napojená na verejnú splaškovú kanalizačnú sieť mesta Martin a následne na ČOV.

Dažďové odpadové vody zo striech objektov a spevnených plôch rodinných domov budú odvedené na voľné plochy a ponechané k samovoľnému vsaku.

Dažďové odpadové vody zo spevnených plôch - cestné komunikácie, chodníky: časť týchto vôd bude odvedená sklonom plôch na voľný terén (priestor sadových úprav) a ponechaná na vsak, časť bude odvedená cez dažďovú kanalizáciu, ktorá bude zaústená do vsakovacieho systému.

Likvidácia dažďových odpadových vôd podlieha režimu povoľovania v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. (vodný zákon).

Vplyv na pôdu

Nulový variant

Bez zásadného vplyvu. Mierne znečistenie môže nastať pri úniku olejov (havárie) z poľnohospodárskych strojov.

Realizačný variant

Pre hodnotenú stavbu je potrebné pre stavebné objekty umiestnené na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 (druh pozemku - orná pôda) a KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 (druh pozemku - orná pôda) realizovať trvalé i dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy. Vlastná stavba je lokalizovaná na parcele KN-C č. 2206/22 - druh pozemku orná pôda. Požiadavku na vyňatie upresní príslušná projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie a následne pre stavebné povolenie.

Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy

Nulový variant

Bez zásadného vplyvu. Pri poľnohospodárskych prácach však dochádza často k úsmrteniu živočíchov poľnohospodárskymi strojmi pri obhospodarovaní pôdy a zbere úrody.

Realizačný variant

Priamo navrhovanou činnosťou dotknuté územie (lokalita IBV) nie je z fytocenologického, botanického ani zoologického hľadiska žiadnou významnou, resp. hodnotnou lokalitou. Realizáciou navrhovanej činnosti priamo na ploche budúcej zástavby nedôjde ku poškodeniu alebo zničeniu žiadnych hodnotných a ekologicky významných fytocenóz, zoocenóz ani významných biotopov. Nepredpokladáme žiadne negatívne vplyvy na genofond ani biodiverzitu výstavbou priamo dotknutej plochy, počas výstavby ani prevádzky na tejto ploche nebudú ohrozené žiadne chránené, vzácne a ohrozené druhy fauny a flóry ani ich biotopy, ani migračné koridory živočíchov. K požiadavke výrubov NDV nedochádza.

Pri východnom okraji lokality navrhovanej činnosti sa nachádza lokálny líniový ekosystém Sklabinského potoka, ktorý v hodnotenom úseku plní zároveň i funkciu biokoridoru BK1 Sklabinský potok i genofondovej lokality (GL č. 67). Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje do uvedeného prvku.

Severne od územia zástavby sa nachádza lokalita Kapustné záhrady, ktorá je zároveň vymedzená ako genofondová lokalita GL 66 Kapustné záhrady. Navrhovaná činnosť sa nachádza v polohe mimo územie lokality GL 66 Kapustné záhrady.

Z hľadiska minimalizácie vplyvov na biotopy Sklabinského potoka i lokality Kapustné záhrady navrhovateľ pri príprave navrhovanej činnosti komunikoval s príslušným orgánom štátnej správy pre ochranu prírody a krajiny i s územne príslušnou ŠOP SR - Správa Národného parku Veľká Fatra. Stanovené podmienky sú premietnuté do kapitoly IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Novovytvorená zeleň súkromných záhrad pri rodinných domoch bude mať priaznivejšie podmienky svojou rozmanitosťou pre faunu záujmového územia.

Vplyv na ÚSES a chránené územia

Nulový variant

Bez vplyvu.

Realizačný variant

Priamo na vlastnom navrhovanej činnosťou dotknutom priestore sa nenachádza žiaden z v RÚSES okr. Martin resp. ÚPN SÚ Martin - Návrh vymedzených prvkov územného systému ekologickej stability.

Pri východnom okraji lokality navrhovanej činnosti sa nachádza lokálny biokoridor BK1 Sklabinský potok, ktorý v hodnotenom úseku plní zároveň i funkciu genofondovej lokality (GL č. 67). Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje do uvedeného prvku ÚSES.

Severne od územia zástavby sa nachádza genofondová lokalita GL č. 66 Kapustné záhrady. Navrhovaná činnosť sa nachádza v polohe mimo GL.

Z hľadiska minimalizácie vplyvov na prvky ÚSES dotknutého územia navrhovateľ pri príprave navrhovanej činnosti komunikoval s príslušným orgánom štátnej správy pre ochranu prírody a krajiny i s územne príslušnou ŠOP SR - Správa Národného parku Veľká Fatra. Stanovené podmienky sú premietnuté do kapitoly IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Vplyv na priemyselnú výrobu

Nulový variant

Uvedený pozemok je nezastavaný, bez vplyvu.

Realizačný variant

Navrhovaná činnosť územne nekoliduje s plochami priemyslu ani s individuálnymi priemyselnými objektami resp. ich areálmi, nebude mať žiadne negatívne vplyvy na priemyselnú výrobu dotknutého ani širšieho územia. Bez vplyvu.

Vplyv na poľnohospodársku výrobu

Nulový variant

Bez vplyvu.

Realizačný variant

Pre hodnotenú stavbu je potrebné pre stavebné objekty umiestnené na parcelách KN-E č. 533, 536, 537 (druh pozemku - orná pôda) a KN-C č. 525/2, 525/6, 525/8 (druh pozemku - orná pôda) realizovať trvalé i dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy.

Riešená lokalita je podľa platnej ÚPN-SÚ Martin súčasťou plochy určenej na zástavbu, pre dotknutú lokalitu bolo v ÚPN-SÚ prevedené vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy. Zábery poľnohospodárskej pôdy budú upresnené na základe realizácie stavebných povolení jednotlivých stavebných objektov, vyňatie sa bude realizovať v súlade s platnou legislatívou.

*Vplyv na lesohospodársku výrobu*Nulový variant

Bez vplyvu.

Realizačný variant

Bez vplyvu, navrhovanou činnosťou nie sú dotknuté žiadne lesné pozemky.

*Vplyv na dopravu*Nulový variant

Bez významného vplyvu. Pri obhospodarovaní pôdy v čase poľnohospodárskych prác využívajú miestne komunikácie aj hospodárske dopravné prostriedky a ťažká poľnohospodárska technika.

Realizačný variant

Doprava z riešeného územia IBV Martinské terasy bude smerovaná prostredníctvom jednej obslužnej komunikácie (komunikácia 1) jej priamym napojením na miestnu komunikáciu ulica Severná. Časť dopravy bude smerovaná na východný mestský okruh mesta Martin.

Doprava ťažkých stavebných strojov bude počas výstavby lokality smerovaná na ul. Tehelná, bude rešpektovaná podmienka mesta Martin pri výstavbe.

Pre investičný zámer z hľadiska možného vplyvu na dopravnú situáciu územia bola spracovaná dopravno-inžinierska štúdia - Kapacitné posúdenie dopravného napojenia IBV Martinské terasy (Gavula, R., 2018), ktorej cieľom bolo posúdiť stykové územie dopravou plánovanej výstavby súboru rodinných domov Martinské terasy. Štúdia v závere uvádza - citujeme: "Posudzované dopravné napojenie v mieste stykovej križovatky ulíc Hurbanova a Severná bude za uvedených predpokladov kapacitne vyhovovať celé posudzované obdobie - t. j. minimálne do roku 2041".

*Vplyv na služby, rekreáciu a cestovný ruch*Nulový variant

Bez vplyvu.

Realizačný variant

Bez vplyvu.

*Vplyv na infraštruktúru*Nulový variant

Bez vplyvu.

Realizačný variant

Navrhovaná činnosť maximálne využíva existujúcu vybudovanú infraštruktúru územia, jej parametre a voľná kapacita to plne umožňuje. Kapacita inžinierskych sietí je

vyhovujúca, napojenie technickej infraštruktúry bude detailne riešené v projektovej dokumentácii stavby.

Pre navrhovanou činnosťou dotknuté územie je pre dopravnú a technickú infraštruktúru (stavebné objekty: SO 01 Komunikácie, SO 02 Rozšírenie vodovodu, SO 03 Rozšírenie splaškovej kanalizácie, SO 06 Verejné osvetlenie, SO 08 Rozšírenie dažďovej kanalizácie, SO 09 Telekomunikačný kábel) vydané právoplatné územné rozhodnutie (Rozhodnutie č. OU-ZA-OVBP2-2020/045662/Kod zo dňa 02. 11. 2020, správoplatnené dňa 24. 11. 2020).

Pre stavebné objekty SO 01 - VN podzemné vedenie, SO 02 - 11966 - Martin - Sever - Rozšírenie NNK pre IBV Terasa - NN podzemné vedenie, PS 01 - Trafostanice murované bolo vydané právoplatné územné rozhodnutie (Rozhodnutie mesta Martin číslo SÚ-34087/58287/2020 zo dňa 08. 06. 2020).

Vplyvy na odpadové hospodárstvo

Nulový variant

Bez vplyvu.

Realizačný variant

Navrhovaná činnosť nie je žiadnym významným ani problematickým producentom odpadov. Likvidácia odpadov bude prebiehať v súlade s platnou legislatívou.

3 ZDÔVODNENIE NÁVRHU OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Hodnotený variant:

- Navrhovateľ spoločnosť MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin je vlastníkom navrhovanou činnosťou dotknutých pozemkov.
- Štruktúra, parametre a rozmiestnenie jednotlivých stavebných objektov vychádza z požiadavky navrhovateľa vybudovať novú obytnú zónu "Martinské terasy" a tiež z polohy lokality, jej výmery a napojenia na existujúcu dopravnú a technickú infraštruktúru.
- Hodnotené územie bude naďalej organickou súčasťou štruktúr mesta Martin.
- Navrhovaná činnosť bude napojená na existujúcu dopravnú a technickú infraštruktúru mesta Martin.
- Navrhovaná činnosť je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou mesta Martin. Riešené územie nachádza v urbanistických okrskoch 3 a 4, v území navrhovanom na individuálnu bytovú výstavbu s hlavnou funkciou obytnou. Súlad s požiadavkami záväznej časti ÚPN-SÚ sa bude hodnotiť v rámci povoľovacieho procesu stavby.
- Navrhovaná činnosť je bez významných negatívnych vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia a obyvateľstvo územia mesta Martin i jeho okolia.

V prípade realizácie nulového variantu

- nerealizáciou navrhovanej činnosti (tzv. nulový variant) by územie bolo využívané ako v súčasnosti, t.j. voľná plocha by bola naďalej ponechaná bez zástavby, pozemok by bol naďalej dočasne využívaný pre poľnohospodárske účely, jeho ďalšie využitie by muselo byť v súlade s platným ÚPN-SÚ Martin,
- hodnotené územie by bolo naďalej podľa ÚPN-SÚ Martin súčasťou funkčnej plochy územia navrhovanom na individuálnu bytovú výstavbu s hlavnou funkciou obytnou,

- v blízkej dobe by bol zo strany vlastníka pozemku stále záujem o využitie lokality na realizáciu obdobného investičného zámeru.

Na základe komplexného posúdenia očakovaných vplyvov realizácie navrhovanej činnosti „Martinské terasy“ na území mesta Martin na životné prostredie a splnenia opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie považujeme realizáciu hodnotenej činnosti za prijateľnú a z hľadiska vplyvov na životné prostredie a celospoločenského úžitku investičného zámeru za realizovateľnú.

VI. PRÍLOHY

MAPOVÉ A GRAFICKÉ PRÍLOHY

- Príloha č. 1: Martinské terasy, širšie vzťahy, M 1 : 50 000
- Príloha č. 2: Martinské terasy, celková situácia
- Príloha č. 3: Akustická štúdia Obytná zóna IBV MARTINSKÉ TERASY Martin
- Príloha č. 4: Rozptylová štúdia Obytná zóna IBV MARTINSKÉ TERASY Martin
- Príloha č. 5: Kapacitné posúdenie dopravného napojenia IBV Martinské terasy
- Príloha č. 6: Prípís č. OU-MT-OSZP-2018/11754 zo dňa 05. 09. 2018 Okresného úradu Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, príslušný orgán štátnej správy pre ochranu prírody
- Príloha č. 7: Martinské terasy, prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov

FOTODOKUMENTÁCIA

Lokalita výstavby navhovanej činnosti "Martinské terasy"

- Obr. č. 1: Pohľad na lokalitu výstavby od cintorína
- Obr. č. 2: Pohľad na lokalitu výstavby od cintorína
- Obr. č. 3: Pohľad na lokalitu výstavby od cintorína
- Obr. č. 4: Brehový porast Sklabinského potoka

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

1 ZOZNAM TEXTOVEJ A GRAFICKEJ DOKUMENTÁCIE, KTORÁ SA VYPRACOVALA PRE ZÁMER

- Barančok, P., 2021: Martinské terasy, prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov, RNDr. Peter Barančok, CSc. - BIO-ECO, Bratislava
- Gavula, R., 2018, Kapacitné posúdenie dopravného napojenia IBV Martinské terasy, Dopravno-inžinierska štúdia, FIDOP s.r.o., Žilina
- Holan, D. a kol., 2019: MARTINSKÉ TERASY - dopravné a inžinierske siete, Projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie, Hplus, a.s., Martin
- Čižmárová M., 2018: Hydrogeologický posudok na vydanie povolenia na vypúšťanie dažďových vôd (vody z povrchového odtoku) do horninového prostredia pre stavbu "MARTINSKÉ TERASY" v katastrálnom území Záturčie v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. - zákon o vodách v znení neskorších predpisov, HGM - Žilina, Žilina
- Ligularia s.r.o., 2020: Posúdenie biotopov národného a európskeho významu v genofondovej lokalite č. 66 „Kapustné záhrady“ vymedzenej v Regionálnom ÚSES okresu Martin, Ligularia s.r.o. odborne spôsobilá právnická osoba na vypracovanie dokumentácie ochrany prírody, zapísaná v Zozname odborne spôsobilých osôb pre vyhotovovanie dokumentácie ochrany prírody a krajiny podľa § 55 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, číslo potvrdenia P-24/2013
- Ligularia s.r.o., 2020: Posúdenie biotopov národného a európskeho významu v genofondovej lokalite č. 67 „Sklabinský potok za Tomčanmi“ vymedzenej v Regionálnom ÚSES okresu Martin, Ligularia s.r.o. odborne spôsobilá právnická osoba na vypracovanie dokumentácie ochrany prírody, zapísaná v Zozname odborne spôsobilých osôb pre vyhotovovanie dokumentácie ochrany prírody a krajiny podľa § 55 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, číslo potvrdenia P-24/2013
- Pirman, I., 2021: Obytná zóna IBV MARTINSKÉ TERASY Martin, Rozptyľová štúdia pre účely posúdenia vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov, ENVICONSULT spol. s r.o., Žilina
- Plaskoň, V., 2021: Akustická štúdia č. 21-057-s Obytná zóna IBV MARTINSKÉ TERASY Martin, AnA CONSULT Topoľčany, s.r.o.

2 ZOZNAM POUŽITÝCH MATERIÁLOV

- Generel územného rozvoja "Martinská terasa", Ing. arch. Pavel Kropitz, aut. arch. SKA, 2016
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Martin, SAŽP Banská Bystrica, 2012, schválený rozhodnutím č. OU-MT-OSZP-2015/4395-Mu zo dňa 01. 07. 2015
- Územný plán sídelného útvaru Martin spracovaný firmou URKEA s.r.o. z Banskej Bystrice a schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Martine č. 105 zo dňa 23. 09. 1999

- Dielčia zmena číslo 1 vypracovaná Útvárom hlavného architekta mesta Martin v marci 2002 a schválená uznesením Mestského zastupiteľstva v Martine č. 26/03 zo dňa 20. 02. 2003
- Zmeny a doplnky č. 2 vypracované Útvárom hlavného architekta mesta Martin a schválené uznesením Mestského zastupiteľstva č. 142/2008 zo dňa 25. 09. 2008
- Zmeny a doplnky č. 3 vypracované Útvárom hlavného architekta mesta Martin v júni 2009 a schválené uznesením Mestského zastupiteľstva v Martine č. 96/09 zo dňa 27. 08. 2009
- Zmeny a doplnky č. 4 vypracované Útvárom hlavného architekta mesta Martin v máji 2010 a schválené uznesením Mestského zastupiteľstva v Martine č. 81/10 zo dňa 01. 07. 2010
- Zmeny a doplnky č. 5 vypracované Útvárom hlavného architekta mesta Martin v novembri 2013 a schválené uznesením Mestského zastupiteľstva v Martine č. 220/13 písm. b) zo dňa 19.12.2013
- Zmeny a doplnky č. 6 vypracované Útvárom hlavného architekta mesta Martin v auguste 2015 a schválené uznesením Mestského zastupiteľstva v Martine č. 48/16 písm. b) zo dňa 22. 04. 2016
- Zmeny a doplnky č. 7 vypracované Útvárom hlavného architekta mesta Martin v júni 2018 a schválené uznesením Mestského zastupiteľstva v Martine č. 1/2019 zo dňa 31. 01. 2019
- ÚPN VÚC Žilinského kraja (združenie VÚC Žilina, 1998), schválený uznesením vlády SR č. 359 zo dňa 26. 05. 1998, záväzná časť vyhlásená NV SR č. 223/1998 Z. z.
- ÚPN VÚC Žilinského kraja – Zmeny a doplnky (združenie VÚC Žilina, 02/2005), záväzná časť schválená zastupiteľstvom ŽSK zo dňa 27. 04. 2005, vyhlásená VZN ŽSK č. 6/2005 o záväzných častiach Zmien a doplnkov ÚPN VÚC ŽK
- ÚPN VÚC Žilinského kraja – Zmeny a doplnky č. 2 (Ing. arch. Marián Pivarčí a kol., 2006), záväzná časť schválená zastupiteľstvom ŽSK uznesením č. 7 zo dňa 04. 09. 2006 ako dodatok 1 k VZN č. 6/2005 o záväzných častiach Zmien a doplnkov ÚPN VÚC ŽK
- ÚPN VÚC Žilinského kraja – Zmeny a doplnky č. 3 (Ing. arch. Róbert Toman a kol., 2009), záväzná časť schválená dňa 17. 03. 2009 zastupiteľstvom ŽSK VZN č. 17/2009 o záväzných častiach Zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC ŽK
- ÚPN VÚC Žilinského kraja – Zmeny a doplnky č. 4 (Ing. arch. Marián Pivarčí a kol., 2010), ktoré aktualizovali vybrané profesijné okruhy. Záväzná časť Zmien a doplnkov č. 4 bola schválená zastupiteľstvom ŽSK uznesením č. 26/2011 zo dňa 27. 06. 2011
- VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE MESTA MARTIN č. 38 o záväzných častiach Územného plánu sídelného útvaru Martin v znení zmien a doplnkov č. 1 - 6, apríl 2016
- Dodatok VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉHO NARIADENIA MESTA MARTIN č. 38, ktorým sa vyhlasujú záväzné časti Územného plánu sídelného útvaru Martin v znení zmien a doplnkov č. 6, schválené uznesením MsZ č. 48/16 dňa 22. apríla 2016 s účinnosťou dňom 10. mája 2016

3 ZOZNAM LITERATÚRY

- ▣ Astaloš, B., 2020: Ornitocenózy brehových porastov Sklabinského potoka a rieky Turiec v Turčianskej kotline, Zborník SNM v Martine, KMETIANUM XV, 2020
- ▣ Badík, M. a kol., 1998: Správa o stave životného prostredia Žilinského kraja, SAŽP, stredisko Žilina
- ▣ Biely, A. a kol.:1996: Geologická mapa Slovenska, MŽP SR a Geologická služba SR, Bratislava
- ▣ Biely, A. a kol.:1996: Vysvetlivky ku geologickej mape Slovenska, MŽP SR a Geologická služba SR, Bratislava
- ▣ Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenskej republiky, Slovenská komisia pre životné prostredie, Bratislava, 1992
- ▣ Kautman, J., Bartík, I. & Urban, P., 2001: Červený (ekosozologický) zoznam obojživelníkov (Amphibia) Slovenska. In: Baláž, D., Marhold, K., Urban, P. (eds.), Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody 20
- ▣ Kautman, J., Bartík, I. & Urban, P., 2001: Červený (ekosozologický) zoznam plazov (Reptilia) Slovenska. In: Baláž, D., Marhold, K., Urban, P. (eds.), Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody 20
- ▣ Konček, M., Šebek, O. a kol., 1972: Klimatické a fenologické pomery Stredoslovenského kraja. HMÚ Bratislava
- ▣ Krištín, A., Kocian, L. & Rác, P., 2001: Červený (ekosozologický) zoznam vtákov (Aves) Slovenska. In: Baláž, D., Marhold, K., Urban, P. (eds.), Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody 20
- ▣ Kvalita podzemných vôd na Slovensku, 2014, SHMÚ, 2015
- ▣ Kvalita povrchových vôd na Slovensku 2007 - 2008, SHMÚ Bratislava 2009
- ▣ Lieskovská, Z., Némethová M. a kol., 2016: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2015, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica
- ▣ Lukniš, M. a kol., 1972: Slovensko – Príroda, Obzor, Bratislava
- ▣ Matula, M., a kol., 1989: Atlas inžinierskogeologických máp SSR. Slovenská kartografia, Bratislava
- ▣ Mazúr, E. a kol., 1980: Atlas SSR, vyd. SAV Bratislava a SÚG a K Bratislava
- ▣ Miklós, L. a kol., 2002: Atlas krajiny SR, MŽP SR Bratislava a SAŽP Banská Bystrica
- ▣ Michalko, J. a kol., 1986: Geobotanická mapa ČSSR. SSR. Veda, Bratislava
- ▣ Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v Slovenskej republike 2013, MŽP SR a SHMÚ Bratislava, 2014
- ▣ Stanová, V. & Valachovič, M., (eds.), 2002: Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava
- ▣ Šamaj, Š, 1990: Klimatické pomery Slovenska, vybrané charakteristiky, Zborník prác SHMÚ, zv. 33/I, Alfa, Bratislava
- ▣ Šamaj, Š, 1990: Klimatické pomery Slovenska, vybrané charakteristiky, mapová časť, Zborník prác SHMÚ, zv. 33/II, Alfa, Bratislava
- ▣ Šuba, J. a kol., 1984: Hydrogeologická rajonizácia Slovenska. Hydrofond, SHMÚ Bratislava
- ▣ Valachovič, M., Stanová, V., Dražil, T., Maglocký, Š., 2002: Biotopy Slovenska zaradené do Smernice o biotopoch č. 92/43/EHS, Interpretčný manuál NATURA 2000, Daphné, Botanický ústav SAV, Bratislava

- 📖 Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu
- 📖 Žiak, D. & Urban, P. 2001: Červený (ekosozologický) zoznam cicavcov (Mammalia Slovenska. In: Baláž, D., Marhold, K., Urban, P. (eds.), Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody 20
- www.air.sk
- www.enviroportal.sk
- www.geology.sk
- www.google.sk
- www.katasterportal.sk
- www.pamiatky.sk
- www.podnemapy.sk
- www.sazp.sk
- www.sguds.sk
- www.shmu.sk
- www.sopsr.sk
- www.statistics.sk
- www.uzis.sk
- www.vupop.sk
- www.zilinskazupa.sk

VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Žilina, 10. novembra 2021

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. SPRACOVATELIA ZÁMERU

HLAVNÝ RIEŠITEĽ

RNDr. Miloslav Badík
ENVI-EKO, s. r. o., Platanová 3225/2, 010 07 Žilina
Tel.: 0908 904243
e-mail: envi.eko@gmail.com

ZOZNAM RIEŠITEĽOV

RNDr. Badík Miloslav ENVI-EKO, s. r. o.	koordinácia úlohy spracovanie zámeru grafické spracovanie
Ing. arch. Dušan Holan Ing. arch. Tibor Marcín Hplus, a.s.	základné údaje o činnosti, kapacity, podklady pre vstupy a výstupy, grafické podklady
Ing. Vladimír Plaskoň	akustická štúdia
RNDr. Ivan Pirman ENVICONSULT spol. s r.o.	rozptylová štúdia
RNDr. Peter Barančok, CSc.	fauna
RNDr. Peter Barančok, CSc. - BIO-ECO	

2. **POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU) SPRACOVATEĽA ZÁMERU A PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA**

Spracovateľ zámeru:

V Žiline, 10. novembra 2021

.....
RNDr. Miloslav Badík
spracovateľ zámeru

Zástupca navrhovateľa zámeru:

V Martine, 10. novembra 2021

.....
Jaroslav Gajdošík
konateľ

PRÍLOHY